

OCENA STANU
SANITARNEGO I
SYTUACJI
EPIDEMIOLOGICZNEJ W
POWIECIE
ŚWIEBODZIŃSKIM ZA
ROK 2022

Zdrowie publiczne jest nauką i sztuką zapobiegania chorobom, przedłużania życia, promowania zdrowia i sprawności fizycznej poprzez zorganizowane wysiłki na rzecz higieny środowiska, kontroli chorób zakaźnych, szerzenia zasad higieny osobistej, organizowania służb medycznych i opiekuńczych w celu wczesnego rozpoznawania, zapobiegania i leczenia oraz rozwijania takich mechanizmów społecznych, które zapewnią każdemu standard życia umożliwiający zachowanie i umacnianie zdrowia (cyt Charles-Edward Amory Winslow, 1920)

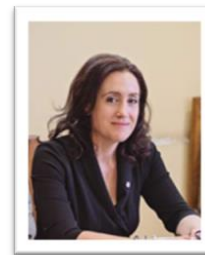
SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	str.4
1. Ocena sytuacji epidemiologicznej powiatu świebodzińskiego za 2022 R.	str. 4
1.1. Epidemiologia chorób zakaźnych.....	str. 6
1.2. Szczepienia ochronne.....	str. 19
2. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych w powiecie świebodzińskim.....	str. 27
2.1. Stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych.....	str. 27
2.2. Obiekty wykonujące stacjonarne całodobowe świadczenia zdrowotne.....	str. 30
2.3. Obiekty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.....	str. 33
3. Warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców powiatu.....	str.35
3.1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia.....	str.35
3.2. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.....	str.48
3.3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	str.49
3.4. Zaopatrzenie w wodę ciepłą obiektów mieszkalnych, hotelowych, opieki Zdrowotnej.....	str. 53
4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych.....	str.55
5. Nadzór nad higieną pracy.....	str.82
6. Środki zastępcze.....	str.84
7. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych	str.87
8. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	str. 97
9. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna.....	str.98
10. Działalność kontrolno-represyjna.....	str.106

Szanowni Państwo!

Realizując ustawowy obowiązek, wynikający z dyspozycji art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przedkładam Państwu coroczną informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie świebodzińskim w 2022 roku.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu w 2022 roku w szczególności związane były z trwającym stanem pandemii koronawirusa COVID-19. Był to kolejny trudny rok w historii Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Polsce. Nadzwyczajna sytuacja stanu zagrożenia zdrowotnego obywateli wymagała przez kolejny rok kontynuacji zadań i pracy w stanie najwyższego zaangażowania pracowników inspekcji.

Dodatkowo nadal prowadzone były wzmoczone działania związane z promowaniem zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez nowe narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, a także prowadzenie działalności przeciwepidemicznej na terenie powiatu świebodzińskiego.

W związku z kontynuacją wzmoczonych działań w stanie epidemii przeprowadzona analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu skoncentrowana była głównie na zagadnieniach epidemiologicznych ale uzyskane dane pozwalają wskazać że stan bezpieczeństwa sanitarnego jest w większości sfer życia mieszkańców stabilny. Nadal jednak stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarno-higienicznej oraz epidemiologicznej, często identyfikuje się nowe zagrożenia lub nasilenie już istniejących, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego, systematycznego nadzoru, obejmującego działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

W roku 2022r. w sytuacji stanu wojny w Ukrainie, masowej migracji ludności z tych terenów i nadal trudnej sytuacji epidemiologicznej, wzmociono nadzór nad podmiotami leczniczymi, przedsiębiorstwami wodociągowymi i lokalnymi ujęciami wody przeznaczonej do spożycia, placówkami oświatowymi, miejscami wypoczynku w szczególności dzieci i młodzieży, a także zakładami pracy.

Dziękuję, za współpracę w sposób szczególny Powiatowemu Komendantowi Policji, Powiatowemu Komendantowi Straży Pożarnej za szeroko zakrojoną współpracę i wsparcie pracowników PSSE w Świebodzinie w czasie wykonywania zadań, a także organom samorządowym Staroście, Burmistrzom i Wójtom i inspekcjom współpracującym. Działania te w znaczący sposób wpływają na zwiększenie efektywności zadań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu.

Jestem przekonana, że przedstawiony raport dotyczący stanu epidemiologicznego i sanitarnego w powiecie, da Państwu pewność, że Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, a tym samym w znaczący sposób wpływa na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu.

Ocena stanu sanitarnego zostaje przekazana Staroście Świebodzińskiemu oraz Radzie Powiatu w celu zapoznania się i wykorzystania, jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu świebodzińskiego.

Tekst oceny zostanie udostępniony na naszej stronie internetowej.

2
PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Świebodzinie
mgr Arteta Miśkiewicz

WSTĘP

W roku 2022 działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie zgodne były z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i polegały na realizowaniu zadań z zakresu zdrowia publicznego w powiecie, głównie poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji,
- bezpieczeństwem zdrowotnym żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz kosmetyków,
- nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.
- wprowadzaniem do obrotu i produkcją „środków zastępczych”

w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

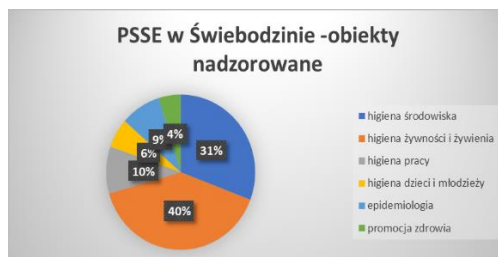
Wykonywanie zadań określonych w art.1 polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu świebodzińskiego w 2022 roku było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz działalności przeciwepidemicznej.

Teren działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Świebodzinie obejmuje 6 gmin, który zamieszkiwało w roku 2022 średnio – **54 447** osób (dane wg GUS na dzień 30.06.2022).

W roku 2022 na dzień 31 grudnia 2022r. w ewidencji PPIS w Świebodzinie znajdowało się ogółem **1360** zakładów. Nadzór w tych zakładach prowadzą poszczególne komórki organizacyjne PSSE, w zależności od profilu i zakresu prowadzonej w nich działalności tj.:

- Higiena środowiska (komunalna) 454
- Bezpieczeństwo Żywności i Żywienia 482
- Higiena Pracy 132
- Higiena Dzieci i Młodzieży 91
- Epidemiologia 137
- Promocja Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej 64
- Zaopobiegawczy Nadzór Sanitarny – brak stałych obiektów.

W pierwszym półroczu 2022r. pracownicy PSSE w Świebodzinie przeprowadzali nadal wywiady epidemiologiczne w ramach zwalczania epidemii choroby wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

W roku 2022:

- przeprowadzono **5390 działań** kontrolnych tj.:
 - kontrole dot. stanu sanitarnego obiektów **1452** (zaplanowanych **920**)
 - wizytacje **87**
 - **3851** wywiadów epidemiologicznych;
- wydano **397** decyzji merytorycznych i **284** opłatowych, **21** postanowień, **1** tytuł wykonawczy;
- nałożono **36** mandatów na kwotę 8.400,00zł.;
- pobrano do badań w ramach nadzoru **446** próbek , w tym: **263** - wody, **138** - próbek żywności, **45** wymazów w kierunku SARS-CoV-2 od pracowników ferm nerek; w placówkach oświatowych wykonano **1220** - badań fizycznych, podczas poboru próbek wody wykonano **251** oznaczeń (chemicznych – **110**, fizycznych – **141**).
- przyjęto próbki do badań na nosicielstwo od ludności - **824** osób pracujących i **129** uczniów, **53** próbki do badań na skuteczność działania sterylizatorów (sporale) oraz **28** próbek z „nadzoru” nad osobami zakażonymi i nosicielami.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie zatrudnionych było na koniec 2022 r. 29 pracowników realizujących 26,00 etatów z czego 19,5 to etaty merytoryczne, 6,5 to etaty administracyjne, techniczne i obsługi, w tym 3 osoby w związku urlopami wychowawczymi i absencją chorobową nie wykonywały swoich zadań.

W działalności merytorycznej zatrudniano ogółem 21 osób w tym z wykształceniem magisterskim 16 w tym 14 z dodatkową specjalizacją (studia podyplomowe), 1 z wykształceniem inżynierskim z dodatkową specjalizacją (studia podyplomowe), 2 z wykształceniem średnim oraz 2 Radców Prawnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie realizował zadania i podejmował działania zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego i Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz w ramach ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie przeprowadzonej analizy zagrożeń i potrzeb występujących na terenie powiatu.

Wyniki pracy przedstawiane były Lubuskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Gorzowie Wlkp. oraz w niniejszym opracowaniu Staroście i Radzie Powiatu.

1. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO ZA 2022 ROK

Epidemiologia-wprowadzenie

Zadania w zakresie epidemiologii realizowane są w ramach takich obszarów jak: nadzór epidemiologiczny nad chorobami zakaźnymi, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie ich występowania oraz podejmowanie działań przeciwepidemicznych, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w podmiotach leczniczych, planowanie i koordynacja działań związanych z realizacją szczepień ochronnych, a także działalność informacyjna.

Nadzór epidemiologiczny nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi

- *Opracowywanie ognisk chorób zakaźnych (w tym opracowywanie ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych), przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych mających na celu ustalenie źródła i dróg szerzenia się zakażenia oraz unieszkodliwienie źródeł zakażenia, przecięcia dróg szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych oraz uodpornienie osób podatnych na zakażenie.*
- *Nadzór w zakresie prawidłowej i systematycznej zgłaszalności chorób zakaźnych i zakażeń objętych ustawowym obowiązkiem zgłaszania do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.*
- *Nadzór nad nosicielami chorób zakaźnych, ozdrowieńcami, osobami ze styczności.*
- *Ocena sytuacji epidemiologicznej powiatu świebodzińskiego.*
- *Prowadzenie rejestru zakażeń i zachorowań na chorobę zakaźną, zgonów spowodowanych zakażeniem lub chorobą zakaźną, podlegających obowiązkowi zgłoszenia przez Lekarzy lub felczerów.*
- *Kontrola poprawności rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, uwzględniając informacje uzyskiwane od lekarza zgłaszającego, kierownika laboratorium lub z dokumentacji medycznej, w oparciu o definicje zakażeń i chorób zakaźnych stosowane dla potrzeb nadzoru sanitarnego lub współczesną wiedzę medyczną.*
- *Przekazywanie zgłoszeń rozpoznania zakażeń, chorób zakaźnych lub zgonów z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej - niewłaściwych ze względu na miejsce zamieszkania osoby objętej zgłoszeniem lub ze względu na rodzaj choroby zakaźnej czy zakażenia, właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu.*

- Opracowywanie danych statystycznych w formie raportów o zakażeniach i zachorowaniach na chorobę zakaźną, zgonach z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, ich podejrzeniach oraz przekazywanie raportów.
- Prowadzenie analizy zapadalności na choroby zakaźne.

Nadzór sanitarno-epidemiologiczny nad placówkami udzielającymi świadczeń zdrowotnych

- Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi personelu medycznego, sprzętu oraz pomieszczeń, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych.
- Nadzór nad podmiotami leczniczymi i podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie stosowania i przestrzegania procedur mających na celu minimalizowanie ryzyka wystąpienia zakażeń wewnątrzszpitalnych; w tym nadzór realizacją programów kontroli zakażeń (współpraca z komitetami i zespołami kontroli zakażeń szpitalnych).
- Prowadzenie rejestru obiektów nadzorowanych.
- Ocena spełnienia wymagań odpowiednich do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych w podmiotach leczniczych w związku z wydawaniem opinii sanitarnych.

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

- Nadzór nad wykonywaniem obowiązkowych szczepień ochronnych w placówkach leczniczych i innych placówkach prowadzących szczepienia ochronne.
- Nadzór nad prawidłową gospodarką preparatami szczepionkowymi, szczególnie wielodawkowymi.
- Właściwe przechowywanie i dystrybucja preparatów szczepionkowych (stały monitoring warunków termicznych).
- Dokonywanie ocen prowadzonej dokumentacji dotyczącej szczepień oraz analiza wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych.
- Podejmowanie działań przymuszających do zaszczepienia wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.
- Prowadzenie rejestru zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Opracowywanie zgłaszanych niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Przygotowywanie rocznych sprawozdań ze stanu uodpornienia dzieci i młodzieży, kwartalnych sprawozdań ze zużycia szczepionek, stanu posiadanych szczepionek i ruchu kart uodpornienia, a także półrocznych sprawozdań o osobach uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych oraz działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu egzekwowania jego wykonania przez osoby uchylające się.
- Sporządzanie planów i sprawozdań dotyczących działalności kontrolnej w zakresie szczepień.
- Prowadzenie Elektronicznego Systemu nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (obsługa magazynowa preparatów szczepionkowych).

Działania w zakresie Epidemiologii prowadzone są zgodnie z następującymi aktami prawnymi:

- Ustawa z dnia 15.04.2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 618 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1866 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 ze zm.),
- Ustawa z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r., poz. 739 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 182, poz. 1086 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania (Dz.U. z 2010 r. Nr 254, poz. 1711),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 746)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz.U. Nr 100 poz. 646),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 marca 2004 r. w sprawie wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne (Dz.U. Nr 43 poz. 408 z późn.zm),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz.U. Nr 294, poz. 1741),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie zgłoszeń podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2014r. w sprawie biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu, wzorów formularzy zgłoszeń dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz okoliczności dokonywania zgłoszeń.

1. 1.EPIDEMIOLOGIA CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie nadzoruje teren obejmujący sześć gmin. Zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych jest jednym z istotnych zadań, które realizowane są przez Państwową Inspekcję Sanitarną. W ramach zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych wszczynane były dochodzenia epidemiologiczne w związku ze stwierdzeniem chorób zakaźnych, mające na celu unieszkodliwienie źródła zakażenia, a także przecięcie dróg szerzenia się zakażenia.

W 2022 roku podtrzymywano współpracę w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami z innymi służbami głównie pielęgniarkami epidemiologicznymi, Komendą Powiatową Policji, Lekarzami POZ.

Tabela nr 1: Zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2022.

Jednostki chorobowe	2019 rok		2020 rok		2021 rok		2022 rok	
	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
Zakażenia SARS – CoV-2	0	0	2118	3804,01	4574	8271,25	3745	6878,2
Salmonelloza (zatrucie pokarmowe)	8	14,34	4	7,18	11	19,90	12	22,04
Biegunka ogółem	23	41,25	3	5,38	7	12,66	158	290,2
biegunka u dzieci do lat 2	5	8,96	2	3,59	3	5,42	27	49,6
plonica	16	28,69	0	0	0	0	21	38,57
Kampylobakteriozy	8	14,34	0	0	2	3,61	1	1,84
róża	2	3,58	2	3,59	1	1,80	11	20,2
borelioza	29	52,01	21	37,71	12	5,53	37	67,95
styczność i narażenie na wściekliznę szczepienia	6	10,61	3	5,38	2	3,61	6	11,02
ospa wietrzna	103	184,74	69	123,92	17	30,74	514	944,04
różyczka	0	0	0	0	1	1,80	1	1,84
WZW typu B	4	7,17	0	0	3	5,42	1	1,84
WZW typu C ogółem	7	12,55	1	1,79	0	0	11	20,02
WZW typu A	0	0	0	0	0	0	0	0
świnka	2	3,58	2	3,59	0	0	1	1,84
Grypa – zachorowania i podejrzenia zachorowań	3936	7059,70	1404	2521,64	37	66,90	282	517,93
Krztusiec	0	0	0	0	0	0	0	0
Gruźlica	2	3,58	3	5,38	3	5,42	7	12,86

Wskaźnik zapadalności obliczony wg wzoru: liczba zachorowań / liczba mieszkańców x100.tys

■ wzrost wskaźnika zapadalności ■ spadek wskaźnika zapadalności

Tabela nr 2: Liczba mieszkańców powiatu z podziałem na płeć.

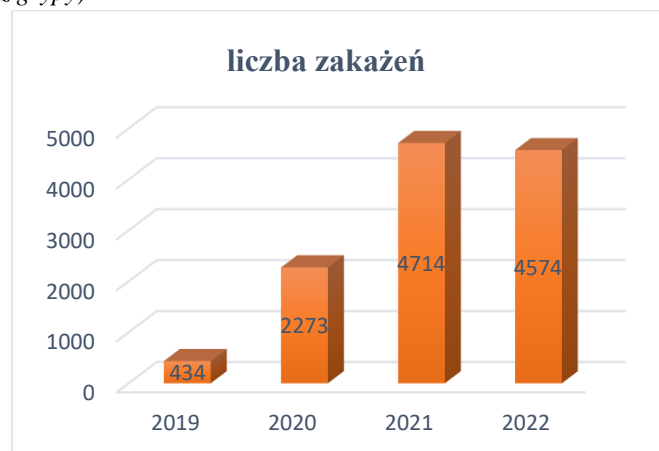
Powiat	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Świebodzin	54 447	26 724	27 723

(według GUS na dzień 30 czerwiec 2022r.)

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zarejestrował zgłoszone 4753 zachorowań na choroby zakaźne (bez zachorowań na grypę), co dało zapadalność **8729,6/100 tys.** mieszkańców. Hospitalizowanych z powodu chorób zakaźnych było 237 mieszkańców powiatu.

Dla porównania w 2021r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zarejestrował 4714 zachorowania na choroby zakaźne (zapadalność **8457,50/100 tys.** mieszkańców).

Wykres nr 1: Liczba zarejestrowanych zachorowań na choroby zakaźne w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2022. (bez grypy)

ZAKAŻENIA SARS-COV-2 (koronawirus)

COVID-19 to przyjęty skrót choroby, którą wywołuje koronawirus SARS-CoV-2. SARS, w tym wypadku to skrót od Severe Acute Respiratory Syndrome, czyli ciężki ostry zespół oddechowy, ponieważ w ten sposób choroba się objawia. COVID-19 wywołuje jeden z koronawirusów. Okres wylegania koronawirusa wynosi od 1 do 14 dni, średnio trwa to jednak około 5 dni. Choroba COVID-19 przenosi się drogą kropelkową, a w znacznie mniejszym zakresie – przez kał., dlatego w przypadku koronawirusa kluczowe jest zachowanie higieny i innych zaleceń, szczególnie w przypadku osób najbardziej narażonych, starszych i z gorszą odpornością (np. po chemioterapii). W odnotowanych przypadkach na terenie powiatu do najczęstszych objawów należały: gorączka, duszność, kaszel, ból mięśni, ogólne zmęczenie, ból gardła, nagła utrata zmysłu zapachu oraz smaku.

16 marca 2020 roku wprowadzono stan zagrożenia epidemiologicznego w Polsce. Zostały wstrzymane połączenia międzynarodowe lotnicze, otwarte mogły być jedynie sklepy spożywcze, drogerie i apteki.

W przestrzeni zamkniętej obowiązywał nakaz zasłaniania ust i nosa a także utrzymanie dystansu społecznego. Poluzowanie wprowadzonych restrykcji nastąpiło 20 kwietnia 2020 roku. Od tego czasu obostrzenia powoli znoszono.

Od 28.03.2022 r. został zniesiony obowiązek noszenia maseczek oraz obowiązek izolacji i kwarantanny osób zakażonych Covid-19. Od 16.05.2022 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego znosząc tym samym stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Pierwsze przypadki zakażenia koronawirusem na terenie powiatu świebodzińskiego potwierdzono w miesiącu marcu 2020 roku. W roku 2021 zarejestrowano 4574 przypadki zakażenia Sars-CoV-2, natomiast w roku 2022 liczba zarejestrowanych zakażeń koronawirusem wyniosła 3745.

Tabela nr 2: Liczba zakażeń i zgonów spowodowanych zachorowaniem na Covid – 19 w poszczególnych miesiącach w latach 2021/2022

miesiąc	Liczba zakażeń 2022	Liczba zgonów 2022	Liczba zakażeń 2021	Liczba zgonów 2021
Styczeń	885	18	319	23
Luty	1979	8	291	5
Marzec	606	7	953	16
Kwiecień	19	1	756	13
Maj	20	0	129	6
Czerwiec	3	0	10	1
Lipiec	37	0	1	2
Sierpień	77	0	2	0
Wrzesień	64	0	23	0
Październik	39	2	155	0
Listopad	6	0	710	6
grudzień	10	1	1225	14
RAZEM	3745	37	4574	94

CHOROBY SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ

Salmonellozy

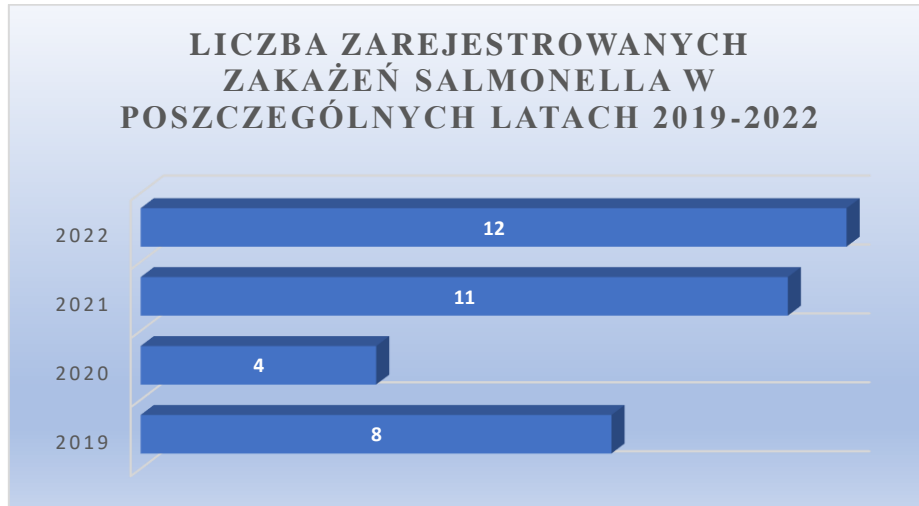
Zgodnie z Dyrektywą 2003/99/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 roku za ognisko zbiorowego zatrucia i zakażenia pokarmowego uważa się wystąpienie w określonych warunkach dwóch lub więcej przypadków zachorowań ludzi na tę samą chorobę i/lub zakażenia osób tym samym czynnikiem.

Zapadalność na zachorowania spowodowane pałeczkami Salmonella na terenie powiatu utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu do roku poprzedniego.

Wskaźnik zapadalności w powiecie świebodzińskim w 2022r. wynosił 22,04/100tyś. mieszkańców, zarejestrowano 12 przypadków zakażeń Salmonella.

Wykres nr 3.: Liczba zachorowań na Salmonellozy w latach 2019-2022 w powiecie świebodzińskim

Dur brzuszny i para dury.

Od wielu lat nie notowano na terenie województwa lubuskiego zachorowań na dur brzuszny i dury rzekome. Na terenie powiatu świebodzińskiego zarejestrowanych jest 2 stałych nosicieli pałeczek duru i durów rzekomych.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A (wzw A) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HAV (Hepatitis A Virus), który jest odporny na działanie czynników zewnętrznych, tj. temperatura, substancje chemiczne.

Ludzie są jedynym rezerwuarem wirusa wywołującego WZW A, który przenoszony jest głównie drogą pokarmową. Do zakażenia może dojść przez: kontakt bezpośredni z zakażonym człowiekiem (np. przeniesienie wirusa poprzez nie umyte po wyjściu z toalety ręce), najczęściej poprzez spożycie skażonego pożywienia (np. nie umytych owoców) i skażonej wody.

W powiecie świebodzińskim w roku 2022 nie zarejestrowano zachorowań.

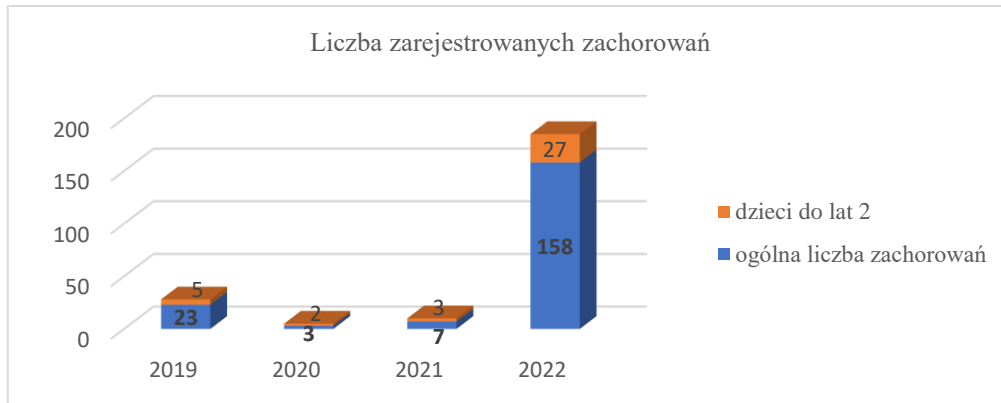
Zatrucie toksyną botulinową.

W 2022 roku podobnie jak w latach poprzednich nie zanotowano w powiecie zatrucia toksyną botulinową (jadem kiełbasianym). W Polsce w 2022r. zarejestrowano 15 przypadków botulizmu.

Inne zatrucia pokarmowe ogółem – nieokreślone.

W państwach Unii Europejskiej, w tym również w Polsce, nadzór nad ostrymi zapaleniami żołądkowo-jelitowymi o etiologii zakaźnej polega na obowiązkowym zgłaszaniu przez lekarzy przypadków podejrzanych i potwierdzonych zarówno w opiece szpitalnej, jak i ambulatoryjnej. W 2021 roku wpłynęły także formularze dotyczące zachorowań przebiegających z objawami nieżytu żołądkowo-jelitowego o nieustalonej etiologii. Przypadki te zostały zarejestrowane jako **wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy (39 zachorowania)** w tym 39 osób było hospitalizowanych, a także **biegunki i zapalenia o prawdopodobnie o zakaźnym pochodzeniu żołądkowo-jelitowym BNO (158 zachorowań)** w tym 27 przypadki biegunek u dzieci do lat 2.

Wykres nr 4.: Liczba osób zarejestrowanych z powodu biegunek o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w latach 2019-2022 w powiecie świebodzińskim.

Czerwonka bakteryjna – nie zanotowano w roku 2022 zachorowań na terenie powiatu świebodzińskiego.

W 2022 r w powiecie świebodzińskim nie zarejestrowano zatruc spowodowanych **spożyciem grzybów**. W latach poprzednich 2018-2022 także w powiecie takich zatruc nie odnotowano.

ZACHOROWANIA I ZAKAŻENIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ KRWI NARUSZENIA CIĄGŁOŚCI TKANEK

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Dzięki szeroko zakrojonej działalności oświatowo-profilaktycznej, systematycznemu podnoszeniu poziomu higieny w placówkach służby zdrowia oraz popularyzacji szczepień ochronnych przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B od kilku lat notuje się na terenie powiatu świebodzińskiego pojedyncze przypadki zachorowań na WZW typ B co daje nam zapadalność niższą od średniej krajowej.

W 2022 roku zarejestrowano 1 nowe zachorowanie na WZW typu B. Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych wynika, iż zakażenia te na terenie powiatu mogły mieć związek z:
- przebytymi zabiegami operacyjnymi,

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Aktualnie spośród wirusów pierwotnie hepatotropowych wirus zapalenia wątroby typu C stanowi największy problem epidemiologiczny. Składa się na to szereg elementów, z których na pierwszym miejscu należy wymienić przebieg kliniczny i skrytość procesu chorobowego w porównaniu z innymi wirusowymi zapaleniami wątroby. Rzadkie ujawnianie się ostrej fazy zakażenia HCV powoduje trudności w rozpoznaniu choroby, w związku z czym często wirusowe zapalenie wątroby typu C rozpoznawane jest w okresie zmian przewlekłych, które w konsekwencji mogą prowadzić do marskości i raka pierwotnego wątroby. Do zakażenia wirusem typu C dochodzi poprzez naruszenie ciągłości tkanek zarówno w celach medycznych jak i niemedycejskich np. w czasie zabiegów operacyjnych i stomatologicznych, zabiegów endoskopowych, w czasie wykonywania tatuażu, przekłuwania uszu, innych zabiegów kosmetycznych. W 2022 roku zarejestrowano 11 zachorowań na terenie powiatu świebodzińskiego, z czego jeden o przebiegu ostrym.

Zachorowania na AIDS i zakażenia HIV

HIV to ludzki wirus upośledzenia (niedoboru) odporności (ang. human immunodeficiency virus). Wirus HIV powoli uszkadza system odpornościowy człowieka, który odpowiada za naszą podatność na infekcję. Zakażenie wirusem HIV może przez wiele lat przebiegać bezobjawowo, co bardzo utrudnia diagnozę. Przez nawet 8–10 lat wirus HIV może nie dawać żadnych symptomów, jednak w tym czasie

wirus HIV cały czas się namnaża i niszczy odporność zakażonej osoby. Może wywołać zespół nabytego upośledzenia odporności – AIDS.

Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2022 roku zarejestrowano nowo zakażonych 5 osób wirusem HIV oraz jedną osobę zakażoną wirusem AIDS.

Wykres nr 5. Liczba nowo wykrytych zakażeń HIV w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2022

ZACHOROWANIA NA CHOROBY ODZWIERZECE

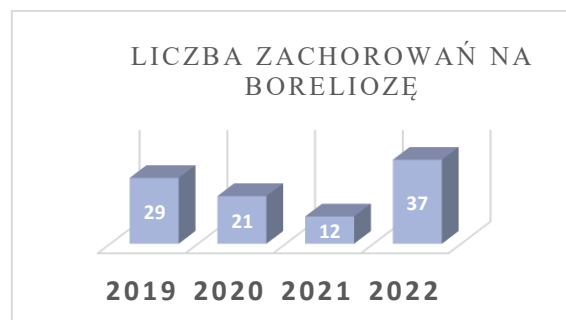
Borelioza.

Borelioza jest najczęstszą chorobą odkleszczową, wywoływaną przez krętki z rodzaju *Borrelia* przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Do zakażenia krętkami *Borrelia burgdorferi* może dojść na obszarze całego kraju, który zgodnie z opisem ECDC należy uznać w całości jako teren endemiczny.

Aktywność kleszczy rozpoczyna się w maju i trwa do listopada, najczęściej tzn. w 80% przypadków do zakażenia dochodzi w miesiącach letnich.

W 2022 roku w powiecie świebodzińskim Chorobę z Lyme rozpoznano u 37 osób. Wszystkie zarejestrowane przypadki przebiegały z objawami charakterystycznymi dla boreliozy, ale o różnym stopniu nasilenia. Zakażenia zostały potwierdzone badaniami serologicznymi.

Wykres nr 6.: Zachorowania na boreliozę na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2022

Styczność i narażenie na wściekliznę - podjęte szczepienia.

W ciągu roku 2022 przyjęto zgłoszenia pokąsania przez zwierzęta **18 osób (w 2021r. 4 osoby)**. W **6** przypadkach podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie, wszystkie te osoby otrzymały po 5 dawek szczepionki p/wściekliznie. Nie zgłoszono zakażeń wścieklizną wśród ludzi.

Kampylobakteriozy

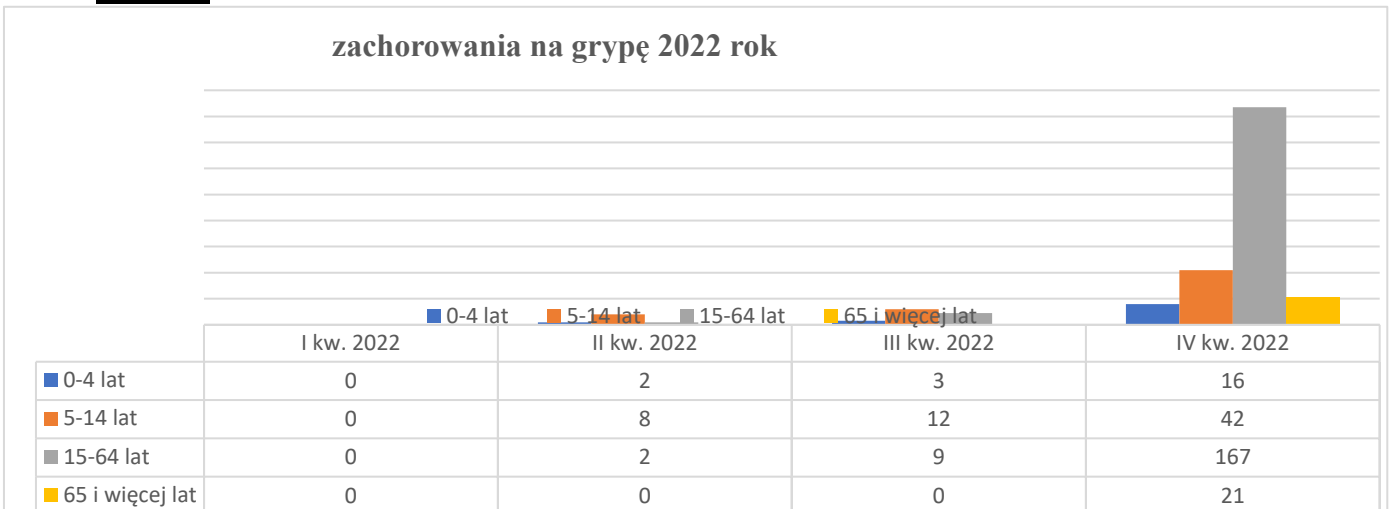

W roku 2022 zarejestrowano 1 przypadek zachorowania, który potwierdzony był badaniami diagnostycznymi. Biologicznym czynnikiem chorobotwórczym były bakterie *Campylobacter jejuni*. Zakażenia powodowały biegunki, podwyższoną ciepłotę ciała i wymioty. Zakażona osoba była hospitalizowana.

Popularne są zarażenia drogą pokarmową np. poprzez spożycie mięsa drobiowego poddanego niewystarczająco dokładnej obróbce termicznej. Niebezpieczne bywa też niepasteryzowane mleko. Zarażeniu *Kampylobakteriozą* można ulec przez bezpośredni kontakt ze zwierzętami - nosicielami, ale także za pośrednictwem zakażonej gleby czy wody.

GRYPA

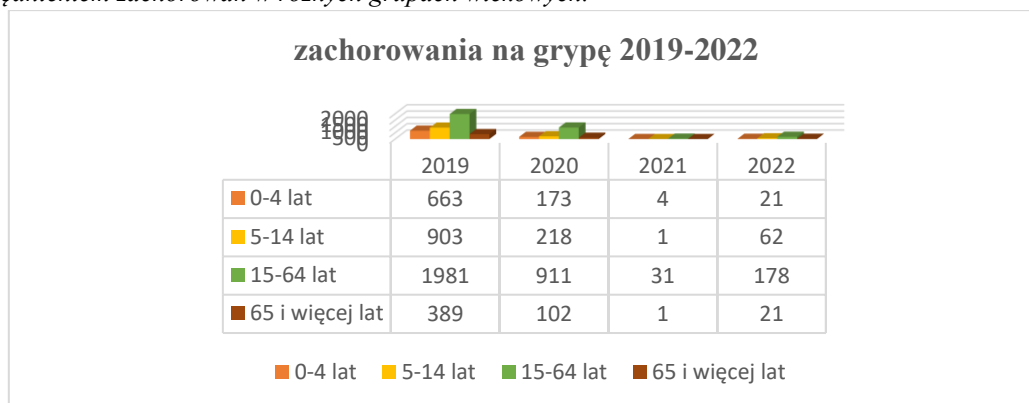
zachorowania na grypę 2022 rok

Nadzór epidemiologiczny nad gripą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmożeniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań, która w Polsce trwa zwykle od września do kwietnia następnego roku.

W roku 2022 wpłynęły meldunki z terenu powiatu świebodzińskiego o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę w liczbie 282 osoby, zapadalność wyniosła w związku z tym 517,93/100tys., w tym 5 osób skierowano do szpitala z powodu objawów ze strony układu oddechowego.

Wykres nr 7: Zachorowania na grypę w powiecie świebodzińskim w latach 2018-2022. z uwzględnieniem zachorowań w różnych grupach wiekowych.

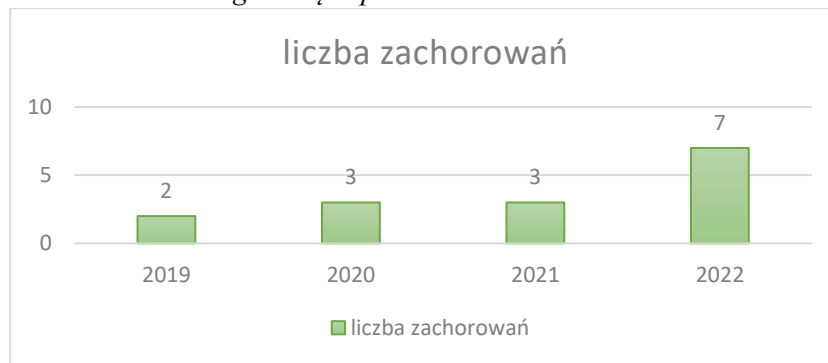
Wykres nr 8: Zachorowania na grypę w powiecie świebodzińskim w poszczególnych kwartałach 2022r

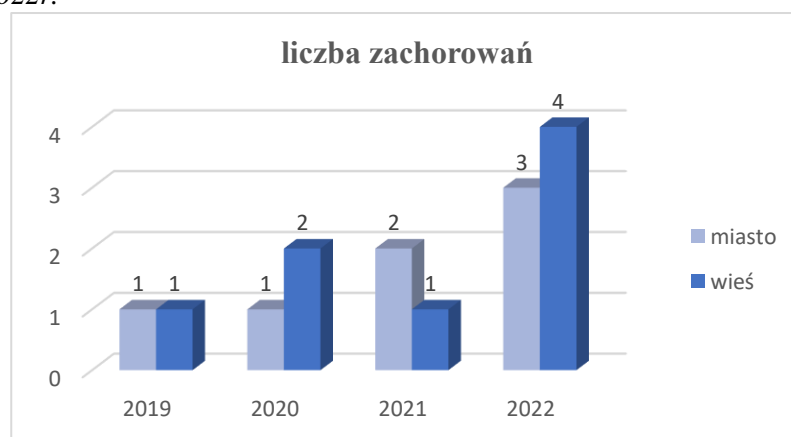
GRUŹLICA

Od 2009 roku zgłaszanie zachorowań na gruźlicę i prowadzenie rejestru w Województwie Lubuskim zostały przejęte przez Powiatowe Stacje Sanitarno – Epidemiologiczne od Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej (PIS). W związku z powyższym w 2022r. w PSSE w Świebodzinie zarejestrowano 7 zachorowań na gruźlicę tj. gruźlicy potwierdzonej mikroskopowym badaniem z posiewem bakteriologicznym (zapadalność 12,86/100tyś. mieszkańców).

Wykres nr 9: Ilość zachorowań na gruźlicę w powiecie Świebodzińskim w latach 2019-2022r.

Wykres nr 10: Zachorowania na gruźlicę wg miejsca zamieszkania w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2022r.

Krajowe przepisy nakładają na osoby chore na gruźlicę obowiązek leczenia gruźlicy, hospitalizacji z jej powodu w okresie wydalania prątków gruźliczych (prątkowania) lub z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie. Leczenie osób chorych na gruźlicę jest bezpłatne dla wszystkich osób przebywających w Polsce (także dla cudzoziemców, uchodźców).

Czynnikami ryzyka szerzenia się gruźlicy oraz pojawiania się szczególnie groźnego zjawiska lekooporności prątków gruźlicy jest:

- przerywanie leczenia gruźlicy przed jej zaleceniem u chorego,
- prowadzenie leczenia gruźlicy bez mikrobiologicznej weryfikacji lekooporności prątków gruźliczych,
- stosowanie leczenia przeciwpątkowego niezgodnie z rekomendacjami dot. zalecanych schematów leczenia i wielkości dawek leków przeciwpątkowych.

Więcej informacji można znaleźć na stronie www.gruzlica.gis.gov.pl.

CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO

Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat

Wstępnie rozpoznany Zespół Guillaina-Barrego G61-0, został zgłoszony do PSSE w Świebodzinie w dniu 07.06.2022r. Podczas wywiadu epidemiologicznego wykazano nieścisłości dotyczące nadesłanego zgłoszenia. Szpital w dniu 28.07.2022r. wycofał wstępne rozpoznanie G.61., przesyłając korektę zgłoszonego formularza ZLK-1. Nowe zgłoszenie dotyczyło ostatecznego rozpoznania zachorowania w kierunku: Inne zapalenia mózgu, rdzenia kręgowego oraz rdzenia kręgowego i mózgu) ZLK- G.04.8.

W związku z powyższym nie odnotowano w 2022 R. ostrych porażen wiotkich u dzieci w wieku 0-14 lat.

Płonica (szkarlatyna)

W roku 2022 zarejestrowano 21 zachorowań na płonicę na terenie powiatu, natomiast w Polsce 12 628 zachorowań.

Rok	Ilość zachorowań
2019	16
2020	2
2021	0
2022	21

Ospa wietrzna

W 2022 roku w powiecie świebodzińskim zarejestrowano 514 (zap. 944,04/100tyś.) zachorowań na ospę wietrzną, w tym samym okresie w Polsce zarejestrowano 171 480 zachorowań.

Ospa wietrzna i półpasiec są chorobami występującymi na całym świecie, powodowanymi jest przez ten sam wirus Varicella-zoster virus. Ospa wietrzna występuje zwykle u dzieci. Wirus wywołujący ospę wietrzną i półpaśca szerzy się drogą kropelkową, przez kontakt bezpośredni i pośrednio przez kontakt z przedmiotami świeżo zanieczyszczonymi wydzieliną z pęcherzyków od chorej osoby. Ospa wietrzna charakteryzuje się wysoką zaraźliwością. Większość ludzi choruje w dzieciństwie, a ponieważ zachorowanie pozostawia trwałą odporność, dorośli są odporni na tę chorobę i powtórne zachorowania na ospę należą do rzadkości.

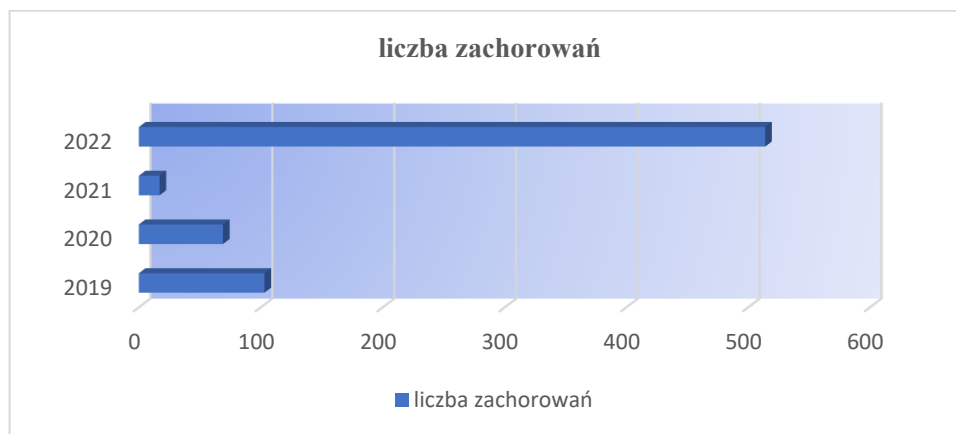
Na ogół stwierdza się u nich łagodne objawy kliniczne takie jak brak łaknienia, ból głowy, osłabienie, niewysoka gorączka. Wysypka pojawia się stopniowo i przechodzi od fazy plam do pęcherzyków, krost i krótko utrzymujących się blizn. Wysypka występuje na całym ciele, choć początkowo pojawia się na tułowiu. Wysypce towarzyszy silny świąd. Dodatkowo może też wystąpić powiększenie węzłów chłonnych potylicznych i karkowych. Przebieg ospy wietrznej najczęściej łagodny u dzieci – u młodzieży i dorosłych może charakteryzować się znacznym nasileniem objawów.

Ryzyko wystąpienia powikłań po zachorowaniu (np. wtórne zakażenia bakteryjne skóry, bakteryjne zapalenie płuc, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenie serca itp.) wzrasta wraz z wiekiem.

Wykres nr 17: Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2022

Rok	Liczba zachorowań
2019	103
2020	69
2021	17
2022	514

Różyczka

Różyczka jest chorobą zakaźną, wywoływaną przez wirus różyczki, który charakteryzuje się wysoką zakaźnością. Źródłem zakażenia jest wyłącznie chory na różyczkę człowiek. Zakażenie przenosi się drogą kropelkową, a w przypadku zakażeń wrodzonych przez łożysko. Najwięcej zachorowań notuje się późną zimą i wczesną wiosną. Okres wylegania choroby wynosi od 14 do 21 dni.

U dzieci choroba najczęściej przebiega łagodnie, a u około 25% do 50% zakażenie jest bezobjawowe. Cięższy przebieg choroby zdarza się u dorosłych, a istotny problem stanowią zakażenia wirusem różyczki w czasie życia płodowego. U kobiet ciężarnych, wrażliwych na zakażenie (nieuodpornionych) wirus może zakazić płód, prowadząc do jego obumarcia lub do jego licznych wad rozwojowych. Wirusy są wydzielane przez zakażone osoby w czasie od 7 dni przed do 14 dni po wystąpieniu wysypki. U dzieci z wadami wrodzonymi, spowodowanymi zakażeniem wirusem różyczki, wirus może być obecny w moczu do 1 roku życia, a w rzadkich przypadkach do kilku lat.

W 2022 r. na terenie powiatu zarejestrowano 1 zachorowanie.

Na terenie powiatu jak i Polski spada występowanie zachorowań na różyczkę.

Szczepionki trójskładnikowe do obowiązkowego kalendarza szczepień wprowadzono w Polsce dopiero w 2003 r. i objęto nimi całą populację, w tym również chłopców. Podawano je dzieciom w 13.-14. miesiącu życia. Kilka lat później po raz pierwszy zaczęła spadać w naszym kraju zachorowalność na różyczkę w całej populacji.

Świnka

W ciągu roku 2022 zarejestrowano 3 zachorowania na świnkę na terenie powiatu, w roku poprzednim 2021 – nie zarejestrowano zachorowań. W Polsce przed wprowadzeniem obowiązku szczepienia przeciwko śwince rejestrowano około 150 000 do 220 000 zachorowań rocznie (w latach epidemicznych). Okresowy wzrost zachorowań na tę chorobę występował co 3-4 lata. Większość przypadków dotyczyła dzieci, rzadko występowały zachorowania u niemowląt i dorosłych. W 1998 roku szczepienie szczepionką skojarzoną przeciwko odrze, śwince i różyczce (MMR) umieszczono w kalendarzu szczepień na liście szczepień zalecanych. Natomiast w 2004 roku uodparnianie szczepionką MMR stało się obowiązkowe. W ostatnich latach liczba zachorowań ulegała zmniejszeniu.

W 2022 roku zarejestrowano w Polsce 925 zachorowań na świnkę, prawie dwukrotnie więcej niż w roku 2021 (484 zachorowania).

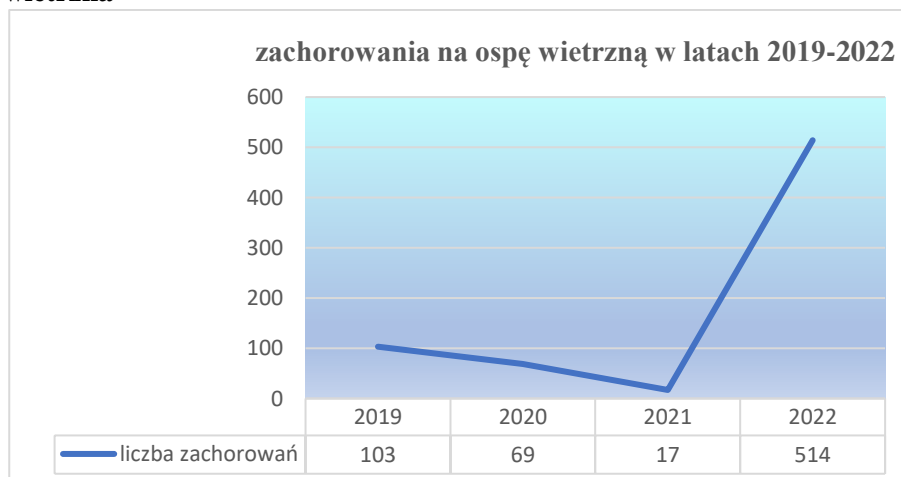
WNIOSKI:

Rok 2022 zaznaczył się znacznym wzrostem zachorowań na choroby zakaźne.

Obserwowany wzrost zachorowań w 2022r. na choroby zakaźne na terenie powiatu świebodzińskiego, może mieć związek z wprowadzonym stanem epidemii oraz idącymi za nim obostrzeniami – wzrost zachorowań na SarsCov-2 ale spadek zachorowań na inne choroby zakaźne w roku 2021, spowodowany sytuacją epidemiologiczną oraz nałożonymi obostrzeniami. Wraz ze znoszeniem ograniczeń i łagodzeniem obostrzeń sanitarnych (maseczki, dystans) obserwowac można było wzrost ilości zgłaszanych do PSSE w Świebodzinie formularzy zgłoszeń rozpoznania zakażeń oraz podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne podlegających obowiązkowi zgłaszania, co wynika z ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi art. 27 (Dz. U. z 2022r., poz. 1657 t.j.) oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu. (Dz. U. z 2019r., poz. 2430).

Wzrost zachorowań w roku 2022 obserwowany był w następujących jednostkach chorobowych:

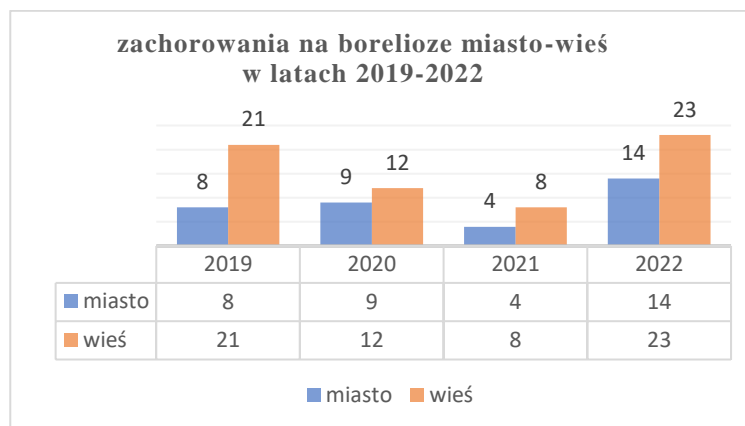
- Ospa wietrzna

Obserwowany wzrost zachorowań na ospę wietrzną jest bardzo dynamiczny i ściśle związany z wprowadzonym lockdownem oraz dystansem społecznym podczas okresu epidemii SarsCov2, wyniósł blisko 400% w porównaniu z rokiem 2019.

- **Plonica** – zarejestrowano 21 zachorowań co stanowi wzrost zachorowań w roku 2022 o 100% w porównaniu z latami 2020-2021. W roku 2019 odnotowaliśmy 16 zarejestrowanych zachorowań, w związku z czym w odniesieniu do roku 2019 w 2022 r. mamy 31 %wzrost.
- **Borelioza** – W porównaniu do 2019 roku obserwujemy tendencję wzrostu zachorowalności na boreliozę. Zauważalna jest także zależność liczby zakażeń od miejsca zamieszkania, zdecydowanie więcej zakażeń zarejestrowano u osób mieszkających na wsi niż w mieście. W 2022 r. zarejestrowano 37 nowych zakażeń (w 2019r-29) co stanowi wzrost o 27,5%.

- **Gruźlica**

Zauważa się znaczący wzrost zachorowań na gruźlicę w roku 2022 na terenie powiatu świebodzińskiego, od roku 2019 nastąpił wzrost zachorowań zarejestrowanych o **57%**. W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego, szczegółowych wywiadów epidemiologicznych oraz badań przesiewowych przerywane są drogi szerzenia się zakażeń wśród osób z otoczenia chorego. Wszyscy chorzy objęci zostali pełnym leczeniem przeciwpłatkowym.

- **Biegunki o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu**

Obserwuje się bardzo duży wzrost ilości zakażeń wywołujących biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. W roku 2022 do PSSE w Świebodzinie zgłoszono 158 osób z podejrzeniem lub rozpoznaniem biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym 27 dzieci do lat 2 (w roku 2019 było to 23 zgłoszeń u dzieci 5). Stanowi to wzrost zachorowalności w porównaniu do roku 2019 o ok. **650%**.

- **Grypa.**

Zachorowania na grypę w ostatnich latach były odwrotnie proporcjonalne do zakażeń Covid-19. Sytuacja epidemiologiczna związana z epidemią SarsCov2 na terenie całego kraju, a co za tym idzie wprowadzanymi obostrzeniami i ograniczeniami spowodowała widoczny spadek zarejestrowanych zachorowań na grypę w latach 2020-2022. Wraz z malejącą liczbą zachorowań na grypę obserwowano wzrost zachorowalności na Covid-19 i odwrotnie. Obserwowaliśmy malejącą zachorowalność na COVID-19, natomiast wystąpił wzrost zakażeń na grypę. W roku 2022 wpłynęły meldunki z terenu powiatu świebodzińskiego o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę dotyczące 282 osób, z czego 5 osób było hospitalizowanych.

- **Styczność i narażenie na wściekliznę /potrzeba szczepień**

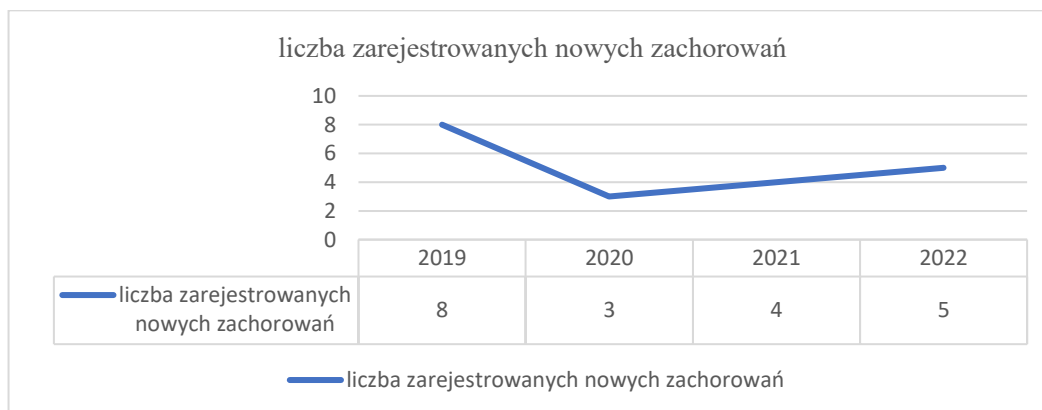
W roku sprawozdawczym 2022 zarejestrowano u **18** osób. W **6** przypadkach podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie, wszystkie te osoby otrzymały po 5 dawek szczepionki p/wściekliznie. Nie zgłoszono zakażeń wścieklizną wśród ludzi. Natomiast w poprzednim roku 2021 było to tylko 10

osób narażonych. Obserwowany wzrost na poziomie 56% w porównaniu do roku poprzedniego wynikać może głównie z uwagi na wprowadzony lockdown oraz obostrzenia. Widać to również na podstawie wcześniejszych lat, gdzie ilości rejestrowanych przypadków narażenia na wściekłość na terenie naszego powiatu związane były z sytuacją epidemiologiczną w Polsce. Odpowiednio w latach 2021r. – 10 osób (3 zakwalifikowano do szczepienia p/wścieklicznie), 2020r. – 4 osoby (3 zakwalifikowano do szczepienia p/wścieklicznie) oraz 2019r. **20** osób (6 zakwalifikowano do szczepienia p/wścieklicznie).

W 2022 roku zanotowano spadek zachorowań na:

- 1) SarsCov2 (koronawirus) – zarejestrowano spadek zachorowań w porównaniu do roku 2021 na poziomie ok. 20%. Jest to wynikiem wprowadzonych obostrzeń oraz szczepień ochronnych.
- 2) Nie zarejestrowano zachorowań – podobnie jak w latach ubiegłych, na dur brzuszny, dur rzekomy, czerwonkę, odrę, tężec, ostre nagminne porażenie dziecięce, błonicę, wirusowe zapalenie mózgu, salmonellozy pozajelitowe, wściekliczność.
- 3) W 2022 roku w powiecie świebodzińskim zarejestrowano **5** nowych osób zakażonych wirusem **HIV** oraz 1 osobę wirusem AIDS. W porównaniu z latami 2019-2021 poziom zakażeń HIV utrzymuje się na podobnym poziomie, z niewielką tendencją do wzrostu. W Polsce w 2021 roku zarejestrowano 1248 zachorowań na HIV, natomiast w roku 2022 liczba zgłoszonych nowych zakażeń wirusem HIV wyniosła aż 2380 przypadków. Wyraźnie obserwowany jest wzrost zakażeń wirusem HIV w Polsce.

Sporządziła

Katarzyna Chruścińska

1.2.SZCZEPIENIA OCHRONNE

Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni nadzorują realizację Programu Szczepień Ochronnych ogłaszany corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego w drodze komunikatu sporządzonego na podstawie badań stanu uodpornienia populacji oraz w zależności od aktualnej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w kraju i na świecie.

Corocznie w Polsce opracowywana jest szczegółowa analiza przeprowadzonych szczepień ochronnych. Dokonuje się jej na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych (MZ-54), którego wzór i terminy sporządzania określają przepisy o statystyce publicznej. Analiza uwzględnia m.in.:

- stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup zawodowych i grup ryzyka podlegających obowiązkowi szczepień, w odniesieniu do poszczególnych województw oraz całego kraju;
- porównanie stanu zaszczepienia osób podlegających szczepieniom w roku bieżącym do roku poprzedniego;

- analizę występowania niepożądanych odczynów poszczeniowych (NOP).

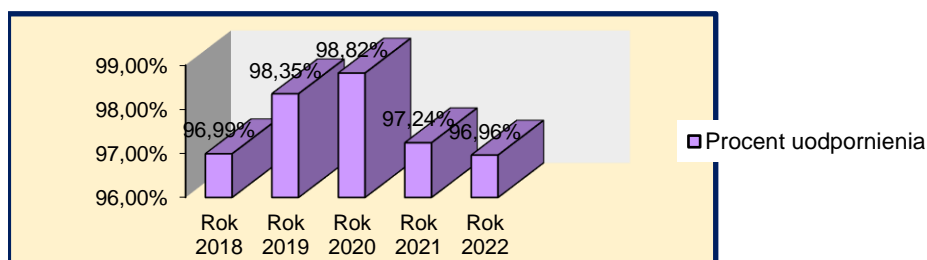
W 2022 roku szczepieniom ochronnym podlegały następujące roczniki:

- 2022 - stan rocznika - 363 – szczepienie BCG otrzymało 352 dzieci tj. 96,96 %
III dawki DTP oraz II dawki Poliomyelitis otrzymało 178 dzieci tj. 49,03 %
III dawki WZW typ B otrzymało 131 dzieci tj. 36,09 %
III dawki szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B otrzymało 178 dzieci tj. 49,03 %
II dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 235 dzieci tj. 64,74 %
III dawki szczepionki przeciwko rotawirusom otrzymało 237 dzieci tj. 65,29 %
- 2021 - stan rocznika – 451 - III dawki DTP+II Poliomyelitis otrzymało 246 dzieci tj. 54,55 %,
IV dawką DTP oraz III Poliomyelitis uodporniono 197 dzieci tj. 43,68 %
III dawki WZW typ B otrzymało 424 dzieci tj. 94,01 %
III dawki szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B otrzymało 246 dzieci tj. 54,55 %,
IV dawką szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B uodporniono 197 dzieci tj. 43,68 %
II dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 68 dzieci tj. 15,08 %
III dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 368 dzieci tj. 81,60 %
- 2021 - rocznik - przeciwko odrze, śwince i różyczce uodporniono 380 dzieci tj. 84,26 %
- 2017 - stan rocznika 569 - uodporniono DTPa+polio w 6 roku życia 433 dzieci tj. 76,10 %
- 2017 - stan rocznika 569 - uodporniono II dawką szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 roku życia 433 dzieci tj. 76,10 %
- 2013 - stan rocznika 514 - uodporniono II dawką szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce w 10 roku życia 438 dzieci tj. 85,21 %
- 2009 - stan rocznika 560 - uodporniono przeciwko błonicy i tężcowi w 14 roku życia 477 dzieci tj. 85,18 %
- 2004 - stan rocznika 444 – uodporniono przeciwko błonicy i tężcowi w 19 rok życia 395 osób tj. 88,96 %

WNIOSKI:

Z analizy porównawczej wynika, iż w stosunku do ubiegłego roku nieznacznie zmniejszył się odsetek uodpornienia noworodków szczepionką BCG (obowiązkowe szczepienie przeciwko gruźlicy), w 2022 roku uodporniono 96,96 % dzieci, w 2021 roku uodporniono 97,24 % dzieci w 2020 roku uodporniono 98,82 % dzieci, w 2019 roku uodporniono 98,35 %, a w 2018 roku uodporniono 96,99 % dzieci.

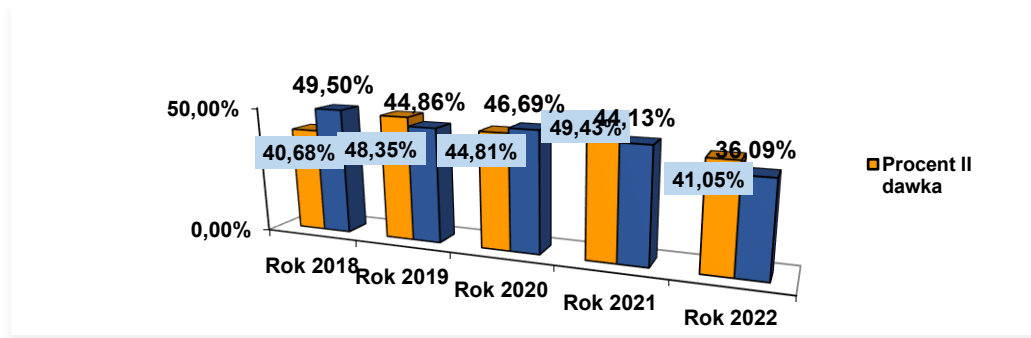
Wykres nr1.2.1.: Uodpornienie dzieci przeciwko BCG na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2022.

W stosunku do ubiegłego roku zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko WZW typ B (szczepienie obowiązkowe przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B) w 1 roku życia – II dawki szczepionki otrzymało 41,05 % dzieci, III dawkami uodporniono 36,09 % dzieci (w 2021 roku 49,43 % - 44,13 %, w 2020 roku 44,81 % - 46,69 % w 2019 roku 48,35 % - 44,86 %, w 2018 roku 40,68 % - 49,50 %).

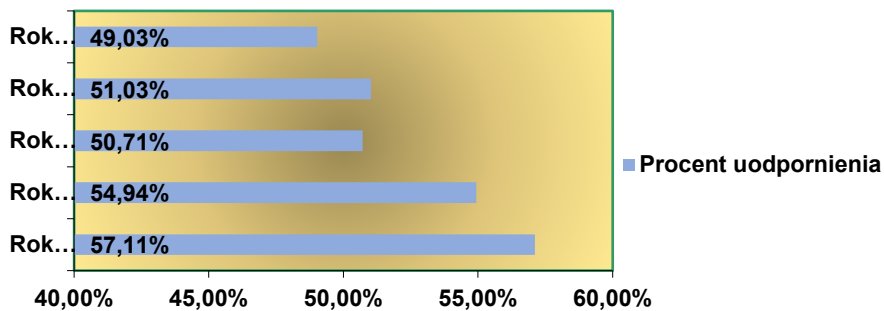

Wykres nr 1.2.2.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia przeciwko WZW typ B na terenie powiatu świębodzińskiego w latach 2018-2022

Z analizy porównawczej wynika, iż w stosunku do lat ubiegłych zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko obowiązkowym szczepieniom DTP+polio+Hib (błonica, tężec, krztusiec, polio, Haemophilus typ B) w 1 roku życia, III dawki szczepionki otrzymało w 2022 roku 49,03 % dzieci, w 2021 roku – 51,03 % dzieci, w 2020 roku - 50,71 %, w 2019 roku – 54,94 %, w 2018 roku – 57,11 % dzieci.

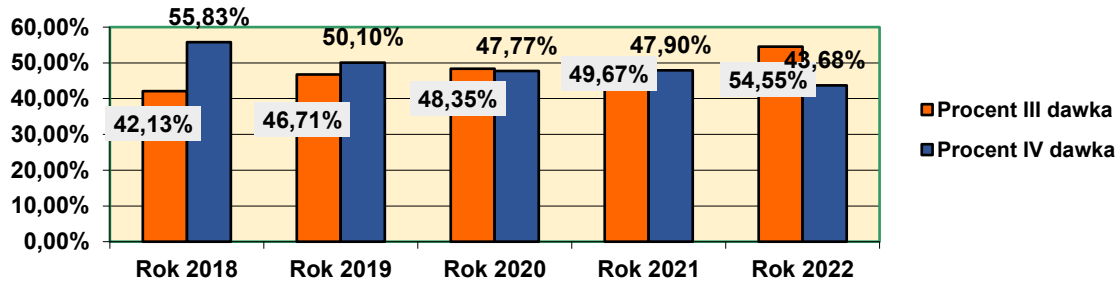
Wykres nr 1.2.3.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia p. DTP+polio+Hib na terenie powiatu świębodzińskiego w latach 2018-2022

W stosunku do ubiegłych lat zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko DTP+polio+Hib (obowiązkowe szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio, Haemophilus typ B) w 2 roku życia; III dawki szczepionki otrzymało 54,55 % dzieci, IV dawką uodporniono 43,68 % dzieci (w 2021 roku - 49,67 % - 47,90 % dzieci, w 2020 roku - 48,35 % - 47,77 % ,w 2019 roku - 46,71 % - 50,10 %, 2018 roku 42,13 % - 55,83 %).

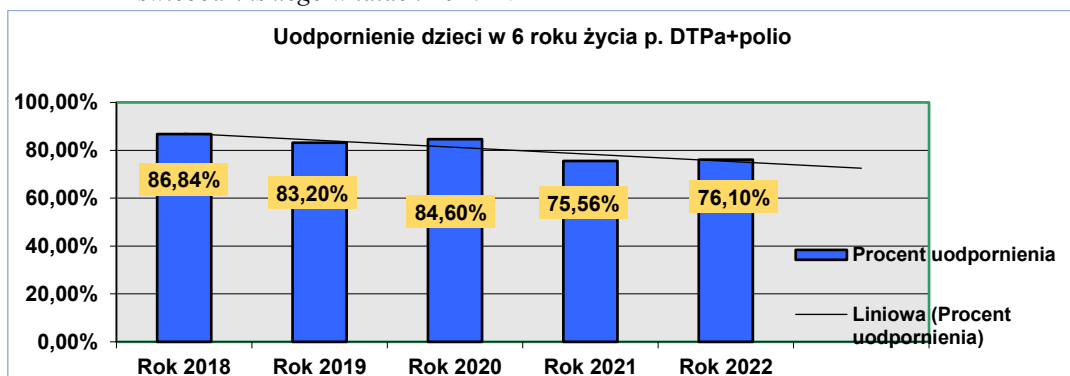

Wykres nr 1.2.4.: Uodpornienie dzieci w 2 roku życia DTP+polio+Hib na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2022

Na podobnym poziomie w stosunku do roku 2021 uodpornienia utrzymuje się odsetek dzieci uodpornionych w 6 roku życia przeciwko obowiązkowym szczepieniom DTPa+polio (błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis) w 2022 roku uodporniono 76,10 % (w 2021 roku uodporniono 75,56 % dzieci, w 2020 roku uodporniono 84,60 % dzieci, w 2019 roku uodporniono 83,20 % dzieci, w 2018 roku zaszczepiono 86,84 % dzieci).

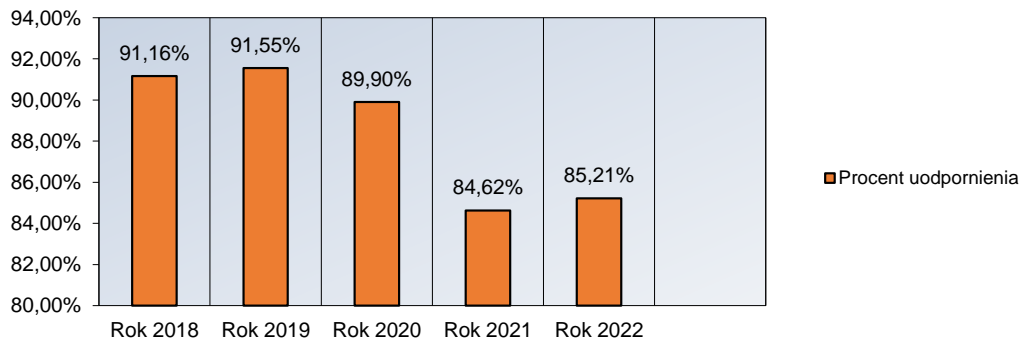
Wykres nr 1.2.5.: Uodpornienie dzieci w 6 roku życia przeciwko DTPa+polio na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2022

W stosunku do ubiegłego roku na podobnym poziomie utrzymuje się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko odrze, śwince i różyczce w 10 roku życia (szczepienia obowiązkowe). W 2022 roku uodporniono 85,21 %, w 2021 roku uodporniono 84,62 % dzieci, w 2020 roku uodporniono 89,90 % dzieci, w 2019 roku uodporniono 91,55 % , w 2018 roku uodporniono 91,16 % dzieci.

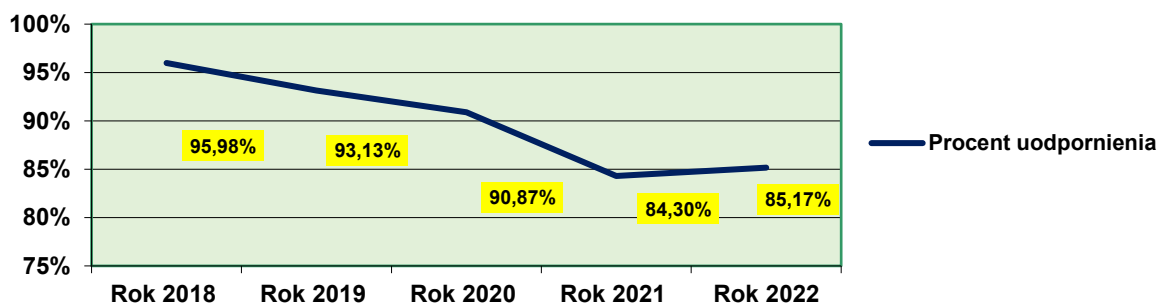
Wykres nr 1.2.6.: Uodpornienie dzieci w 10 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2022

Na podobnym poziomie utrzymuje się również odsetek dzieci uodpornionych przeciwko Tdap (szczepienie obowiązkowe przeciwko błonicy, tężcowi oraz krztuścowi) w 14 roku życia. W 2022 roku uodporniono 85,17% dzieci (w 2021 roku uodporniono 84,30 % dzieci, w 2020 roku uodporniono 90,87 % dzieci, w 2019 roku uodporniono 93,13 %, w 2018 roku uodporniono 95,38 % dzieci).

Wykres nr 1.2.7.: Uodpornienie dzieci w 14 roku życia przeciwko błonicy i tężcowi na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2022

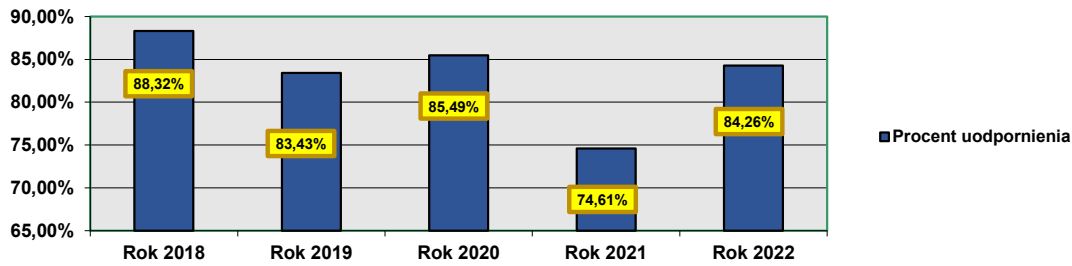
Uodpornienie dzieci w 14 roku życia przeciwko błonicy i tężcowi

W stosunku do ubiegłego roku wzrósł odsetek uodpornienia dzieci uodpornionych w 2 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce (szczepienia obowiązkowe) - w 2022 roku uodporniono 84,26 % dzieci, w 2021 roku uodporniono 74,61 %, w 2020 roku uodporniono 85,49 %, w 2019 roku uodporniono 83,43 % dzieci, w 2018 roku zaszczepiono 88,32 % dzieci.

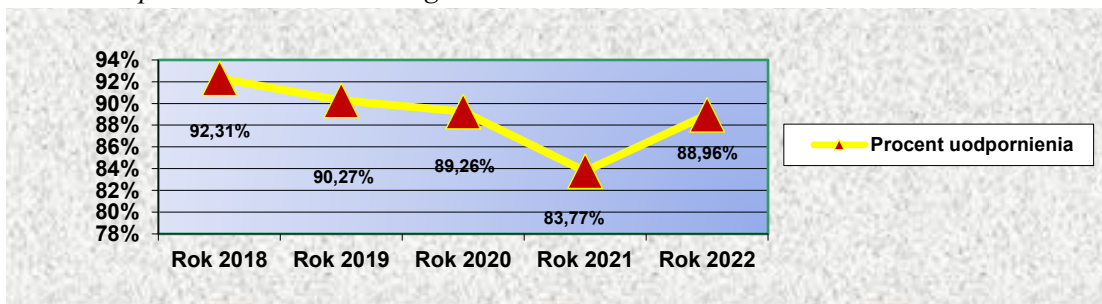

Wykres nr 1.2.8 : Uodpornienie dzieci w 2 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2022

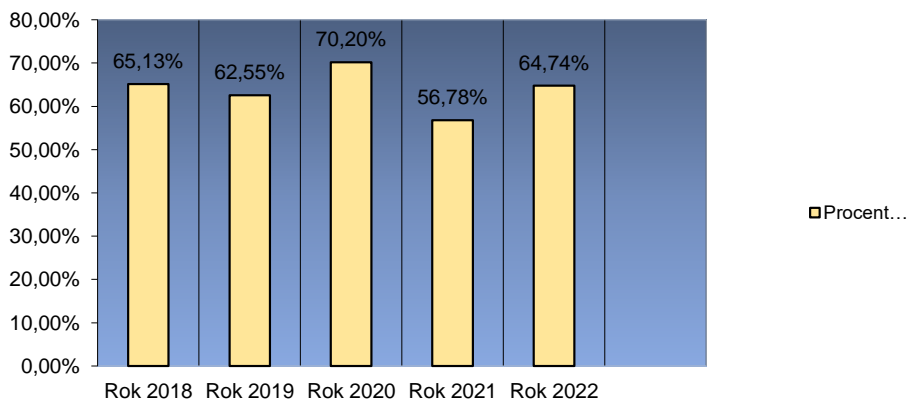
W stosunku do ubiegłego roku zwiększył się odsetek młodzieży uodpornionej w 19 roku życia przeciwko obowiązkowemu szczepieniu Td (błonica, tężec), w 2022 roku uodporniono 88,96 %, w 2021 roku uodporniono 83,77 % osób, w 2020 roku uodporniono 89,26 %, w 2019 roku zaszczepiono 90,27 %, w 2018 roku uodporniono 92,31 %.

Wykres nr 1.2.9: Uodpornienie dzieci w 19 roku życia przeciwko błonicy tężcowi na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2022

W stosunku do ubiegłego roku znacznie wzrósł się odsetek dzieci uodpornionych w 1 roku życia przeciwko obowiązkowym szczepieniom przeciwko pneumokokom w 2022 roku uodporniono 64,74 % dzieci (w 2021 roku zaszczepiono 56,78 % dzieci, w 2020 roku uodporniono 70,28 % dzieci, w 2019 roku uodporniono 62,55 % dzieci, w 2018 roku zaszczepiono 65,13 % dzieci).

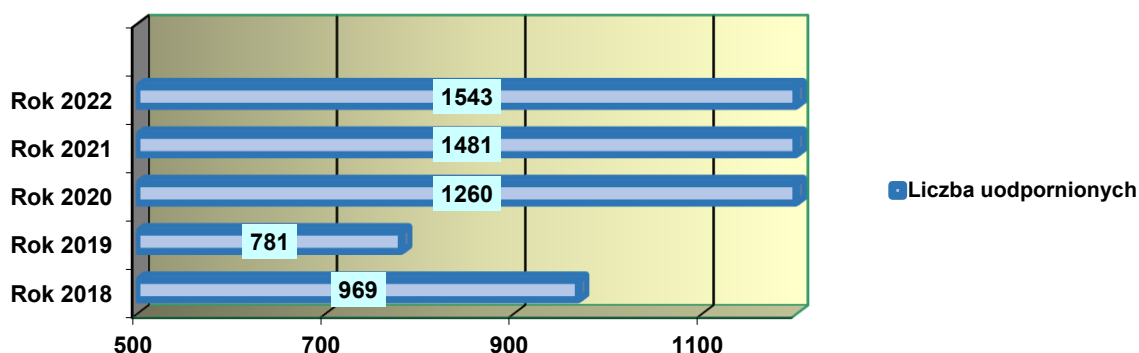
Wykres nr 1.2.10.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia przeciwko pneumokokom na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2022

W stosunku do lat ubiegłych zwiększyła się ilość osób uodpornionych przeciwko grypie (szczepienie zalecane) – w 2022 roku uodporniono 1543 osoby, co stanowi 2,79 % mieszkańców powiatu świebodzińskiego, w 2021 roku uodporniono 1481 osób, co stanowi 2,65 % mieszkańców powiatu świebodzińskiego, w 2020 roku uodporniono 1260 osób, co stanowi 2,26 % mieszkańców powiatu świebodzińskiego, w 2019 roku uodporniono 781 osób, co stanowi 1,40 % mieszkańców powiatu świebodzińskiego, w 2018 roku uodporniono 969 osób, co stanowi 1,73% mieszkańców powiatu świebodzińskiego.

Wykres nr1.2.11: Szczepienia zalecane: grypa na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2022

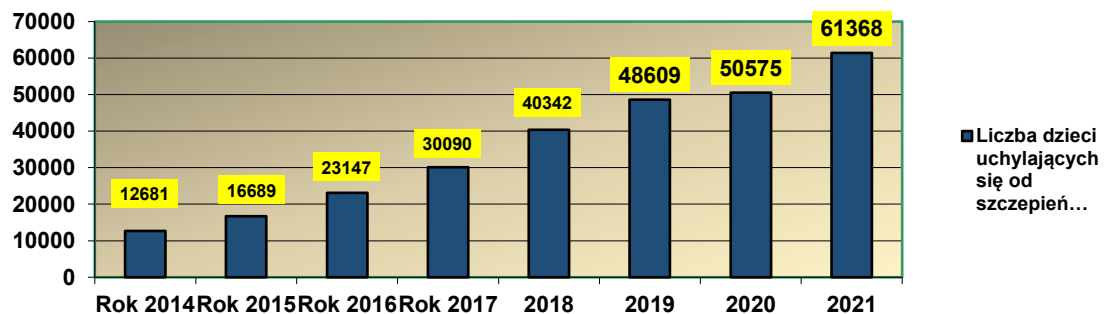
Obowiązkowe szczepienia ochronne są najskuteczniejszym sposobem w walce z niebezpiecznymi, często śmiertelnymi chorobami zakaźnymi zagrażającymi naszemu zdrowiu i życiu. Są one bezpieczną i skuteczną formą profilaktyki, wykorzystującą naturalne zdolności obronne organizmu i zapewniająca odporność na długi czas. Osoby zainteresowane szczepieniami przed wyjazdami wakacyjnymi lub służbowymi mogą uzyskać rzetelne informacje na temat szczepień w poszczególnych krajach na stronie internetowej <http://www.szczepieniadlapodrozujacych.pl/>. Ponadto na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego pod adresem: www.szczepienia.gis.gov.pl gdzie umieszczone zostały informacje będące wartościowym i rzetelnym źródłem wiedzy o szczepieniach m.in. pakiety informacyjne z zakresu organizacji szczepień ochronnych w Polsce oraz Programu Szczepień Ochronnych. Również pod adresem: www.szczepienia.pl <http://szczepienia.pzh.gov.pl>, www.mp.pl/szczepienia szczepienia-dzialaja-oto-fakty.stopstopnop.pl umieszczone zostały rzetelne informacje o szczepionkach obowiązkowych oraz zalecanych w Programie Szczepień Ochronnych. Ponadto rodzice mogą się zapoznać z przewodnikami dotyczącymi szczepień ochronnych, uzyskać informacje nt. pierwszej wizyty szczepiennej dziecka, a także dowiedzieć się, w jaki sposób powstaje szczepionka.

Ogromnym problemem w Polsce staje się odmowa obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci. Z danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny wynika, że na przestrzeni ostatnich lat znacznie wzrosła liczba odmów dotyczących szczepień ochronnych u dzieci. W 2014 roku- 12 681 odmów, w 2015 roku- 16 689 odmów, w 2016 roku – 23 147 odmów, w 2017 roku – 30 089, w 2018 roku liczba odmów wynosiła 40 342, w 2019 roku 48 609 uchylających, w 2020 roku liczba odmów wynosiła 50 575, a w 2021 roku 61 386, co stwarza zagrożenie dla zdrowia

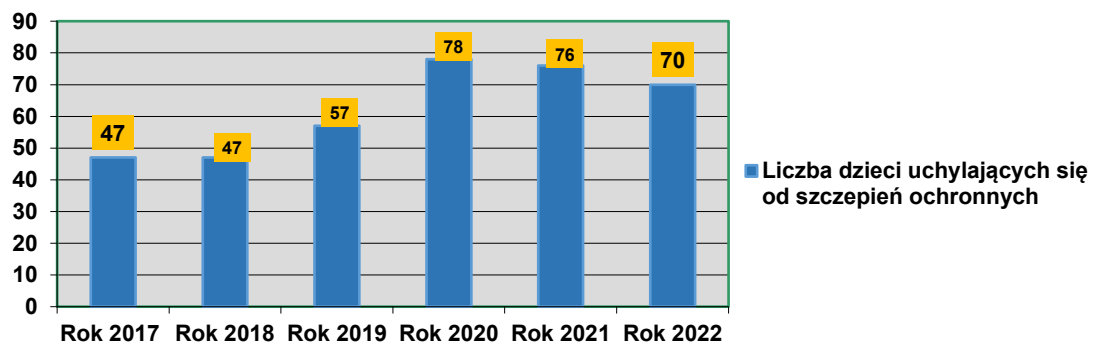

publicznego i niebezpieczeństwo epidemii chorób zakaźnych. Liczba przypadków uchylania się od obowiązkowych szczepień w przeliczeniu na 1 000 osób w wieku 0-19 lat wynosiła: 0,7 w 2012 roku; 0,97 w 2013 roku; 1,71 w 2014 roku; 2,3 w 2015 roku; 3,2 w 2016 roku; 4,1 w 2017 roku, 5,5 w 2018 roku, 6,6 w 2019 roku, 6,9 w 2020 roku oraz 8,3 w 2021 roku. W ciągu I-III kwartałów 2022 roku odnotowano 68 789 uchyleń (9,5/1000 osób w wieku 0-19 lat). Utrzymanie wysokiego poziomu zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym jest bardzo ważne, ponieważ ze względu na występowanie zjawiska odporności zbiorowiskowej, w przypadku gdy zaszczepionych jest przynajmniej 95% osób szczepienia chronią również pojedyncze osoby jeszcze niezaszczepione (np. ze względu na wiek, czy przeciwwskazania do szczepień).

Wykres nr1.2.12 : Liczba dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych w Polsce w latach 2014-2021 wg danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny.

Wykres nr 1.2.13.: Liczba dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2017-2022

Z uwagi na skalę problemu należy podejmować działania zmierzające do poprawienia zgłaszalności osób wzywanych do szczepień ochronnych poprzez działania edukacyjne oraz egzekucyjne. Ponadto należy podejmować inicjatywy i poszukiwać nowych sposobów dotarcia do rodziców i opiekunów z informacjami wskazującymi na zasadność realizacji szczepień ochronnych. PPIS w Świebodzinie prowadził także kampanię informacyjną nt. szczepień przeciw COVID-19, których celem jest wzrost odporności populacyjnej w obliczu pandemii. Podobne akcje edukacyjno-informacyjne prowadzone były w związku z zalecanymi szczepieniami np. na grypę sezonową, WZW, rotawirusy, meningokoki, pneumokoki, HPV, odkleszczowe zapalenie mózgu, oraz choroby wieku dziecięcego groźne dla dorosłych tj świnka, różyczka, ospa wierzna.

Szczepienia ochronne uratowały miliony ludzi przed ciężkimi chorobami, a nawet śmiercią. Są one, jak dotychczas, jedynym skutecznym środkiem w walce z groźnymi chorobami zakaźnymi.

Jednym z czynników określających rozwój cywilizacyjny jest rozpowszechnienie szczepień. Zajmują one ważne miejsce wśród wielu czynników, które przyczyniły się do wydłużenia życia.

Realizacja szczepień zawartych w Programie Szczepień Ochronnych (PSO) powinna stanowić priorytet w ochronie przed szczególnie groźnymi chorobami zakaźnymi. Z punktu widzenia ochrony zdrowia szczepienia zalecane, zawarte w PSO, są tak samo ważne jak szczepienia obowiązkowe. Stanowią one ważną inwestycję w zdrowie (źródło GIS).

sporządził: Marzanna Piechowicz

2. OCENA STANU SANITARNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM W 2022R.

2.1. Stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych

Łączna ilość wszystkich nadzorowanych obiektów podmiotów leczniczych oraz podmiotów wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu świebodzińskiego w 2022 roku wynosiła 126. Na rok 2022 zaplanowano kontrolę 94 z nich. 16 podmiotów leczniczych zakończyło swoją działalność.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie w 2022 r. znajdowały się obiekty:

<u>Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze:</u>		
<u>1)</u>	<u>podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitale):</u>	
	<u>a)</u>	<u>szpitale</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu, 66-213 Skąpe. • Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o. przy ul. Zamkowej 1, 66-200 Świebodzin. • Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o. przy ul. Młyńskiej 6, 66-200 Świebodzin 	
	<u>b)</u>	<u>inne niż szpitale</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • Domy Pomocy Społecznej w Glińsku, Glińsk 51, 66-200 Świebodzin • Dom Pomocy Społecznej w Toporowie, ul. Lipowa 17, Toporów, 66-220 Łągów • Dom Pomocy społecznej w Jordanowie Nowy Dworek 46, 66-200 Świebodzin • Ośrodek Dla Osób uzależnionych SPZOZ Nowy Dworek • Powiatowy Ośrodek Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy "PAŁAC" w Przelazach sp z o.o., 	
	<u>c)</u>	<u>ambulatoryjne świadczenia zdrowotne</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Przychodnie, ośrodki zdrowia , poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice – ogółem</u> 	
		74
	<ul style="list-style-type: none"> • Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne 	
		1
	<ul style="list-style-type: none"> • Zakłady rehabilitacji leczniczej 	
		1
	<ul style="list-style-type: none"> • Inne 	
		17
<u>Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową</u>		

a)	Indywidualne praktyki lekarskie ogółem	55
	• w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów	29
b)	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem	47
	• w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów	28
c)	Grupowe praktyki lekarskie ogółem	23
	• w tym grupowe praktyki lekarzy dentystów	3
d)	Indywidualne praktyki pielęgniarek	4
e)	inne	7

W 2022 r. przeprowadzono 76 kontroli sanitarnych obiektów, w tym 17 kontroli podmiotów leczniczych. Od początku roku 2022 wydano 14 decyzji administracyjnych (14 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji).

Aktualnie prowadzone jest postępowanie administracyjne w związku ze złożonymi wnioskami (pod koniec 2022r. i początku 2023r.) przez podmioty lecznicze w sprawie zmiany realizacji terminu nałożonych wcześniej decyzji administracyjnych:

- decyzje prolongujące - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu, 66-213 Skąpe
- decyzje prolongujące - Nowy Szpital w Świebodzinie ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodzin

Wydano 2 decyzje opłatowe w związku z przeprowadzonymi kontrolami sanitarnymi.

W okresie sprawozdawczym wydano 4 mandaty karnych w wysokości 1050 zł.

Wszystkie mandaty wydane w wyniku stwierdzenia nie stosowania się do obowiązujących zakazów i nakazów określonych w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

	Liczba kontroli (w tym także kontrole spr., interwencyjne, na wniosek)	Liczba wydanych decyzji administracyjnych nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
Rok 2015	117	10	2	150 zł
Rok 2016	120	8	1	200 zł
Rok 2017	138	11	3	300 zł
Rok 2018	122	15	2	200 zł
Rok 2019	108	19	3	300 zł
Rok 2020	7	1	1	100 zł
Rok 2021	59	0	0	0zł
Rok 2022	76	14	4	1050 zł

W 2022 r. przeprowadzono kontrole sanitarne podmiotów leczniczych w zakresie:

- przestrzegania aseptyki i antyseptyki,

- b) oceny procedur sterylizacyjnych z uwzględnieniem przyjętych rozwiązań zaopatrzenia w materiały sterylne, prawidłowości przygotowania sprzętu do sterylizacji, skuteczności procesów sterylizacyjnych oraz właściwego postępowania ze sprzętem medycznym po sterylizacji,
- c) oceny procedur dezynfekcyjnych z uwzględnieniem prawidłowości doboru środków dezynfekcyjnych, przygotowania roztworów i sposobu przechowywania preparatów stężonych,
- d) opracowania i stosowania procedur higienicznych:
 - higienicznego mycia rąk,
 - dezynfekcji rąk,
 - chirurgicznego mycia rąk,
 - dezynfekcji, mycia narzędzi i sprzętu medycznego,
 - postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny,
 - postępowania z brudną bielizną,
 - postępowania z odpadami medycznymi.
- e) opracowania i stosowania procedur sprzątnia:
 - mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych,
 - mycia i dezynfekcji powierzchni bezdotykowych,
 - postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym.
- f) oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń podmiotów leczniczych,
- g) oceny prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, częstotliwość jej prowadzenia, sposób dokumentowania,
- h) oceny postępowania z odpadami medycznymi w nadzorowanych podmiotach leczniczych,
- i) oceny działań zmierzających do zapobiegania/ograniczenia/powstrzymania zjawiska rozprzestrzeniania się pałeczek Enterobacteriaceae wytwarzających karbapenemazy w tym szczepów *Klebsiella pneumoniae* typu NDM;

2.2. Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne

Czystość bieżąca kontrolowanych szpitali była zachowana. W wyniku przeprowadzanych kontroli sanitarnych stwierdzono najczęściej nieprawidłowości, które dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego powierzchni posadzki podłogowej, ścian i sufitów.

W roku 2022r. przeprowadzono 17 kontroli w podmiotach leczniczych w tym

- a) 2 kontrole sprawdzające
- b) 3 kontrole kompleksowe
- c) 8 kontroli w zakresie ogniska epidemiologicznego
- d) 3 kontrole w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych
- e) 1 kontrola na wniosek

W 2022 r. przeprowadzono kontrole kompleksowe szpitali znajdujących się na terenie powiatu świebodzińskiego w związku z koniecznością oceny dostosowania podmiotów do wymogu rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą i realizacji programów dostosowania oraz

oceny działań zmierzających do zapobiegania/ ograniczenia/ powstrzymania zjawiska rozprzestrzeniania się pałeczek Enterobacteriaceae wytwarzających karbapenemazy w tym szczepów Klebsiella pneumoniae typu NDM

Występowanie ognisk epidemicznych w podmiotach leczniczych w 2022 roku

Na terenie powiatu w 2022 r. zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie 27 raportów dotyczących podejrzenia ogniska epidemicznego.

W Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Ciborzu łącznie zgłoszono 23 ogniska , które dotyczy:

- wirusa SARS-CoV-2 (20 ognisk)
- biegunki o nieokreślonej etiologii (1 ognisko)
- świerzbowca ludzkiego (1 ognisko)
- infekcji górnych dróg oddechowych (1 ognisko)

W Nowym Szpitalu w Świebodzinie wystąpiło 4 ogniska epidemiczne, które dotyczyły:

- wirusa SARS-CoV-2 (2 ogniska)
- Klebsiella pneumoniae (2 ogniska)

Zakażenia Szpitalne

W poniższej tabeli przedstawiono ilość zakażeń szpitalnych od 2016 r. do 2022 r.

Nazwa szpitala	Ilość wykrytych zakażeń szpitalnych						
	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021r.	2022r.
Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o. o , ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin	10	13	14	17	0	13	48
Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o., 66- 200 Świebodzin, ul. Młyńska 6	45	59	114	80	73	78 (razem z covid)	118
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu 66-213 Skąpe	204	195	167	154	142	32 (+ 131 covid)	18
Razem w powiecie	259	267	295	251	215	254	184

W świetle przepisów prawnych kierownicy podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne są obowiązani do wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych obejmującego m.in. **powołanie i nadzór nad działalnością zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.**

We wszystkich nadzorowanych szpitalach formalnie powołany jest Zespół i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Lekarze, będący przewodniczącymi zespołu, oraz specjaliści ds. mikrobiologii posiadają kwalifikacje zgodne z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.

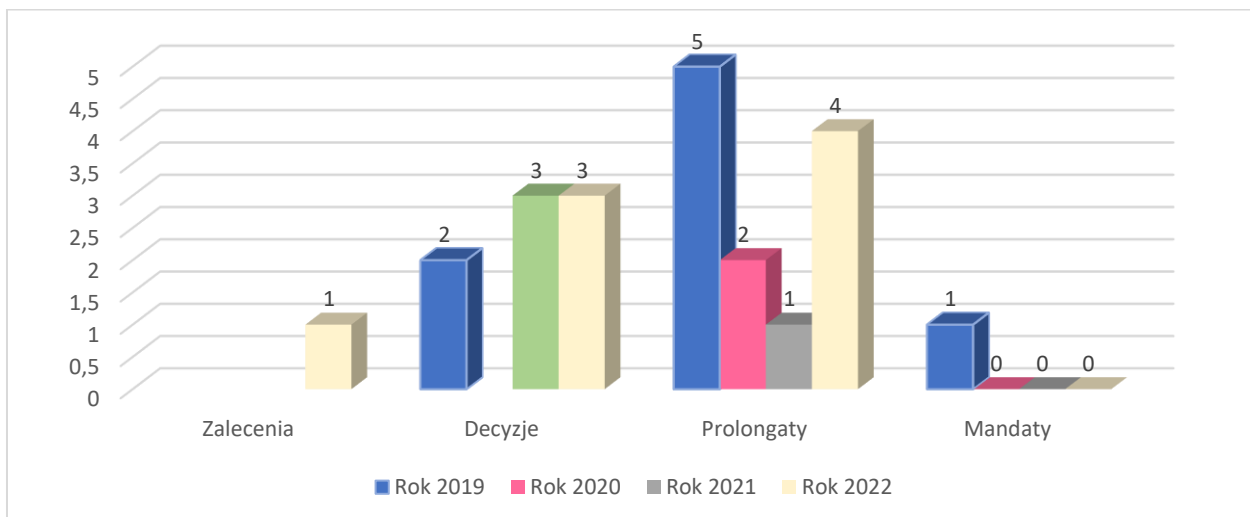
Zaplecza sanitarne obiektów wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne

Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne

W roku 2022r. przeprowadzono łącznie **13 kontroli** zaplecza sanitarnego w obiektach podmiotów leczniczych (w tym 7 kontroli sanitarnych, 1 kontrolę w związku ze skażeniem wody bakterią *Legionella sp.*, 5 kontroli sprawdzających).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 3 decyzje administracyjne nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 4 decyzji o zmianie terminu wykonania decyzji, 1 zalecenia.

Wykres 2.1.1: Porównanie wyników działań represyjnych w zakresie HK w podmiotach wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2022

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą zaplecza szpitalnego m.in.: pralnia szpitalna, prosektoria oraz zaplecze szpitalne tj. korytarze komunikacyjne, toalety ogólnodostępne, punkty zdawczo – odbiorcze bielizny brudnej i czystej, pomieszczenia Pro-Morte. Ponadto zakres nadzoru nad obiektami służby zdrowia objął również postępowanie z odpadami medycznymi, komunalnymi, gospodarkę wodno-ściekową oraz postępowanie z bielizną szpitalną czystą i brudną.

Szpitalne w Świebodzinie korzystają z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbkę wody przeznaczonej do spożycia pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały wymaganiom

rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie i „Nowy Szpital w Świebodzinie” na terenie powiatu świebodzińskiego nie posiadają rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę. W związku z tym zostały wydane 2 decyzje administracyjne z terminem wykonania nakazów które zostały przedłużone do dnia 31 grudnia 2024r. (Nowy Szpital w Świebodzinie), do dnia 31 grudnia 2023r. (LCO w Świebodzinie).

Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne.

Na terenie powiatu świebodzińskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w 2022 roku nadzorował inne zakłady opieki zdrowotnej, którym są SP ZOZ Ośrodek dla Osób Uzależnionych w Nowym Dworcu, Jordanowie i Glińsku. Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą placówek, do których należy: pralnia, pokoje pensjonariuszy, korytarze komunikacyjne, pomieszczenia do terapii zajęciowej. Postępowanie z odpadami komunalnymi w miejscu powstawania nie budziło zastrzeżeń. Czystość bieżąca placówki nie budziła zastrzeżeń, za porządek odpowiedzialni są pensjonariusze.

Źródłem zaopatrzenia w wodę w SP ZOZ Ośrodka dla Osób Uzależnionych w Glińsku jest wodociąg publiczny w Rusinowie. Natomiast wodociąg publiczny w Gościkowie zaopatruje Ośrodki w Jordanowie i Nowym Dworcu. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci

2.3.Obiekty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W 2022 r. ze względu na sytuację epidemiczną w kraju tzn. trwający stan epidemii COVID-19, która trwał do 16 maja 2022 r. nie przeprowadzono wszystkich zaplanowanych kontroli podmiotów leczniczych tj.

- zaplanowanych na 2022r. było 105 podmiotów wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, wykonano kontrole w 50% obiektów;
- przeprowadzone kontrole wykazały że 17 podmiotów zakończyło swoją działalność,
- w 53 podmiotach przeprowadzono kontrole bieżące oraz sprawdzające w zakresie oceny stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń, procedur wewnętrznych z uwzględnieniem realizacji kontroli wewnętrznej, o gospodarki odpadami medycznymi, procesów sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku, procesów dezynfekcji oraz postępowania z bielizną.
- w większości skontrolowanych obiektów nie stwierdzono rażących naruszeń dot. ww zakresu zagadnień higieniczno-sanitarnych;

We wszystkich gabinetach diagnostyczno-zabiegowych i lekarskich zapewniono wydzielone stanowiska higieny rąk (umywalka lub zlew) wyposażone w dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym do rąk, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemnik na zużyte ręczniki.

W przychodniach były opracowane procedury sprzątnięcia w zakresie: mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych oraz mycia i dezynfekcji powierzchni bezdotykowych, a także postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym. Sprzątnięcie pomieszczeń: wykonywali głównie pracownicy podmiotu leczniczego. Ponadto w przychodniach oraz praktykach lekarzy rodzinnych były opracowane procedury: mycia rąk, dezynfekcji rąk, postępowania po ekspozycji, mycia i dezynfekcji sprzętu medycznego, postępowania z odpadami medycznymi. Sposób postępowania z odpadami medycznymi wytwarzanymi w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych był prawidłowy.

Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej na terenie powiatu świebodzińskiego ulega ciągłej poprawie. W większości z nich przeprowadzono modernizacje i remonty. Mając na uwadze ich dostosowanie do wymaganych przepisów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia

29 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Opracował: Marta Bukowska-Szmit, Małgorzata Ostrowska

3. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA MIESZKAŃCÓW POWIATU

Nadzór nad warunkami środowiska-wprowadzenie

W zakresie higieny komunalnej kontrolowano warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców powiatu.

W działalności bieżącej w roku 2022 jako zadania priorytetowe wyznaczono:

- *czuwanie nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody oraz nad obiektami służącymi do zaopatrzenia ludności w wodę, miejscami wykorzystywanymi do kąpieli i basenami kąpielowymi;*
- *prowadzenie bazy danych wodociągów, w których stwierdzono przekroczenie parametrów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi;*
- *wzmocnienie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej (w szczególności obiektów zlokalizowanych przy głównych trasach komunikacyjnych, w hotelach, stacjach paliw) zgodnie z zagrożeniami w powiecie;*
- *udział w przygotowaniach i zabezpieczeniu sanitarnym przebiegu imprez masowych.*
- *wzmoczenie nadzoru nad obiektami i urządzeniami, które w oparciu o ustalenia kontroli z lat poprzednich wykazują najgorszy stan sanitarno – techniczny;*
- *nadzór nad warunkami świadczenia usług w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej;*
- *wzmoczenie nadzoru nad obiektami sezonowymi, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych;*
- *wydawanie decyzji, zezwoleń na ekshumację zwłok/szczątków, ich przewóz oraz nadzór nad właściwym postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi;*
- *współpraca ze służbami oraz z inspekcjami i organami administracji samorządowej w zakresie sprawowanego nadzoru nad warunkami higieny środowiska.*
- *W ramach działań pionu Higieny Komunalnej nadzorem objęto obiekty użyteczności publicznej tj:*
- *obiekty świadczące usługi lecznicze (przychodnie, szpitale)*
- *obiekty użyteczności publicznej (ustępy publiczne, baseny kąpielowe, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, hotele, motele, pensjonaty, kempingi, pola biwakowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe, stacje paliw, obiekty sportowe oraz kulturalno-widowiskowe, apteki, cmentarze i zakłady świadczące usługi pogrzebowe, zbiornice odpadów użytkowych, myjnie samochodowe, wysypiska śmieci, parkingi, parki, targowiska, pola namiotowe).*
- *środki transportu publicznego, w tym sanitarnego.*
- *obiekty służące do zaopatrzenia ludności w wodę.*

Realizacja działań w ww. zakresie wynikała głównie z następujących aktów prawnych:

- *ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r. poz. 2180).*
- *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989),*
- *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływaniach (Dz. U. 2015 poz. 2016),*
- *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r., poz. 739 z późn. am.)*
- *rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r., w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2006r. Nr 22, poz. 169 z późn. zm.),*
- *ustawa z dnia 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. 2017r. poz. 912 z późn. zm.)*
- *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2001r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. Nr 153 poz. 1783 z późn. zm.)*
- *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków ludzkich (Dz. U. Nr 75, poz. 405).*

Stan sanitarno – porządkowy miast i terenów wiejskich powiatu świebodzińskiego w ostatnich latach ulega ciągłej poprawie, ale nadal jest zróżnicowany w poszczególnych miejscowościach.

Na terenie powiatu w 2022r. tak, jak w latach ubiegłych odnotowuje się stałą poprawę warunków życia mieszkańców. Gospodarze miast i wsi w sposób szczególnie zintensyfikowany przeprowadzają działania mające na celu między innymi poprawę np.: struktury sieci zbiorowego zaopatrzenia miejscowości w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, gospodarki nieczystościami stałymi oraz

płynnymi jak również stanu sanitarno– porządkowego obiektów użyteczności publicznej i miejsc ogólnodostępnych dla ludności.

Stale prowadzone są modernizacje urządzeń wodociągowych oraz wprowadzane są nowe metody uzdatniania wody. Nadal brak jest awaryjnych źródeł wody, w sytuacjach awaryjnych wykorzystuje się cysterny do dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W dalszym ciągu istotnym dla gmin problemem w zakresie gospodarki nieczystościami stałymi i płynnymi jest zapewnienie w niektórych miejscowościach pełnej ewidencji i kontroli zbiorników bezodpływowych do gromadzenia nieczystości płynnych, przeprowadzania zabiegów deratyzacji.

Stan sanitarno – porządkowy miejsc ogólnodostępnych oraz ulic, parkingów i dróg wymaga nadal poprawy w szczególności nie rozwiązano problemów dotyczących zanieczyszczania miejsc ogólnodostępnych przez zwierzęta domowe a także ptaki oraz sprawy zaśmiecania przestrzeni publicznej odpadami.

3.1.ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ DO SPOŻYCIA

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2022 r. poz. 195 ze zm.) jak również na podstawie:

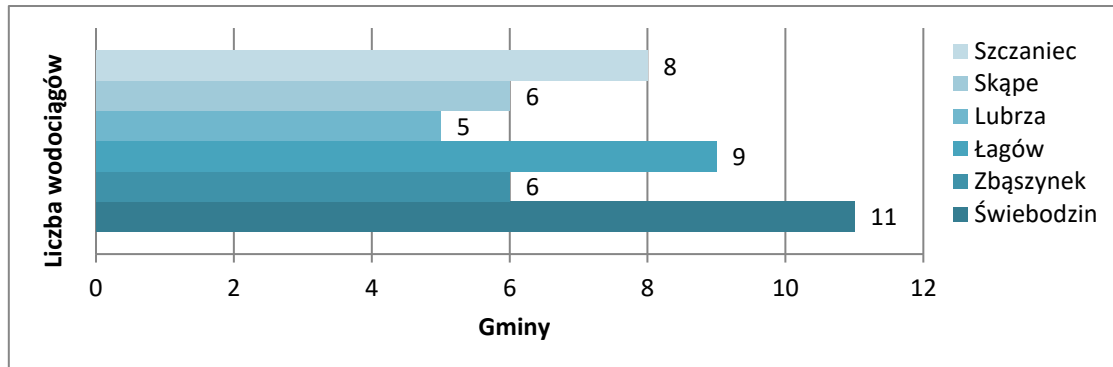
- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 ze zm).
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.).

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Badania jakości wody do spożycia wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, stosownie do ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

W roku 2022 pobrano w ramach nadzoru sanitarnego 263 próbki wody (w tym 187 próbek wody przeznaczonej do spożycia, 26 próbek ciepłej wody w kierunku występowania bakterii *Legionella* sp., 7 próbek wody z kąpielisk, 10 próbek wody z pływalni oraz 33 próbki pozaplanowe (kontrolę sprawdzające jakość wody), w obiektach nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie. Przy opracowaniu niniejszej oceny wykorzystano wyniki badań wykonanych w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Świebodzinie oraz wyniki badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmioty posiadające indywidualne ujęcia wody służące do celów publicznych.

W powiecie świebodzińskim w 2022 r. objęto nadzorem 65 wodociągów, z których 44 to wodociągi publiczne zarządzane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, pozostałe to indywidualne ujęcia wody w ilości 21, które są zarządzane przez inne podmioty. Indywidualne ujęcia wody, które w roku sprawozdawczym były pod nadzorem PPIS w Świebodzinie to indywidualne ujęcia wody w ośrodkach wypoczynkowych, szpitalu, przedsiębiorstwach oraz innych miejscach służących dla użyteczności publicznej. W obiektach tych również były przeprowadzane kontrolne badania jakości wody w ramach nadzoru sanitarnego.

Woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności na terenie powiatu świebodzińskiego pochodzi z ujęć podziemnych.

Wykres nr.32: Wodociągi publiczne w poszczególnych gminach na terenie powiatu świebodzińskiego.

Wykaz wodociągów publicznych w poszczególnych gminach oraz liczba zaopatrywanej ludności

Gmina Świebodzin

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Lubogóra	305	Wilkowo	953	Świebodzin	23 175
2.	Rzeczyca	728	Świebodzin II	1000	-	-
3.	Raków	296	Gościkowo	1222	-	-
4.	Borów	272	Rusinów	1241	-	-
5.	Rosin	350	Chociule -	798	-	-

Gmina Lubrza

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Bucze	226	Romanówek	1522	-	-
2.	Buczyna	325	Staropole	612	-	-
3.	-	-	Mostki	912	-	-

Gmina Skąpe

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Węgrzynice	479	Ołobok	1153	-	-
2.	Darnawa	172	-	-	-	-
3.	Kalinowo	113	-	-	-	-
4.	Rokitnica	266	-	-	-	-

Gmina Łągów

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Sieniawa	558	Łągów	1895	-	-
2.	Wielopole	361	-	-	-	-
3.	Niedźwiedź	269	-	-	-	-
4.	Żelechów	301	-	-	-	-
5.	Toporów	800	-	-	-	-
6.	Czyste	44	-	-	-	-
7.	Gronów	250	-	-	-	-
8.	Jemiołów	283	-	-	-	-

Gmina Szczaniec

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Ojerzyce	202	Szczaniec	1539	-	-
2.	Myszęcín	566	Smardzewo	1002	-	-
3.	Wolimirzyce	130	-	-	-	-
4.	Nowe Karcze	44	-	-	-	-
5.	Kielcze	82	-	-	-	-
6.	Dąbrówka Mała	272	-	-	-	-

Gmina Zbąszynek

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Samsonki	34	Rogoziniec	416	Zbąszynek	6090
2.	Stradzewo	33	Chlastawa	1272	-	-
3.	Nowy Gościniec	60	-	-	-	-

Jednostkami odpowiedzialnymi za jakość wody w gminach powiatu świebodzińskiego są przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, w jednym przypadku za jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiada gmina.

Tabela: Wykaz jednostek zaopatrujących ludność powiatu świebodzińskiego w wodę :

Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o.	ul. Młyńska 37 66-200 Świebodzin
Samorządowy Zakład Budżetowy	ul. Świebodzińska 103 66-228 Lubrza
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Skąpem	Skąpe 65 66-223 Skąpe
Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gronowie	Gronów 1 66-220 Łagów
Gmina Szczaniec	ul. Herbowa 30 66-225 Szczaniec
Samorządowy Zakład Usług Komunalnych w Zbąszynku	ul. PCK 2 66-220 Zbąszynek

Procent zwodociągowania poszczególnych gmin:

- 💧 Gmina Świebodzin - 99% zwodociągowania
- 💧 Gmina Skąpe - 99% zwodociągowania.
- 💧 Gmina Lubrza - 98 % zwodociągowania
- 💧 Gmina Szczaniec - zwodociągowana w 100%.
- 💧 Gmina Zbąszynek - zwodociągowana w 98%
- 💧 Gmina Łagów - zwodociągowana w 94%.

Lista wskaźników jakości wody, wśród których najczęściej stwierdzano przekroczenia:

- pod względem mikrobiologicznym - bakterie grupy coli, mikroorganizmy do 22°C, Enterokoki Kałowe
- pod względem fizykochemicznym - mętność, żelazo, mangan, azotany.

Stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych miały charakter krótkotrwały i nie powodowały one bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Woda o zawyżonych parametrach fizykochemicznych mogła charakteryzować się zmianą smaku i zapachu oraz powodować powstawanie przebarwień na urządzeniach sanitarnych i pranej bieliźnie.

W analizowanym okresie nie odnotowano chorób i zatruc spowodowanych spożyciem wody.

- Informacja na temat stanu sanitarnego urządzeń do zaopatrywania w wodę i jakości dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - wodociągi o produkcji <100 m³/d

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajdują się **28** wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji <100 m³/d, wszystkie te obiekty zostały skontrolowane. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych **73** próbek wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji <100 m³/d.

W roku 2022 wydano 6 decyzji administracyjnych merytorycznych dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń.

1. **Wodociąg publiczny w miejscowości Jemiołów**- ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian w pomieszczeniu hydroforni (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami i łuszczącą się farbą). Termin wykonania decyzji do dnia 30 czerwca 2023 r.
2. **Wodociąg publiczny w miejscowości Sieniawa** - ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian i sufitu w pomieszczeniu hydroforni (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami i łuszczącą się farbą). Termin wykonania decyzji do dnia 30 czerwca 2023 r.
3. **Wodociąg publiczny w miejscowości Żelechów** - ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian i sufitu w pomieszczeniu hydroforni (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami i łuszczącą się farbą) oraz powierzchni ścian i armatury wodociągowej (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami i łuszczącą się farbą). Termin wykonania decyzji do dnia 30 czerwca 2023 r.
4. **Wodociąg publiczny w miejscowości Wielopole**- ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian i sufitu w pomieszczeniu hydroforni (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami i łuszczącą się farbą). Termin wykonania decyzji do dnia 30 czerwca 2023 r.
5. **Wodociąg publiczny w miejscowości Czyste** - ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian i sufitu w pomieszczeniu hydroforni (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami i łuszczącą się farbą) oraz powierzchni ścian i armatury wodociągowej (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami i łuszczącą się farbą). Termin wykonania decyzji do dnia 30 czerwca 2023 r.
6. **Wodociąg publiczny w miejscowości Gronów** ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni sufitu w pomieszczeniu hydroforni (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami i łuszczącą się farbą). Termin wykonania decyzji do dnia 30 czerwca 2023 r.

W roku 2022 wydano 1 zalecenie pokontrolne dotyczące nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń

1. **Wodociąg publiczny w miejscowości Niedźwiedź** ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni Armatury wodociągowej w studni (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami i łuszczącą się farbą). Zalecenia wykonano w dniu 05 września 2022 r.

W roku 2022 wydano 5 decyzji o braku przydatności wody do spożycia w miejscowościach:

1. **Wodociąg publiczny w miejscowości Rosin (dotyczy miejscowości Kępsko):**. Dobowa produkcja wody: 82m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 350 (119 osób miejscowości Kępsko). W dniu 10 marca 2022r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia (awarie sieci wodociągowej na odcinku 22m po między miejscowościami Rosin – Kępsko). W dniu 22 marca 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie potwierdziły skażenia (SUW i woda z sieci).
2. **Wodociąg publiczny w miejscowości Lubogóra:** dobowa produkcja wody: 33m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 305 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 14tk/100ml i 12tk/100ml. W dniu 09 czerwca 2022r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia. W dniu 14 czerwca 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

3. Wodociąg publiczny w miejscowości Raków: dobową produkcją wody: 37m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 396 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 10jtk/100ml. W dniu 09 czerwca 2022r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia. W dniu 14 czerwca 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

4. Wodociąg publiczny w miejscowości Wolimirzyce: dobową produkcją wody: 10,8m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 130 - kwestionowany parametr: Enterokoki kałowe w ilości 2jtk/100ml [1-9]. W dniu 22 września 2022r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia. W dniu 30 września 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności Enterokoków kałowych (SUW i woda z sieci).

5. Wodociąg publiczny w miejscowości Wolimirzyce: dobową produkcją wody: 10,8m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 130 - kwestionowany parametr: Enterokoki kałowe w ilości 7jtk/100ml [1-9] (woda z sieci). W dniu 04 listopada 2022r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia. W dniu 10 listopada 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności Enterokoków kałowych (SUW i woda z sieci). W związku z brakiem przydatności wody do spożycia został nałożony mandat w kwocie 100,00zł

W roku 2022 wydano 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia w miejscowościach (odstępstwo od azotanów):

1. Wodociąg publiczny w miejscowości Buczyna: dobową produkcją wody: 27,06m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 325 - kwestionowany parametr: azotany w ilości 53mg/l±5 . W dniu 18 marca 2022r. wydano decyzją na warunkach przyznanego odstępstwa z uwagi na przekroczone dopuszczalne stężenia azotanów i określono dopuszczalną wartość tego parametru 70 mg/l z terminem wykonania do 31 grudnia 2023r.

W 2022r. wydano 14 ocen o warunkowej przydatności wody do spożycia:

1. Wodociąg publiczny w miejscowości Buczyna: dobową produkcją wody: 27,06m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 325 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 4jtk/100ml[4-16]. W dniu 16 czerwca 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 28 marca 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

2. Wodociąg publiczny w miejscowości Toporów: dobową produkcją wody: 55m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 800 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 2jtk/100ml[0;9]. W dniu 18 maja 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 27 maja 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

3. Wodociąg publiczny w miejscowości Nowe Karcze: dobową produkcją wody: 2,58m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 44 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 1jtk/100ml[0;9]. W dniu 15 czerwca 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 01 lipca 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

4. Wodociąg publiczny w miejscowości Toporów: dobową produkcją wody: 55m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 800 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 3jtk/100ml. W dniu 11 sierpnia 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 26

sierpnia 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

5. Wodociąg publiczny w miejscowości Jemiołów: dobową produkcją wody: 26m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 283 - kwestionowany parametr: Enterokoki kałowe w ilości 1jtk/100ml. W dniu 24 sierpnia 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 20 września 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności Enterokoki kałowe (SUW i woda z sieci).

6. Wodociąg publiczny w miejscowości Niedźwiedź: dobową produkcją wody: 19m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 269 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 7jtk/100ml [3-15]. W dniu 24 sierpnia 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 05 września 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

7. Wodociąg publiczny w miejscowości Żelechów: dobową produkcją wody: 18m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 301 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 2jtk/100ml [0-9]. W dniu 24 sierpnia 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 05 września 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

8. Wodociąg publiczny w miejscowości Raków: dobową produkcją wody: 37m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 296 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 2jtk/100ml [0-9]. W dniu 07 września 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 12 września 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

9. Wodociąg publiczny w miejscowości Nowe Karcze: dobową produkcją wody: 2,58m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 44 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 4jtk/100ml [1-11]. W dniu 22 września 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 14 października 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

10. Wodociąg publiczny w miejscowości Żelechów: dobową produkcją wody: 18m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 301 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 1jtk/100ml [0-8] woda podawana do sieci i 1jtk/100ml [0-8] woda z sieci. W dniu 07 września 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 14 października 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

11. Wodociąg publiczny w miejscowości Toporów: dobową produkcją wody: 55m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 800 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 3jtk/100ml [0;10] woda podawana do sieci. W dniu 07 września 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 14 października 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

12. Wodociąg publiczny w miejscowości Wolimirzyce: dobową produkcją wody: 10,8m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 130 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 2jtk/100ml [0;8] woda podawana do sieci oraz 9jtk/100ml [5;18] woda z sieci. W dniu 16 listopada 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. W dniu 06 grudnia 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

13. Wodociąg publiczny w miejscowości Nowe Karcze: dobową produkcją wody: 2,58m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 44 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 2jtk/100ml [0-18]. W dniu 14 grudnia 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. Do dnia 31

grudnia 2022r. nie okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (SUW i woda z sieci).

14. Wodociąg publiczny w miejscowości Myszęcin: dobową produkcją wody: 87,4m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 556 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 1jtk/100ml [0-8]. W dniu 22 września 2022r. wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia. Do dnia 14 października 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

W 2022r. wydano 11 zaleceń dotyczących przydatności wody do spożycia:

1. Wodociąg publiczny w miejscowości Jemiołów: dobową produkcją wody: 26m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 283 kwestionowany parametr: mętność w ilości 8±1,4 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU). Wydano zalecenia w dniu 09 marca 2022r. z terminem do 24 marca 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 21 marca 2022r.).

2. Wodociąg publiczny w miejscowości Jemiołów: dobową produkcją wody: 26m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 283- kwestionowany parametr: mętność w ilości 4,6±0,8 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU). Wydano zalecenia w dniu 31 sierpnia 2022r. z terminem do 14 września 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 03 października 2022r.).

3. Wodociąg publiczny w miejscowości Rogoziniec: dobową produkcją wody: 167,9m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 416 - kwestionowany parametr: mętność w ilości 1,9±0,3 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU). Wydano zalecenia w dniu 25 października 2022r. z terminem do 08 listopada 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 07 listopada 2022r.).

4. Wodociąg publiczny w miejscowości Ojerzyce: dobową produkcją wody: 21,7m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 209 - kwestionowany parametr: mętność w ilości 1,89±0,57 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU). Wydano zalecenia w dniu 01 czerwca 2022r. z terminem do 17 czerwca 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 09 czerwca 2022r.).

5. Wodociąg publiczny w miejscowości Darnawa: dobową produkcją wody: 15 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 172 - kwestionowany parametr: mętność w ilości 3,7±0,7 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU). Wydano zalecenia w dniu 07 kwietnia 2022r. z terminem do 22 kwietnia 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 15 kwietnia 2022r.).

6. Wodociąg publiczny w miejscowości Kielcze: Dobowa produkcja wody: 2,15 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 172 - kwestionowany parametr: mętność w ilości 3,6±0,7 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU). Wydano zalecenia w dniu 30 września 2022r. z terminem do 18 października 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 02 listopada 2022r.).

7. Wodociąg publiczny w miejscowości Dąbrówka Mała: dobową produkcją wody: 25,3m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 266 - kwestionowany parametr: mętność w ilości 1,55±0,47 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU). Wydano zalecenia w dniu 01 czerwca 2022r. z terminem do 17 czerwca 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 07 lipca 2022r.).

8. Wodociąg publiczny w miejscowości Wolimirzyce: dobową produkcją wody: 10,08 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 130 - kwestionowany parametr: ogólna liczba mikroorganizmów ilości 128 [100-160]jtk/100ml (przy zalecanej wartości do >100jtk/100ml). Wydano zalecenia

w dniu 01 czerwca 2022r. z terminem do 17 czerwca 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 07 lipca 2022r.).

9. Wodociąg publiczny w miejscowości Myszęcin: dobową produkcję wody: 87,4 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 566 - kwestionowany parametr: ogólna liczba mikroorganizmów ilości 290 [258-325] jtk/100ml (przy zalecanej wartości do >100jtk/100ml). Wydano zalecenia w dniu 20 kwietnia 2022r. z terminem do 04 maja 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 30 maja 2022r.).

10. Wodociąg publiczny w miejscowości Nowe Karcze: dobową produkcję wody: 2,58 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 44 - kwestionowany parametr: ogólna liczba mikroorganizmów ilości 600 jtk/100ml (przy zalecanej wartości do >200jtk/100ml). Wydano zalecenia w dniu 21 marca 2022r. z terminem do 05 kwietnia 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 30 maja 2022r.).

11. Wodociąg publiczny w miejscowości Sieniawa: dobową produkcję wody: 49m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 558 - kwestionowany parametr: mętność w ilości 11,0±2 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU). oraz żelazo 1 296 ± 144 µg/l (przy zalecanej wartości ≤ 200 µg/l). Wydano zalecenia w dniu w 09 marca 2022r. z terminem do 24 marca 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 21 marca 2022r.).

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę -wodociągi o produkcji 101 - 1000 m³/ d

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajduje się 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji 101 -1000 m³/ d, wszystkie te obiekty zostały skontrolowane. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych 58 próbki wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji 101 -1000 m³/ d.

W roku 2022 wydano 1 decyzję administracyjną merytoryczną dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń.

1. **Wodociąg publiczny w miejscowości Łągów** - ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian, sufitu, urządzeń wodociągowych w budynku filtrostatu (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami i łuszczącą się farbą) oraz powierzchni ścian i armatury wodociągowej w studni (nierówna powierzchnia z przebarwieniami, spulchnieniami łuszczącą się farbą). Termin wykonania decyzji do dnia 31 października 2022 r. Podmiot wystąpił o przedłużenie terminu wykonania decyzji do dnia 30 września 2023r.

W roku 2022 wydano 4 decyzje o braku przydatności wody do spożycia w miejscowości:

1. **Wodociąg publiczny w miejscowości Wilkowo:** kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 25tk/100ml [17-38] i 42jtk/100 [27-65]. W dniu 21 stycznia 2022r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia. W dniu 27 października 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

Dobowa produkcja wody: 140m³/dobę

Liczba zaopatrywanych osób: ok. 901

2. **Wodociąg publiczny w miejscowości Romanówek:** kwestionowany parametr: Enterokoki kałowe 80jtk/100ml; bakterie grupy coli w ilości 1tk/100ml. W dniu 23 marca 2022r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia. W dniu 28 marca 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały Enterokoki kałowe i obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

W związku z brakiem przydatności wody do spożycia został nałożony mandat w kwocie 100,00zł

Dobowa produkcja wody: 238,1m³/dobę

Liczba zaopatrywanych osób: ok. 1550

3. Wodociąg publiczny w miejscowości Wilkowo: kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 28 jtk/100ml [12-32] i 18jtk/100. W dniu 09 czerwca 2022r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia. W dniu 13 czerwca 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

Dobowa produkcja wody: 140m³/dobę

Liczba zaopatrywanych osób: ok. 901

4. Wodociąg publiczny w miejscowości Rusinów: kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 11jtk/100ml [6-21] i 2jtk/100 [1-8] woda podawana do sieci. W dniu 04 listopada 2022r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia. W dniu 10 listopada 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

Dobowa produkcja wody: 134m³/dobę

Liczba zaopatrywanych osób: ok. 1 189

W roku 2022 wydano 3 oceny o warunkowej przydatności wody do spożycia :

- 1. Wodociąg publiczny w miejscowości Świebodzin II:** dobowa produkcja wody: 367 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 1634 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 8jtk/100ml - woda podawana do sieci. W dniu 10 marca 2022r. wydano warunkową ocenę jakości wody do spożycia wraz z zaleceniami dot. doprowadzenia jakości wody do odpowiedniej jakości. W dniu 15 marca 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterie grupy coli (SUW II i woda z sieci).
- 2. Wodociąg publiczny w miejscowości Rusinów: dobowa produkcja wody: 134 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 1 189** kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 8jtk/100ml - woda podawana do sieci. W dniu 07 września 2022r. wydano warunkową ocenę jakości wody do spożycia wraz z zaleceniami dot. doprowadzenia jakości wody do odpowiedniej jakości. W dniu 12 września 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterie grupy coli (SUW i woda z sieci).
- 3. Wodociąg publiczny w miejscowości Rusinów:** dobowa produkcja wody: 134 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 1 189 kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 4jtk/100ml[2-8] - woda podawana do sieci. W dniu 17 listopada 2022r. wydano warunkową ocenę jakości wody do spożycia wraz z zaleceniami dot. doprowadzenia jakości wody do odpowiedniej jakości. W dniu 21 listopada 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterie grupy coli (SUW i woda z sieci).

W 2022r. wydano 5 zalecenia dotyczących przydatności wody do spożycia:

1. Wodociąg publiczny w miejscowości Rogoziniec: dobowa produkcja wody: 167,9 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 416 - kwestionowany parametr: mętność w ilości 1,9±0,3 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU). Wydano zalecenia w dniu 25 października 2022r. z terminem do 08 listopada 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 15 listopada 2022r.).

2. Wodociąg publiczny w miejscowości Staropole: dobowa produkcja wody: 115,0 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 621 - kwestionowany parametr: ogólna liczba mikroorganizmów ilości 240 [209-276]jtk/100ml (przy zalecanej wartości do >200jtk/100ml). Wydano zalecenia w dniu 25 marca 2022r. z terminem do 11 kwietnia 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 19 kwietnia 2022r.).

3. Wodociąg publiczny w miejscowości Romanówek: dobowa produkcja wody: 238,1m³/dobę, Liczba zaopatrywanych osób: ok. 1 550 - kwestionowany parametr: ogólna liczba mikroorganizmów ilości 150 [128-176]jtk/100ml (przy zalecanej wartości do >100jtk/100ml). Wydano zalecenia w dniu 04 lipca 2022r. z terminem do 18 lipca 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 07 lipca 2022r.).

4. Wodociąg publiczny w miejscowości Łągów: dobowa produkcja wody: 376,0 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 1 895 - kwestionowany parametr: mętność w ilości 1,3±0,2 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU) oraz żelazo w ilości 203±. 23 µg/l (przy dopuszczalnej wartości 200 µg/l).Wydano zalecenia w dniu 09 marca 2022r. z terminem do 24 marca 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 21 marca 2022r.).

5. Wodociąg publiczny w miejscowości Łągów: dobowa produkcja wody: 376,0 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 1 895 - kwestionowany parametr: mętność w ilości 1,4±0,1 NTU (przy zalecanej wartości do 1,0 NTU). Wydano zalecenia w dniu 20 maja 2022r. z terminem do 03 czerwca 2022r. Zalecenia zostały wyegzekwowane (okazano ponowne sprawozdanie z badań w dniu 08 lipca 2022r.).

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - wodociągi o produkcji 1001-10 000 m³/ d

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajdują się 2 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji 1001 -10 000 m³/d, obiekty te zostały skontrolowane. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych 22 próbki wody z ww. wodociągu w tym 2 próbki pozaplanowe.

W roku 2022 wydano 1 ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia:

1. Wodociąg publiczny w miejscowości Zbąszynek: dobowa produkcja wody: 1227,92 m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 6090 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 4jtk/100ml[2-8] - woda podawana do sieci. W dniu 19 października 2022r. wydano warunkową ocenę jakości wody do spożycia wraz z zaleceniami dot. doprowadzenia jakości wody do odpowiedniej jakości. W dniu 21 października 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterie grupy coli (SUW i woda z sieci).

Inne podmioty zaopatrujące w wodę:

Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2022r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie znajdowały się 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. PPIS w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych 25 próbek wody z ww. wodociągów.

W związku z przeprowadzonymi kontrolami w 2022 roku wydano:

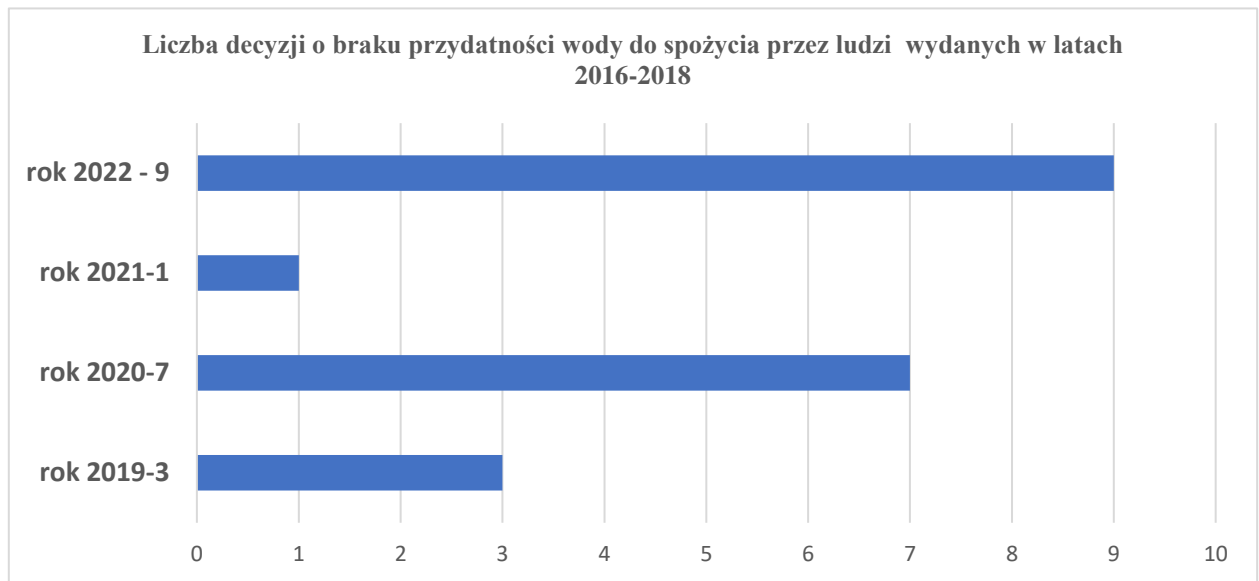
W roku 2022 wydano 2 warunkowe oceny przydatności wody do spożycia:

1. Wodociąg lokalny Ośrodka Wypoczynkowego „Kormoran” w Niesulicach: dobowa produkcja wody: 20m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 500 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 1jtk/100ml - woda podawana do sieci. W dniu 15 lipca 2022r. wydano warunkową ocenę jakości wody do spożycia wraz z zaleceniami dot. doprowadzenia jakości wody do odpowiedniej jakości. W dniu 29 lipca 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

2. Wodociąg lokalny Hotel Picaro w Stok: dobowa produkcja wody: 10m³/dobę, liczba zaopatrywanych osób: ok. 103 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli w ilości 1jtk/100ml - woda podawana do sieci. W dniu 15 lipca 2022r. wydano warunkową ocenę jakości wody do spożycia wraz z zaleceniami dot. doprowadzenia jakości wody do odpowiedniej jakości. W dniu 19 września 2022r. okazano sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które nie wykazały obecności bakterii grupy coli (SUW i woda z sieci).

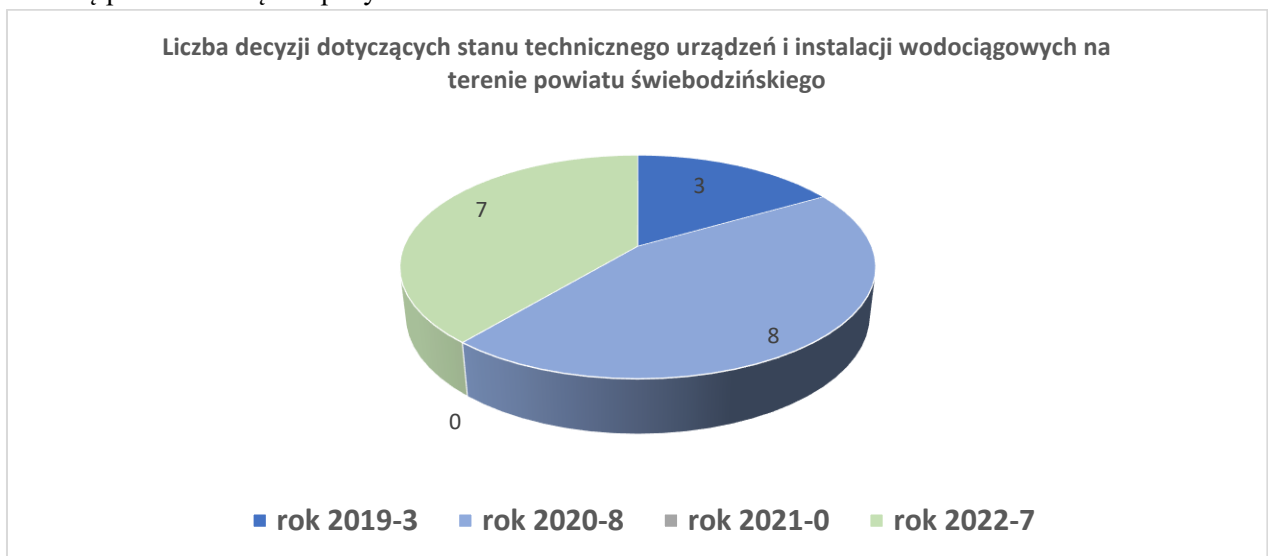

W roku 2022 na terenie powiatu świebodzińskiego wydano łącznie 1 decyzje stwierdzających brak przydatności wody do spożycia, 4 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia i 18 ocen stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia.

Wykres nr.36: Liczba decyzji o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi wydanych w latach 2019-2022.

W roku 2022 na terenie powiatu świebodzińskiego wydano łącznie 7 decyzji administracyjnych dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia oraz 1 zalecenie dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia

Wykres 37: Liczba decyzji dotyczących stanu technicznego urządzeń i instalacji wodociągowych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2022.

UDZIELONE ODSTĘPSTWO OD MAKSYMALNEGO DOPUSZCZALNEGO STĘŻENIA PARAMETRU AZOTANY W WODOCIĄGU PUBLICZNYM W MIEJSCOWOŚCI BUCZYNA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie 18 marca 2021r. wydał decyzję udzielającą zgodę na odstępstwo od maksymalnego dopuszczalnego stężenia parametru azotany w wodociągu publicznym w miejscowości Buczyzna (zaopatrującego miejscowości Buczyzna oraz Zagaje) na okres do 31 grudnia 2023r. W dniu 10.01.2023r. PPIS w Świebodzinie wydał decyzję zmieniającą termin wykonania działań naprawczych do dnia 31 grudnia 2024r. Samorządowy Zakład Budżetowy w Lubrzy co kwartał przesyła sprawozdanie dotyczące zrealizowanych działań naprawczych w związku z udzielonym odstępstwem. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie okresowo wydaje ocenę jakości wody sporządzaną na podstawie analizy sprawozdań z przeprowadzonych badań próbek wody pobranych w ramach nadzoru prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez Samorządowy Zakład Budżetowy w Lubrzy.

POZOSTAŁE INFORMACJE:

Przeprowadzone modernizacje SUW i sieci wodociągowej

W roku 2022 rozpoczęto i zakończono modernizację SUW w m. Staropole, SUW w m. Wolimirzyce i SUW Romanówek.

Informacje dot. wywiązywania się podmiotów z obowiązku prowadzenia kontroli wewnętrznej.

W roku 2022 wszystkie zakłady wodociągowo-kanalizacyjne prowadziły kontrole wewnętrzne zgodne z obowiązującym rozporządzeniem.

Informacja nt. prowadzonej stałej, okresowej lub doraźnej dezynfekcji.

Na nadzorowanym terenie była prowadzona ciągła dezynfekcja wody w miejscowości Darnawa i Ołobok. W pozostałych wodociągach nie jest prowadzona stała dezynfekcja. Woda z wodociągów jest dostarczana ze studni głębinowych, w których sporadycznie występują zanieczyszczenia wody pod względem mikrobiologicznym. Dezynfekcja wody prowadzona jest tylko w razie skażenia mikrobiologicznego wody lub wystąpienia awarii.

Informacja nt. stanu sanitarnego studni publicznych i jakości wody dostarczanej przez te studnie.

Na nadzorowanym terenie brak jest studni publicznych.

Ocena zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia – miejscowości o niewielkim stopniu zwodociągowania;

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajduje się kilka miejscowości nie zwodociągowanych. Mieszkańcy tych miejscowości korzystają z własnych studni przydomowych. W miejscowościach tych znajdują się również indywidualne ujęcia wody nadzorowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Świebodzinie.

Awaryjne zaopatrzenie w wodę w miejscowościach zwodociągowanych.

Kwestię istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu świebodzińskiego stanowi zabezpieczenie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zapasu wody na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych.

W sytuacjach awaryjnych w powiecie świebodzińskim znajdują się dwie cysterny wykorzystywane do zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, w których właścicielem jest Starostwo Powiatowe w Świebodzinie. Jedna cysterna znajduje się w miejscowości Świebodzin a druga w miejscowości Zbąszynek. Na terenie powiatu świebodzińskiego nie znajduje się żadna studnia publiczna. W związku z tym należy uznać, że zabezpieczenie awaryjne w razie skażenia mikrobiologicznego wody lub awarii ujęć na terenie powiatu świebodzińskiego ze względu na brak studni publicznych oraz zbyt małą ilość cystern jest niezadowalające.

Na edukacyjnej stronie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. umieszczono internetowy serwis informacyjny dotyczący aktualnej jakości wody w województwie lubuskim. Na mapie informacyjnej naszego województwa zaznaczane są wszystkie ujęcia z warunkową przydatnością wody do spożycia lub brakiem przydatności wody do spożycia z uwzględnieniem rodzaju skażenia: mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne.

WNIOSKI

- W porównaniu do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia zwiększyła się. W roku 2022 wydano 9 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia, a w 2021r. wydano 5 takich decyzji.
- W roku 2022r. zwiększyła się liczba wydanych ocen stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia - wydano 25 ocen o warunkowej przydatności wody (w roku 2021r. wydano 18 ocen o warunkowej przydatności wody do spożycia).
- Najczęściej kwestionowanymi wskaźnikami mikrobiologicznymi były: bakterie grupy coli, Escherichia Col, mikroorganizmy i a fizykochemicznymi mętność, żelazo, mangan, azotany.
- W 2022r. nie stwierdzono chorób i zatruc zależnych od wody na terenie powiatu świebodzińskiego.
- PPIS w Świebodzinie wydał w dniu 10.01.2023r. decyzję zmieniającą termin wykonania działań naprawczych dotyczących udzielonej zgody na odstępstwo od maksymalnego dopuszczalnego stężenia parametru azotany w wodociągu publicznym w miejscowości Buczyzna (zaopatrującego miejscowości Buczyzna oraz Zagaje) do dnia 31 grudnia 2024r.

Dzięki nadzorowi PPIS w Świebodzinie konsumenci wody mogli czuć się bezpiecznie, po wykryciu jakichkolwiek nieprawidłowości dot. jakości wody. Natychmiast podejmowano kroki aby jakość wody nie zagrażała zdrowiu mieszkańców. Wydawano komunikaty, oceny jakości wody o braku lub o warunkowej przydatności wody do spożycia, które były przekazywane wójtom, burmistrzom, przedsiębiorstwom wodociągowym w celu poinformowania odbiorców o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Komunikaty umieszczane były również na stronie internetowej PSSE w Świebodzinie.

PPIS wydawał decyzje, w której nakazywał podmiotom odpowiedzialnym za jakość wody doprowadzenie jej do odpowiedniej jakości. W razie braku przydatności po dokonanych działaniach naprawczych ponownie pobierano próbki wody do badań zarówno z stacji uzdatniania wody/hydroforni jak i z sieci. Kontrolowano również jakość wody z zastępczego źródła zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi – cysterny. Wszystkie informacje o nieprawidłowej jakości wody były natychmiastowo przekazywane dla wójtów/burmistrzów, Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie, Inspekcji Weterynaryjnej. Przeprowadzono natychmiastowo kontrole stanu sanitarno-technicznego w tych wodociągach aby ustalić przyczynę zanieczyszczenia.

Pogorszenia jakości wody w zakresie mikrobiologicznym były spowodowane głównie awariami urządzeń, niskim stanem wody, brakiem właściwej dezynfekcji po dokonanej konserwacji, złym stanem technicznym instalacji wewnętrznej, małym rozbiorem wody, brakiem regularnego płukania sieci,

co może być skutkiem wtórnego zanieczyszczenia np. żelaza i manganu, które odkładają się w przewodach.

W niektórych przypadkach sytuacje się powtarzały. W większości wodociągów ogranicza się środki finansowe na wprowadzanie zmian w zakresie stosowanych technologii uzdatniania. Poprawę można uzyskać poprzez modernizację sieci wodociągowych oraz rozwiązanie problemu zwiększonych i nierównomiernych zużyć dobowych wody.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Psychicznie i Nerwowo Chorych SP ZOZ w Ciborzu pochodzi z własnego ujęcia. Wodociąg należący do szpitala posiada pięć studni głębinowych, które pracują naprzemiennie. W roku 2022 próbki wody z ww. ujęcia odpowiadały rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294 ze zm.).

Nowy Szpital w Świebodzinie i Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie korzystają z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbkę wody z wodociągu publicznego w Świebodzinie pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały ww. rozporządzeniu.

Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie i Nowy Szpital w Świebodzinie na terenie powiatu świebodzińskiego nie posiadają rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę. W związku z tym zostały wydane w 2018r. 2 decyzje administracyjne z terminem wykonania nakazów, których wykonanie było kilkakrotnie przekładane i ostatecznie przedłużone do dnia 31 grudnia 2024r. (Nowy Szpital w Świebodzinie) i do dnia 31 grudnia 2023r. (LCO w Świebodzinie).

Sporządził: Anna Krawczyk

3.2.KAPIELISKA I MIEJSCA OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI.

Kąpieliska

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie objął kontrolą 7 kąpielisk. Wszystkie kąpieliska były pozytywnie zaopiniowane zgodnie z projektami uchwały Rady Gmin tj:

L.p.	Nazwa kąpieliska	Adres kąpieliska
1	Kąpielisko „Przystań Wodna ZSMP”	Łagów, ul. Toporowska 4, gmina Łagów
2	Kąpielisko Miejskie nad jeziorem Wilkowskim	Wilkowo działka nr 34/10 w obrębie wsi Wilkowo, gmina Świebodzin
3	Kąpielisko Plaża Gminna Niesulice Nr 1	Niesulice przy dz. ewid. nr 1/4 obręb Przelązy, gmina Lubrza
4	Kąpielisko Plaża Gminna Niesulice Nr 2	Niesulice, przy dz. ewid.nr 145/18, obręb Niesulice, gmina Skąpe
5	Kąpielisko O.W. ”Kormoran”	Działka Nr 1/8 obręb Przelązy, gmina Lubrza
6	Ośrodek Kolonijno-Wypoczynkowy „Nowy Dworek” w Nowym Dworku	Działka ewid. Nr 329 i 14 w obrębie Nowy Dworek
7	Kąpielisko „Plaża Gminna „ w Nowym Dworku	Działka ewid..Nr 329 w obrębie Nowy Dworek, gmina Świebodzin

W sezonie letnim 2022 roku w powiecie świebodzińskim funkcjonowało 7 kąpielisk. Sezon kąpielowy obejmował czas od 01 lipca do 30 sierpnia 2022r. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano jeden raz - przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej trzy razy - w trakcie trwania sezonu kąpielowego. W żadnej zbadanej próbce nie stwierdzono przekroczeń parametrów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli. Wydano 28 ocen jakości wody w kąpieliskach, 7 komunikatów oraz po zakończeniu sezonu kąpielowego PPIS w Świebodzinie wydał sezonowe oceny jakości wody stwierdzające przydatność wody do kąpieli.

O jakości wody w kąpieliskach informowano społeczeństwo w serwisie kąpieliskowym dostępnym na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie.

Wszystkie komunikaty przekazywano także Organizatorom oraz Urzędom Gmin i Starości - PCZK.

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W roku 2022 r. na terenie powiatu świebodzińskiego zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie 2 miejsca wykorzystywane do kąpieli tj:

L.p.	Nazwa miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli	Adres miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli
1	Baza Obozowa "ZHP Świdnica" w Niesulicach	Działka ewid. Nr 1/2 obręb Przełazy
2	Plaża ZHP Wrocław w Tyczynie	Baza Obozowa ZHP Wrocław w Tyczynie

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w MOWdK- jak i w trakcie jego trwania organizator Bazy Obozowej „ZHP Świdnica” pobrał wodę do badań laboratoryjnych. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań PPIS w Świebodzinie wydał 2 oceny jakości wody stwierdzające przydatność wody do kąpieli. Na terenie bazy zapewnione były toalety z doprowadzeniem ciepłej i zimnej wody. Zapewniono kosze na odpady komunalne. Przy wejściu na plażę umieszczona była tablica z aktualnymi informacjami. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

Kontrolą objęto MOWdK przy Bazie Obozowej ZHP Wrocław w Tyczynie. Dnia 29 czerwca 2022r PPIS w Świebodzinie wydał pozytywną opinię na utworzenie MOWdK –Harcerska Baza Obozowa „Krzczków3” ZHP Hufiec Wrocław w miejscowości Tyczyno, w którym określił termin otwarcia i zamknięcia MOWdK od 15 lipca 2022 do 14 sierpnia 2022r. Dla osób kąpiących się na terenie obozu zapewniono toalety typu TOI- TOI -stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń-zapewniono papier toaletowy. Zapewniono pojemniki na odpady komunalne w dniu kontroli nie były przepełnione .

W roku 2022 na Organizatora Miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli Bazy Obozowej ZHP Wrocław w Tyczynie został nałożony mandat karny w wysokości 300 zł .Organizator MWdK nie wykonał badania jakości wody nie wcześniej niż 10 dni przed dniem rozpoczęcia funkcjonowania tego miejsca. W związku z tym zobowiązano organizatora do wykonania badania jakości wody z MOWdK i przedstawienia sprawozdania z badań PPIS w Świebodzinie. W trakcie sezonu jednorazowo została pobrana woda do badań i po otrzymaniu wyniku została wydana bieżąca ocena jakości wody stwierdzająca przydatność do kąpieli.

Sporządził: Wiesława Kolankiewicz

3.3. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje bieżący nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej, pod kątem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Działania podejmowane w ramach prowadzenia nadzoru mają na celu przeciwdziałanie najważniejszym czynnikom ryzyka zdrowotnego determinującym zdrowie ludzi, a w konsekwencji dążenie do zmniejszenia obciążenia chorobami.

Wśród obiektów użyteczności publicznej, w których stan sanitarny lokalu, wyposażenia, jak i sposób prowadzenia usług ma zdecydowany wpływ na jakość zdrowia ludzkiego należy wymienić obiekty:

- związane z prowadzeniem zabiegów upiększania ciała oraz odnowy biologicznej;
- wykorzystywane do czasowego przebywania ludności, związanego z podróżowaniem, wypoczynkiem i turystyką;
- obsługi podróży różnymi środkami komunikacji zbiorowej;
- pobytu stałego osób starszych i niepełnosprawnych, jak również wykluczonych społecznie.

Ponadto, Państwowa Inspekcja Sanitarna kontroluje przestrzenie publiczne związane z wypoczynkiem, turystyką i rekreacją, a także cmentarze i urządzenia użyteczności publicznej, takie jak ustępy publiczne i inne, służące utrzymaniu higieny i czystości człowieka.

PLYWALNIA

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajduje się jeden basen całoroczny kąpielowy w miejscowościach Świebodzin. W roku 2022 skontrolowano powyższy obiekt, przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych basenu w tym 3 kontrole sprawdzające. Celem kontroli była ocena stanu technicznego i sanitarnego obiektów jak również jakości wody przeznaczonej do celów kąpielowych. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 09 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. (Dz.U. z dnia 2015 poz. 2016 ze zm.) reguluje najważniejsze kwestie w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody dotyczące:

1. wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach;
2. częstotliwości pobierania próbek wody na pływalniach;
3. metodyk referencyjnych analiz i sposobu oceny, czy woda na pływalniach odpowiada wymaganym warunkom;
4. sposobu informowania ludności o jakości wody na pływalniach.

W roku 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych próbki wody z basenu kąpielowego. Pozostałe próbki były pobierane przez zarządcę basenu z częstotliwością określoną w obowiązującym rozporządzeniu. Na podstawie otrzymanych sprawozdań PPIS w Świebodzinie stwierdził, że jakość wody w niecce basenu rekreacyjnego i sportowego, system cyrkulacji basen sportowy i basen rekreacyjny, system cyrkulacji wanna z hydromasażem, natrysk nr 3 - szatnia męska pod względem fizykochemicznym (pH) oraz mikrobiologicznych (liczba bakterii Legionella sp.) nie odpowiada wymaganiom zawartym w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 maja 2022r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U.2022 poz. 1230) ze względu na obecność bakterii Legionella sp. w ilości 3 jtk [1;10] jtk/100ml (przy najwyższej dopuszczalnej wartości 0 jtk/100ml) w wannie z hydromasażem; średniego skażenia sieci ciepłej wody bakteriami Legionella sp. – w punkcie natrysk nr 3 - szatnia męska; zawyżonego parametru pH w systemie cyrkulacji basen sportowy i wanna z hydromasażem oraz niecce basenowej basenu sportowego i rekreacyjnego.

W związku z powyższym wydano zalecenia na przeprowadzenie działań naprawczych w celu wyeliminowania ww. przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizycznych oraz okazanie dla Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie wyników badań próbek wody z w/w niecki basenu rekreacyjnego i sportowego, wanny z hydromasażem, systemu cyrkulacji basenu sportowego i wanny z hydromasażem oraz natrysku nr 3 w szatni męskiej w celu oceny efektywności przeprowadzonych działań przed ponownym otwarciem basenu po przerwie konserwacyjnej trwającej od dnia 27 czerwca 2022r. do dnia 31 lipca 2022r. Woda z niecek basenowych (sportowym i rekreacyjnym) oraz z wanny z hydromasażem na ten czas została wypuszczona.

W dniu 09 sierpnia 2022r. PPIS w Świebodzinie otrzymał sprawozdanie z badań laboratoryjnych próbek wody wykonane przez J.S. Hamilton Poland Sp. a o.o. Laboratorium Badawcze ul. Chwaszczyńska 180, 81-571 Gdynia, w którym nie stwierdzono przekroczenia ww. parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych – doprowadzono wodę basenową do wymagań ww. rozporządzenia.

Woda znajdująca się w nieckach basenowych dezynfekowana jest podchlorynem sodu, który dozowany jest automatycznie przy pomocy sterowników komputerowych. Praca urządzenia jest monitorowana 24h/dobę, ewentualne awarie uwidaczniane są na bieżąco. Basen sportowy o poj. ok. 500m³ wody posiada 2 filtry, przez które przepływa 2 razy na dobę cała woda z niecki sportowej. Basen rekreacyjny o poj. 200m³ wody posiada 2 filtry, przez które przepływa 4 razy na dobę cała woda z niecki rekreacyjnej. Filtracja wody odbywa się co 24h- ręcznie. Płukanie filtrów ma miejsce systematycznie- prowadzone jest codziennie (naprzemiennie po jednym filtrze z każdej niecki). Warstwa antracytu w złożach uzupełniana jest raz w roku podczas przerwy konserwacyjnej. Każda z niecek posiada osobny podgrzewacz wody. Środki do dezynfekcji wody są przechowywane i sporządzane w wydzielonym pomieszczeniu, w którym zapewniona jest wentylacja grawitacyjna i mechaniczna, apteczka pierwszej pomocy, osobne wejście z zewnątrz i umywalka z bieżącą wodą. Dodatkowo na terenie basenu zamontowano lampy UV do dezynfekcji wody. W obiekcie basenu „Świewoda” zamontowane są lampy bakteriobójcze, które wspomagają proces dezynfekcji wody w poszczególnych nieckach basenowych i przyczyniły się do podniesienia skuteczności dezynfekcji wody w poszczególnych nieckach basenowych. W obiekcie prowadzona jest ewidencja wymiany lamp.

Przeprowadzona kontrola sanitarna w marcu 2022r. Basenu Miejskiego „Świewoda” w Świebodzinie, wykazała zły stan sanitarno-techniczny który dotyczył: zespołu szatniowo – natryskowego dla niepełnosprawnych: powierzchnia wylewek od prysznic; prysznice damskie, sanitariaty - powierzchnia wylewek w prysznicach w części damskiej, kaloryfera; prysznice męskie, sanitariaty powierzchni metalowych nóżek przy drzwiach w toalecie, wszystkich wylewek w prysznicach w części męskiej; sanitariaty ogólnodostępne w holu basenowym przeznaczone dla kobiet - powierzchni sufitu w sanitariatach ogólnodostępnych przeznaczonych dla kobiet, korytarz komunikacyjny prowadzący do szatni i sanitariatów - powierzchnia metalowej ościeżnicy w drzwiach, podłogi w pomieszczeniu porządkowym; sauna - powierzchni ściany w korytarzu, klamki przy drzwiach do prysznic damskiego, część basenowa - powierzchnia metalowych elementów podtrzymujących zjeżdżalnię, metalowej balustrady zamontowanej na schodach prowadzących na zjeżdżalnię, metalowych śrub zamontowanych na zjeżdżalni, uchwyty przy rurze zjazdowej ze ślizgawki do basenu rekreacyjnego, metalowej rury podtrzymującej zjeżdżalnię przy posadzce basenowej mieszczącej się przy basenie rekreacyjnym, rury, na której zamontowane są schody na zjeżdżalnię, metalowych elementów podtrzymujących zjeżdżalnię, dwóch kaloryferów przy basenie rekreacyjnym, metalowych elementów słupków startowych zamontowanych na basenie sportowych, słupka startowego z nr 2, stropu podwieszanego wypełnionego panelami w części basenu sportowego, metalowych elementów podtrzymujących panele nad basenem sportowym, wentylatorowa - powierzchni sufitu wokół rur odpływowych; pomieszczenie SUW - powierzchni sufitu wokół rur odpływowych, w pomieszczeniu suw powierzchni podstawy betonowej podtrzymującej urządzenia do wanny z hydromasażem.

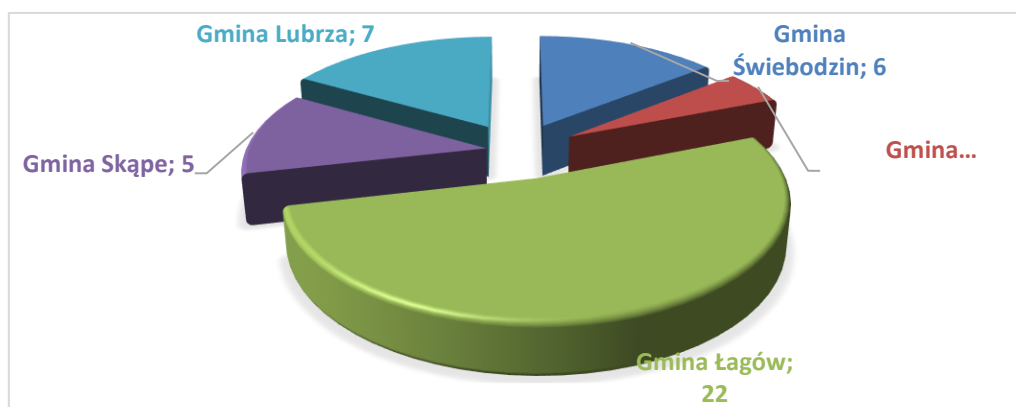

W związku z ww. nieprawidłowościami została wydana decyzja administracyjna nakazująca usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości do dnia 30 listopada 2022r. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie ww. nieprawidłowości.

HOTELE, MOTELE, PENSJONATY, ORAZ INNE OBIEKTY, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE.

W 2022r. skontrolowano 43 spośród 81 tego typu obiektów, co stanowi 53,1%. Objęto nadzorem 3 hotel, 5 moteli, 2 pensjonaty, 12 ośrodków wypoczynkowych, 3 gospodarstwa agroturystyczne, 11 pokoi gościnnych, 1 gościniec, 4 domki letniskowe. W analizowanym okresie skontrolowano 43 obiekty, przeprowadzono łącznie 46 kontroli.

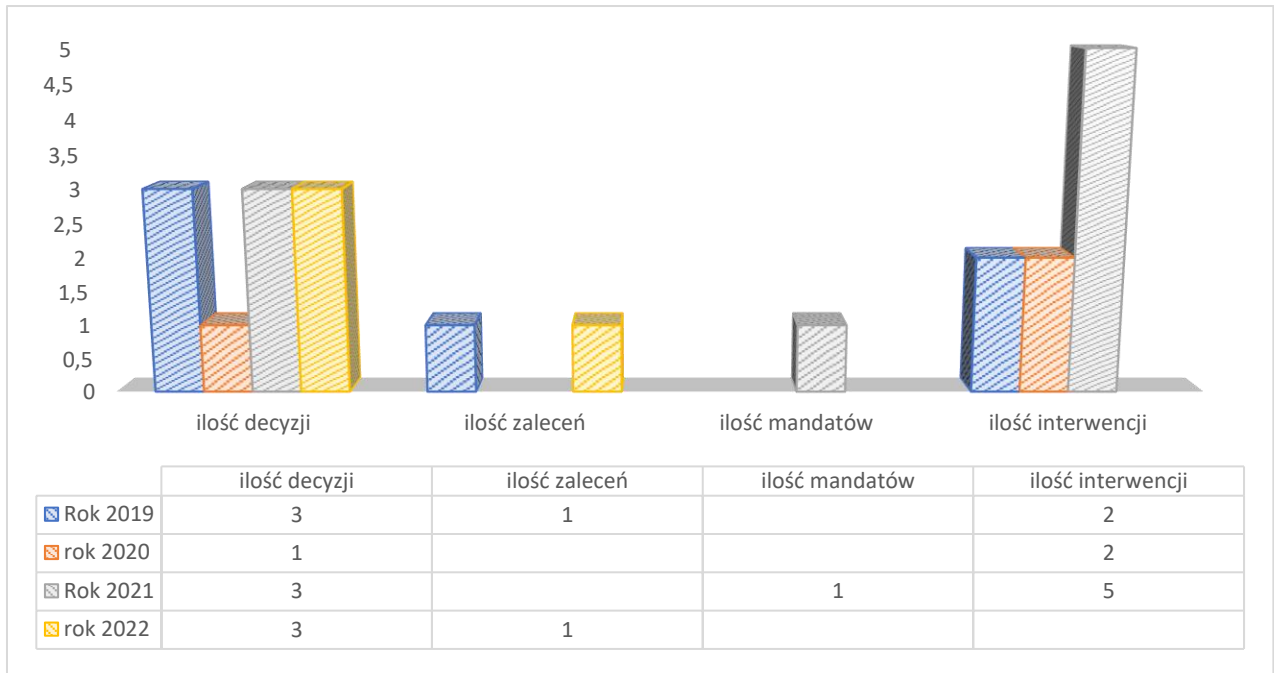
Wykres 39: Ilość nadzorowanych obiektów typu Hotele, Motele, Pensjonaty, oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie w rozbiciu na gminy.

W porównaniu do lat ubiegłych stan sanitarno techniczny w hotelach, motelach, pensjonatach, kwaterach prywatnych oraz innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie nieznacznie się zmienił.

Celem kontroli była ocena stanu technicznego i sanitarnego obiektów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r., w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2006r. Nr 22, poz. 169 ze zm.).

Wykres 40: Liczba wydanych decyzji, zaleceń i mandatów w hotelach, motelach, pensjonatach, oraz innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie nadzorowanych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2022.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Świebodzinie w obiektach świadczących usługi noclegowe, zwracali szczególną uwagę na:

- zaopatrzenie w bieżącą wodę ciepłą i zimną, jakość wody,
- gospodarkę ściekami i odpadami,
- postępowanie z brudną bielizną i pościelą,
- procedury utrzymania czystości, środki czystości i dezynfekcyjne,
- funkcjonowanie instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji,
- dokumentację zdrowotną pracowników,
- stan sanitarno – higieniczny i techniczny terenów przeznaczonych pod kempingi, pola biwakowe i wokół budynków.

Przeprowadzone kontrole sanitarne w tych obiektach potwierdziły wzrost standardu świadczonych usług poprzez systematycznie przeprowadzane remonty, modernizacje, zmianę wyposażenia pokoi gościnnych, zapewnienie sanitariatów w obrębie lub bezpośrednio w jednostkach mieszkalnych oraz całego zaplecza technicznego bazy noclegowej.

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 3 decyzje administracyjne i 1 zalecenie, które dotyczyły m.in. powierzchni ścian i sufitu powierzchni armatury sanitarnej, stolarki drzwiowej, podłogi w pomieszczeniach sanitariatów, pokoi, korytarzy komunikacyjnych.

Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, ZAKŁADY ODNOWY BIOLOGICZNEJ, TATUAŻU ORAZ INNE ZAKŁADY, W KTÓRYCH SĄ ŚWIADCZONE ŁĄCZNIE WIĘCEJ NIŻ JEDNA Z USŁUG.

W 2022r. skontrolowano 114 obiektów spośród 154, co stanowi 74%. Objęto nadzorem 32 zakłady fryzjerskie, 72 zakładów kosmetycznych, 1 zakłady tatuażu, 6 innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, 3 zakłady odnowy biologicznej. W analizowanym okresie skontrolowano 114 obiektów, przeprowadzono łącznie 117 kontroli.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej stanowiły najliczniejszą grupę obiektów komunalnych, charakteryzującą się największym zróżnicowaniem pod względem technicznym:

od niewielkich obiektów - obsługiwanych przez jedną osobę, poprzez zakłady średniej wielkości, po firmowe salony fryzjersko-kosmetyczne, wyposażone w sprzęt najnowszej generacji. Pozytywnie ocenia się wzrost liczby gabinetów, wyposażonych w autoklawy, jak też posiadających umowy na sterylizację narzędzi poza gabinetami oraz stosujących narzędzia wyłącznie jednorazowego użytku. Obserwuje się, że coraz częściej właściciele rezygnują ze stosowania bielizny wielokrotnego użytku na rzecz bielizny jednorazowej.

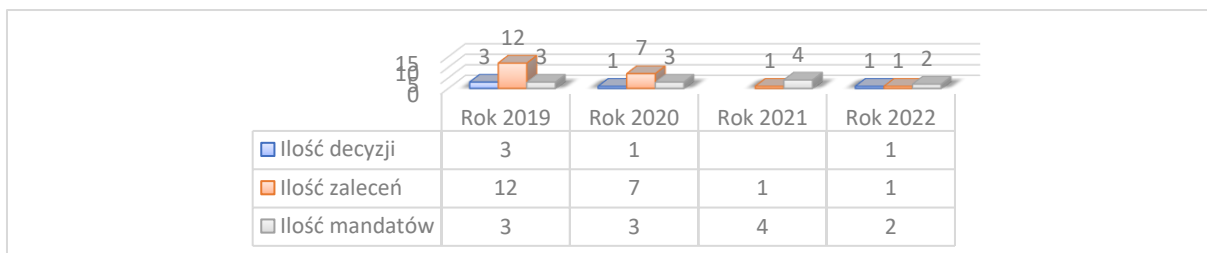
Wymagania dla zakładów, w których świadczone są usługi fryzjerskie, kosmetyczne i tatuażu regulują między innymi przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657 ze zm.). Jedną z ważniejszych regulacji jest art. 16 ww. ustawy, który nakłada na osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, obowiązek wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Tabela 41: Liczba zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej w poszczególnych gminach w roku 2022

<i>Liczba zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej w poszczególnych gminach w roku 2022</i>					
Obiekty	gm. Świebodzin	gm. Zbąszynek	gm. Łagów	gm. Skąpe	gm. Lubrza
Zakłady Fryzjerskie	53	6	2		1
Zakłady Kosmetyczne	65	8	5	1	1
Zakłady Odnowy Biologicznej	4	1			
Inne zakłady, w których świadczone są łącznie, usługi fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej	5		1		
Zakłady tatuażu	1				

W porównaniu do lat poprzednich można stwierdzić, że dzięki podjętym działaniom Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego większość zakładów na terenie powiatu świebodzińskiego poprawiło warunki sanitarne w zakładach.

Wykres 42: Liczba wydanych decyzji, zaleceń i mandatów w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, w roku 2022

W powyższych obiektach kontrolę dokonano w zakresie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi u ludzi, w tym postępowania z:

- wyrobami, narzędziami i materiałami wielokrotnego użytku, w tym powodującymi lub mogącymi spowodować naruszenie ciągłości tkanek ludzkich (mycie, dezynfekcja, sterylizacja, przechowywanie),
- bielizną wielokrotnego użytku (ręczniki, pelerynki i inne),
- odpadami,
- produktami i preparatami kosmetycznymi (termin ważności, sposób przechowywania),
- stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, wyposażenia sprzętów i urządzeń, zapewniających utrzymanie higieny osobistej oraz czystości i porządku pomieszczeń,
- przestrzeganie zasad dezynfekcji,
- posiadanych środków do dezynfekcji i sterylizacji narzędzi oraz sprzętu wielorazowego użytku.
- posiadania umów na odbiór odpadów niebezpiecznych (głównie w zakładach kosmetycznych).
- zaopatrzenia w bieżącą ciepłą i zimną wodę, w tym jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- sposobu odprowadzania ścieków, wyposażenia pomieszczenia w wentylację lub klimatyzację,
- przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W nielicznych zakładach fryzjerskich przeprowadzana była dezynfekcja z wykorzystaniem promieniowania UV. Również podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z bielizną – zarówno w aspekcie prania i dezynfekcji oraz prawidłowego przechowywania bielizny czystej i brudnej. Bielizna wielokrotnego użytku (fartuchy, pelerynki, ręczniki) najczęściej była prana poza zakładami przez właścicieli we własnym domu. Powszechne staje się stosowanie bielizny jednorazowego użytku w zakładach świadczących usługi fryzjerskie i kosmetyczne.

W roku 2022 nałożono 4 mandaty karne na kwotę 500,00 zł za zły stan sanitarno-higieniczny na właścicieli zakładu fryzjerskiego, kosmetycznego i odnowy biologicznej, a które dotyczyły m.in. nie zachowania należytego stanu sanitarno-porządkowego na terenie obiektu.

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 1 decyzję administracyjną w zakładzie kosmetycznym, na poprawę stanu sanitarno-technicznego, powierzchni ścian.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały wykonanie decyzji i poprawę stanu sanitarno-porządkowego. Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

W zakładach odnowy biologicznej typu solaria, siłownie zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie zasad dezynfekcji. Kabiny do opalania i sprzęt sportowy były dezynfekowane odpowiednimi środkami, a informacja o ich umyciu umieszczona była w widocznym miejscu. Właściciele obiektów posiadali podpisane umowy na utylizację starych zużytych lamp z firmami specjalistycznymi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w związku z wejściem w życie z dniem 16 lutego 2018r. ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solariów (Dz.U. 2017 poz. 2211), której celem jest ochrona zdrowia ludzi przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV), wydzielanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania skóry, wywołujące efekt opalenizny, przeprowadzono kontrole w ww. obiektach .

Główną zmianą jaką wprowadza ww., to:

- ✓ całkowity zakaz udostępniania solarium małoletnim (osobom, które nie ukończyły 18 roku życia);
- ✓ całkowity zakaz reklamy i promocji usług w zakresie udostępniania solarium, w szczególności: w telewizji, radiu, prasie, na plakatach, ulotkach oraz w środkach usług informatycznych;
- ✓ obowiązek umieszczania w miejscu udostępniania solarium czytelnej i widocznej informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie znajdują się 3 Domy Pomocy Społecznej w m. Glińsk, Jordanowo i Toporów. W 2022r. przeprowadzono kontrolę w tych 3 obiektach. Kontrola sanitarna dotyczyła oceny utrzymania należytego stanu higienicznego obiektu – kontrolą objęto pomieszczenia mieszkalne, higieniczno-sanitarne i ogólnodostępne DPS-u oraz jego otoczenie. Skontrolowano także postępowanie z bielizną, odpadami medycznymi i komunalnymi oraz postępowanie ze zwłokami osób zmarłych. Stan porządkowy skontrolowanych pomieszczeń nie budził zastrzeżeń - czystość bieżąca była zachowana. Teren wokół obiektów był ogrodzony i utrzymany w należytych warunkach.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w DPS w Toporów pochodzi z własnego ujęcia. Wodociąg należący do dps-u posiada dwie studnie głębinowe, które pracują naprzemiennie. W roku 2022 próbki wody z ww. ujęcia odpowiadały wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2284 ze zm.).

DPS w Jordanowie korzysta z wodociągu publicznego w Gościkowo. DPS w Glińsku korzysta z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbkę wody z wodociągów publicznych pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały wymaganiom ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia dnia 07 grudnia 2017r.

W 2022r. w ramach kontroli z wewnętrznej zostały pobrane próbki ciepłej wody do badań laboratoryjnych w zakresie obecności bakterii Legionella sp. w dwóch domach pomocy społecznej będących pod nadzorem PSSE w Świebodzinie. Okazano sprawozdania w powyższych badaniach, które nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 3 decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno- technicznego ww. obiektach, które dotyczyły m.in. powierzchni ścian i sufitu w pomieszczeniach oraz powierzchni wyposażenia. Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

W nadzorze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie znajdują się cztery placówki takie jak Środowiskowy Dom Samopomocy w Świebodzinie, Powiatowy Dom Dniennego Pobytu „Homini” w Świebodzinie, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Świebodzinie i Dzienny Dom „Senior-Wigor” w Zbąszynku. W 2022r. przeprowadzono kontrolę w 2 obiektach.

W ww. obiektach prowadzone są terapie zajęciowe dla osób w szczególności samotnym, niesamodzielnym i niepełnosprawnym, którzy z powodu choroby, niepełnosprawności lub z innych przyczyn takiej pomocy potrzebują. Zapewnione są sanitariaty dla przebywających w nich osób. Stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Obiekty te zaopatrywane są w wodę do spożycia z wodociągów publicznych, a nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej.

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 1 decyzję administracyjną ww. obiektach na poprawę stanu sanitarno- technicznego, która dotyczyła m.in. powierzchni ścian i sufitu, podłogi, powierzchni wyposażenia.

PRALNIE

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie znajduje się 1 pralnia. Pralnia znajduje się w miejscowości Świebodzin i wykonuje usługi prania bielizny pościelowej dla obiektów użyteczności publicznej typu ośrodki wypoczynkowe, hotele. Obiekt

zaopatrzone jest w instalację wodociągową i kanalizacyjną. Pomieszczenia pralni urządzone są w sposób zapewniający zachowanie bariery higienicznej dla pracowników z tych dwóch stref.

NOCLEGOWNIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie nadzorował 1 obiekt przeznaczony dla osób bezdomnych, przeprowadzono 1 kontrolę.

Placówka ta dysponuje ok. 30 miejscami noclegowymi dla potrzebujących, w okresie zimowym i ostrych mrozów. Dla osób przebywających w tych obiektach zapewnione są pokoje oraz sanitariaty. Pokoje wyposażone są w łóżka, szafy, stoły i krzesła. Zapewniona jest bielizna pościelowa tj. kołdry, poduszki, koce, powłoczki. Zapewniono środki czystości.

W trakcie prowadzonej w noclegowni kontroli sanitarnej stwierdzano zachowanie bieżącej czystości oraz dostateczne zaopatrzenie w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne. O stan sanitarny tych obiektów dbają mieszkańcy noclegowni - we własnym zakresie sprzątają pokoje, łazienki, WC, korytarze i piorą bieliznę. Opieka medyczna zapewniana jest w miejscowych przychodniach. W obiekcie tych zapewniona jest bieżąca zimna i ciepła woda oraz ogrzewanie. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, a odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach i odbierane przez wyspecjalizowane firmy.

USTĘPY PUBLICZNE ORAZ OGÓLNODOSTĘPNE

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie znajduje się 17 obiektów. Skontrolowano jeden ustęp ogólnodostępny zlokalizowany na terenie Centrum Kultury i Sztuki Filmowej w Łagowie. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Osoba odpowiedzialna za czystość i porządek w obiekcie na bieżąco dbała o środki higieniczne i dezynfekcję pomieszczeń.

Woda w obiekcie zapewniona jest z wodociągu publicznego w Łagowie, a nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Odpady komunalne odbierane są codziennie przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Gronowie.

STACJE PALIW

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej znajduje się 15 Stacji Paliw, przeprowadzono 5 kontroli.

Skontrolowane obiekty znajdowały w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym. W obiekcie tych zapewniona jest bieżąca zimna i ciepła woda oraz ogrzewanie. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, a odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach i odbierane przez wyspecjalizowane firmy.

Skontrolowane stanowiska do tankowania paliwa znajdowały w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym. Przy każdym dystrybutorze zapewnione są pojemniki na odpady komunalne, wiadra z wodą do mycia szyb, rękawiczki jednorazowego użytku oraz płyny do dezynfekcji rąk. Szczególną uwagę zwrócono na ustępy ogólnodostępne dla podróżnych. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Osoby odpowiedzialne za czystość w tych pomieszczeniach dbały o stan porządkowy oraz na bieżąco zapewniali środki higieniczne.

EKSHUMACJE i PRZEWÓZ ZWŁOK

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydaje decyzję zezwalającą na przeprowadzenie ekshumacji w okresie od 16 października do 15 kwietnia, która może być wykonywana we wczesnych godzinach rannych przy zachowaniu odpowiednich warunków sanitarnych. W czasie

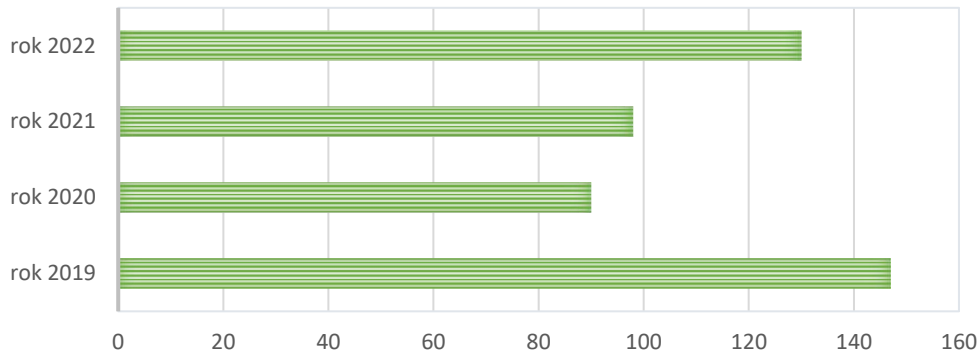

przeprowadzania ekshumacji upoważnieni przez PPIS w Świebodzinie pracownicy kontrolują prawidłowość przeprowadzanych czynności ekshumacyjnych

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał:

- **130** decyzji w sprawie ekshumacji zwłok albo szczątków ludzkich
- **16** postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok albo szczątków ludzkich z obcego państwa.

Wykres 45. Liczba wydanych decyzji na ekshumacje w latach 2019-2022

IMPREZY MASOWE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2022r. poz. 888), wydał **5** zezwoleń na przeprowadzenie imprez masowych na terenie powiatu świebodzińskiego. W czasie trwania imprezy dokonano **3** kontrole w zakresie organizacji imprezy tzn. zapewnienie porządku, sanitariatów, wody przeznaczonej do spożycia, zapewnienie pojemników na odpady.

3.4. ZAOPATRZENIE W WODĘ CIEPLĄ OBIEKTÓW MIESZKALNYCH, HOTELOWYCH, OPIEKI ZDROWOTNEJ – LEGIONELLA.

Szpital w Świebodzinie korzysta z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbkę wody przeznaczonej do spożycia pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w szpitalach zostały pobrane kontrolne próbki wody ciepłej do badań w kierunku wykrycia obecności bakterii Legionella sp. w wewnętrznej instalacji wodociągowej.

Bakterie Legionelli licznie występują w naszym najbliższym otoczeniu - znajdziemy je w wodach śródlądowych i morskich, kurkach ciepłej i zimnej wody, zbiornikach wody a także w glebie. Źródłem zakażenia pałeczkami Legionella w obiektach mogą być między innymi instalacje ciepłej wody. Legionella znajduje optymalne warunki dla rozwoju w wodzie o temperaturze 20-50°C. Najszybciej namnaża się w temperaturze 38-42°C, a ginie całkowicie w temperaturze 70°C. Chorobom wywoływanym przez Legionellę można zapobiegać poprzez utrzymanie w instalacjach wodnych warunków uniemożliwiających rozmnażanie tych bakterii, dlatego tak ważną kwestią jest utrzymanie temperatury ciepłej wody powyżej 55°C. Do grupy osób najbardziej narażonych na zachorowanie należą osoby starsze, chore i z obniżoną odpornością. Objawy legionellozy mogą obejmować objawy od lekkich chorób układu oddechowego po groźne dla życia zapalenie płuc.

W 2022r. w ramach kontroli z nadzoru przedstawiciele PPIS w Świebodzinie pobrali próbki ciepłej wody do badań laboratoryjnych w zakresie obecności bakterii Legionella sp. w następujących obiektach:

Nowy Szpital w Świebodzinie ul. Młyńska 6 w Świebodzinie – badania z nadzoru oraz z kontroli wewnętrznej - nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

Lubuskie Centrum Ortopedii ul. Zamkowa 1 w Świebodzinie – badania z nadzoru sanitarnego - wykazały obecności bakterii Legionella sp. :

W dniu 11.10.2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie otrzymał wyniki z badań ciepłej wody z Lubuskiego Centrum Ortopedii, im. dr Lecha Wierusza Sp. z o. o. w Świebodzinie (nadzór sanitarny-badanie wykonane przez Dział Laboratoryjny Oddział Badań Środowiskowych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp.) - stwierdzono obecność bakterii Legionella sp. w ilości 120 [62-234] jtk w 100ml objętości próbki pobranej natrysk w sali nr 2, w oddziale Ortopedia A oraz w ilości 800 jtk w 100ml objętości próbki pobranej natrysk łazienka męska w oddziale Rehabilitacja A., w ilości 400 [290-552] jtk w 100ml objętości próbki pobranej z natrysk w oddziale fizjoterapii.

W dniu 10.11.2022r. okazano wyniki badań ciepłej wody spełniające wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku nr 5 tabela A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294 ze zm.).

Woj. Szpital Specjal. dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SP ZOZ w Ciborzu - badania z nadzoru oraz z kontroli wewnętrznej - nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

Hotel Sen w Świebodzinie - badania z nadzoru - nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

OW Leśnik w Łagowie - badania z nadzoru - nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

Basen kąpielowy w Świebodzinie – natryski w szatni – w związku z badaniami z nadzoru - stwierdzono jedną kwestionowaną próbkę wody, która wykazała obecność bakterii Legionella sp. w ciepłej wodzie pochodzącej z prysznic w łazience szatni męskiej na Basenie Miejskim Świewoda przy ul. Sulechowskiej 6 w Świebodzinie - w ilości 110 jtk/100ml. Prysznic został wyłączony z użytkowania, przegrzano instalację z ciepłą wodą, pobrano ponownie próbkę wody w ramach kontroli wewnętrznej. Okazano sprawozdania z badań, w których nie stwierdzono obecności bakterii Legionella sp.

PODSUMOWANIE:

W roku 2022 w zakresie Higieny Komunalnej: wykonano **532** kontroli sanitarnych obiektów użyteczności publicznej, pobrano w ramach nadzoru próbek 263 (w tym 187 próbek wody przeznaczonej do spożycia, 26 próbki ciepłej wody w kierunku występowania bakterii Legionella, 7 próbek wody z kąpielisk, basen – 10 próbek wody z basenu oraz 33 próbki pozaplanowe w ramach przeprowadzanych kontroli sprawdzających), wydano **21** decyzji na zły stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej i ujęć wodociągowych oraz **26** decyzji opłatowych - **47** decyzji łącznie, wydano **10** decyzji na nieprawidłową jakość wody do spożycia, nałożono **7** mandatów karnych na łączną kwotę **1100** zł.

Wykres 43: Mandaty, decyzje i zalecenia w powiecie świebodzińskim w zakresie higieny komunalnej.

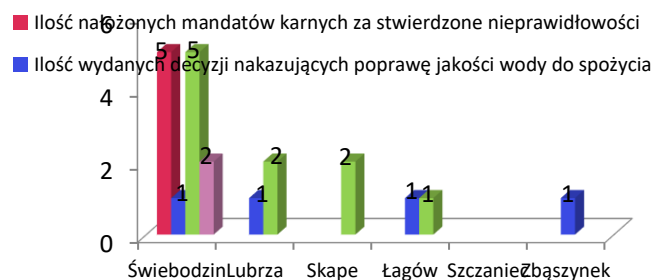

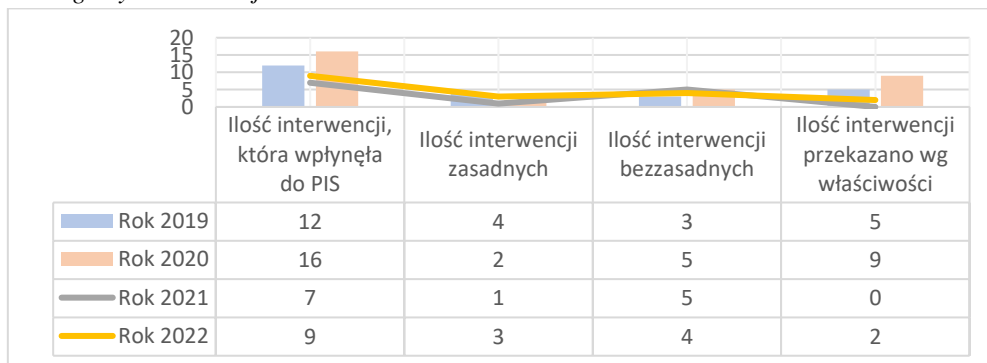

Tabela: Ilość działań represyjnych w 2022r. w obiektach użyteczności publicznej przez PPIŚ w Świebodzinie z podziałem na Gminy

Gmina	Ilość nałożonych mandatów karnych za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno- higieniczne	Kwota nałożonych mandatów karnych	Ilość wydanych decyzji nakazujących poprawę jakości wody do spożycia	Ilość wydanych decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego	Ilość wydanych zaleceń na poprawę stanu sanitarno-technicznego, procedury
Świebodzin	3	500	7	10	-
Lubrza	2	400	1	1	-
Skąpe	-	-	-	-	-
Łągów	-	-	-	10	1
Szczaniec	1	100	1	-	-
Zbąszynek	-	-	-	-	1

W ramach nadzoru sanitarnego w zakresie higieny komunalnej i środowiska, w roku 2022 do Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologiczne w Świebodzinie wniesiono w sprawie interwencji 9 wniosków, z których 7 - rozpatrzone we własnym zakresie, 2 - przekazano wg. właściwości jednostkom spoza Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Po rozpatrzeniu interwencji uznano - 3 jako zasadne, - 4 bezzasadne. Dotyczyły one: jakości wody do spożycia, gospodarki nieczystościami stałymi i płynnymi, stanu sanitarno-technicznego budynków mieszkalnych, posesji oraz otoczenia człowieka i stanu sanitarno-higienicznego obiektów użyteczności publicznej.

Wykres 44.: Ilość wniesionych interwencji w 2022r. w powiecie świebodzińskim w zakresie higieny komunalnej.

Zdecydowana większość obiektów użyteczności publicznej tj: hotele, motele, ośrodki wypoczynkowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej jest systematycznie odnawiana i modernizowana. Ma to związek z dużą konkurencyjnością na rynku. Zaznacza się też sukcesywne rozszerzanie zakresu świadczonych usług. Stan sanitarno-higieniczny większości zakładów utrzymany jest na zadowalającym poziomie co może świadczyć o większej świadomości podmiotów prowadzących działalność nt. zagrożeń wynikających z nieprawidłowej dezynfekcji, sterylizacji czy dbania o higienę w ww. obiektach, choć zdarza się zastać zaniedbania wymagające działań represyjnych.

Stan sanitarny w opisanych grupach obiektów użyteczności publicznej jest stabilny, w dużej liczbie oceniany jako dobry.

Sporządził:

Anna Krawczyk - w zakresie nadzoru nad wodą do spożycia,

Małgorzata Ostrowska - w zakresie szpitali, przychodni, zakładów kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej, fryzjerskich, miejsc wypoczynku, pralni

Wiesława Kolankiewicz- w zakresie miejsc użyteczności publicznej pozostałych Kąpielisk i MOWdK.

4. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO ŻYWIENIOWYCH

Nadzór nad Bezpieczeństwem Żywności -wprowadzenie

Podstawowym celem działania Sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku było zapewnienie bezpieczeństwa żywności produkowanej nieodzwierzęcej i wprowadzanej do obrotu żywności odzwierzęcej i nieodzwierzęcej na terenie powiatu świebodzińskiego, nieobjętej urzędową kontrolą organów Inspekcji Weterynaryjnej. Sprawowany nadzór nad bezpieczeństwem żywności opierał się na prowadzeniu urzędowych kontroli w zakresie sprawdzania przestrzegania obowiązujących przepisów prawa żywnościowego.

W 2022 roku zaplanowano następujące działania należało:

- wzmoczenie nadzoru w zakładach, w których wielokrotnie powtarzały się uchybienia sanitarno-higieniczne oraz techniczne w roku poprzednim;
- kontynuowanie intensywnego nadzoru w obiektach, w których istnieje potencjalna możliwość zanieczyszczeń mikrobiologicznych, zwłaszcza w zakładach produkcji żywności oraz obiektach obrotu żywnością, a także zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w obiektach funkcjonujących w sezonie letnim, w których zakres prowadzonej działalności obejmuje znaczną ilość konsumentów;
- kontynuacja działań mających na celu kontrolę wprowadzanych do obrotu i oferowanych przez internet środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi oraz suplementów diety;
- prowadzenie nadzoru w ramach funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX dot. monitorowania wprowadzanych do obrotu niebezpiecznych produktów żywnościowych, kosmetycznych oraz mających kontakt z żywnością;
- prowadzenie nadzoru w zakresie kontroli importu z krajów trzecich żywności Genetycznie Modyfikowanej oraz produktów GMO przeznaczonych na żywność, jak również produktów, które potencjalnie mogą zawierać te składniki, a także oceny prawidłowości znakowania i wprowadzania do obrotu żywności tj.: suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środków spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi. Ponadto w zakresie oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego kosmetyku z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych.
- dokonywanie oceny stopnia wdrożenia przez przedsiębiorców w zakładach branży spożywczej, zakładach żywności i żywienia systemu HACCP oraz wdrażania Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) i Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania, mając na względzie bezpieczeństwo produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności oraz eliminacji potencjalnych zagrożeń;
- nadzór nad handlem rolniczym detalicznym;
- kontynuacja współpracy z innymi instytucjami i jednostkami kontrolnymi, zwłaszcza z Inspekcją Weterynaryjną oraz Inspekcją Farmaceutyczną w ramach zawartych porozumień oraz Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także Komendą Powiatową Policji w Świebodzinie.

Nadzór w zakresie Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku prowadzono głównie w oparciu o podstawy prawne tj.:

- Ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2132 t.j.),
- Rozporządzenie (WE) Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 2004 139 z 30.04.2004r. z późn. zm.),
- Rozporządzenie (WE) Nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowymi żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. U. UE L 2004 165.1 z dnia 30.04.2004 r. z późn. zm.).

W roku 2022 przeprowadzono łącznie w zakresie bezpieczeństwa żywności **540** kontroli, przy czym skontrolowano **371** obiektów znajdujących w rejestrze zakładów żywnościowych będących pod nadzorem PPIS w Świebodzinie.

W roku 2022 zaplanowano do kontroli **314** obiektów, skontrolowano **278**, co stanowi **88,5 %** wykonania planu. Ponadto przeprowadzono 262 dodatkowe nieplanowane kontrole dot. głównie uzyskania decyzji PPIS w sprawie zatwierdzenia oraz wpisu do rejestru zakładów lub o dokonanie zmian, co do zakresu prowadzonej działalności we wskazanych obiektach i w określonych zakresach działalności. Pozostałe kontrole nieplanowane stanowiły kontrole sprawdzające po wydanych zaleceniach pokontrolnych, nałożonych mandatach karnych i decyzjach administracyjnych oraz dot. podejmowanych działań w zakresie otrzymanych informacji w systemie RASFF, kontroli tematycznych

w związku z pobraniem próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, a także dodatkowych kontroli sanitarnych podejmowanych w sezonie letnim w miejscach turystycznych, wypoczynku dzieci i młodzieży.

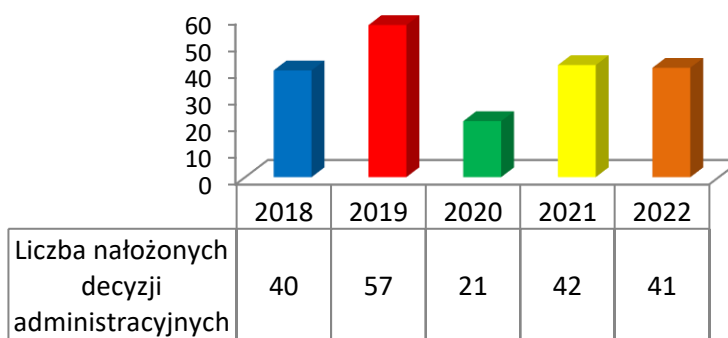
W 2022r. pobrano do badań **138** próbek żywności, z których z których żadna nie została zakwestionowana.

Nadzorem objęto również obiekty żywnościowo-żywnościowe zlokalizowane w miejscowościach i przy trasach turystycznych. W sumie w ww. obiektach przeprowadzono **80** kontroli, w wyniku których w większości z nich nie stwierdzono nieprawidłowości co do stanu sanitarno-technicznego, natomiast stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higieniczne, które wykazano w **2** obiektach i za które nałożono mandaty karne na łączną kwotę **900zł**. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały poprawę warunków sanitarno-higienicznych.

Po przeanalizowaniu wyników przeprowadzonych kontroli w roku 2022 można zauważyć, że najwięcej nieprawidłowości wykazywano w obiektach obrotu środkami spożywczymi (głównie w sklepach spożywczych) oraz zakładach żywienia zbiorowego otwartego (w punktach gastronomicznych i restauracjach), a także w mniejszej części w innych obiektach obrotu (3 zakłady) i zakładach produkcji (jeden przypadek dot. piekarni). W związku ze stwierdzanymi nieprawidłowościami w ww. obiektach przeprowadzono rekontrole, ponadto zostaną one objęte wzmożonym nadzorem w kolejnym roku.

W sumie w 2022 roku wydano **96** decyzji administracyjnych, które dotyczyły: 41 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego, 22 decyzji dot. wykreśleń obiektów z rejestru zakładów z uwagi na zaprzestanie prowadzenia w nich działalności, 9 decyzji o przedłużeniu terminu wykonania nakazów wynikających z decyzji administracyjnej, 16 decyzji w sprawach wprowadzenia zmian, najczęściej w zakresie rozszerzenia prowadzonej działalności, 7 decyzji dot. umorzeń wszczętych postępowań administracyjnych oraz 1 decyzja dot. wygaszenia. Ponadto w roku 2022 na wnioski podmiotów decyzje zatwierdzające i wpis do rejestru zakładów uzyskało 55 zakładów.

Wykres 1 : Ilość wydanych decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stan sanitarno – technicznego zakładów w latach 2018– 2022.

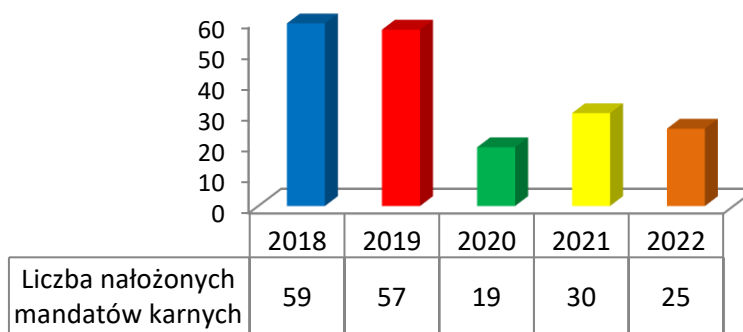

Dokonując porównania pod względem ilości wydanych decyzji administracyjnych na przestrzeni lat zaobserwowano, iż najmniej wydano ich w 2020 r. – 21, w związku ze znacznie mniejszą ilością przeprowadzonych kontroli w porównaniu z rokiem 2019r. Natomiast w latach 2021 - 2022 ilość wydanych decyzji na poprawę warunków sanitarno-technicznych była na wyrównanym poziomie tj. 42 i 41.

Wydano również 164 decyzje płatnicze oraz nałożono 25 mandatów karnych na łączną kwotę 6.250zł.

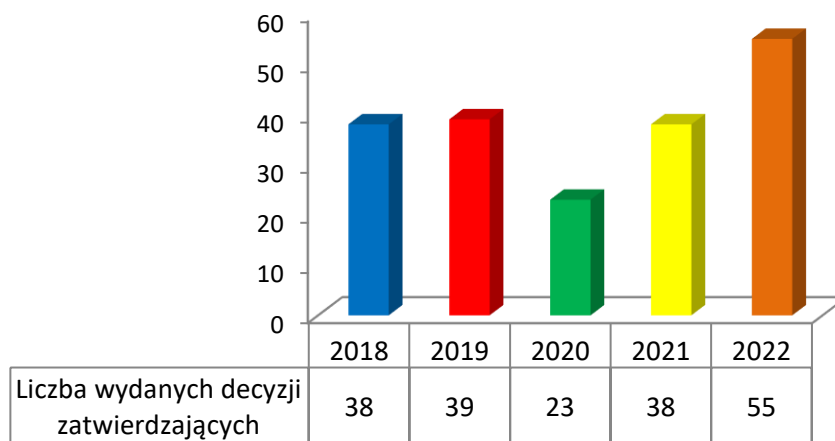
Wykres nr 2 : Ilość mandatów karnych nałożonych w latach 2018– 2022

W latach 2018– 2019 r. odnotowany jest stały wzrost ilości nakładanych mandatów. W roku 2020 odnotowano duży spadek ilości nakładanych mandatów, w związku z wprowadzonym stanem epidemii i ograniczeniem przeprowadzenia liczby kontroli. W 2021r. odnotowano ponowny wzrost liczby nałożonych mandatów, a w 2022r. niewielki spadek ilości nakładanych mandatów.

W roku 2022 PPIS w Świebodzinie wydał 55 decyzji zatwierdzających.

Wykres nr 3. Ilość wydanych decyzji zatwierdzających w latach 2018– 2022

Dokonując porównania pod względem ilości wydanych decyzji zatwierdzających zakłady przez PPIS na przestrzeni lat 2018-2022 zaobserwowano, iż najmniej decyzji wydano w 2020

r. - 23. Natomiast w latach 2018 – 2019r. oraz w 2021 - 2022r. odnotowywany jest stały wzrost wydawanych decyzji zatwierdzających.

Podsumowując wyniki przeprowadzonych kontroli w roku 2022 należało uznać, że ogólny stan obiektów, które zostały objęte nadzorem pogorszył się, głównie w zakresie stanu sanitarno – technicznego (szczególnie w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego, a także w zakładach obrotu). Natomiast stan sanitarno – higieniczny był porównywalny do ubiegłego roku i nieznacznie uległ pogorszeniu i dot. zakładów obrotu żywnością (tj. sklepy) oraz częściowo zakładów żywienia zbiorowego otwartego (tj. punkty gastronomiczne i restauracje).

W roku sprawozdawczym kontynuowano działania kontrolno-represyjne wobec podmiotów prowadzących obiekty żywnościowo-żywnieniowe świadczące usługi na organizowanych w powiecie imprezach masowych. Dokonując analizy podejmowanych w powyższym zakresie działań można zauważyć, że jakość świadczonych usług w roku 2022 w większości tych obiektów nie budziła zastrzeżeń.

W roku 2022 oprócz działalności kontrolno – represyjnej pracownicy sekcji BŻiŻ wraz z przedstawicielami innych komórek PSSE uczestniczyli w organizowanych punktach edukacyjnych, gdzie udzielano porad i informacji w zakresie zasad prawidłowego żywienia oraz zdrowego stylu życia.

OCENA STANU SANITARNO-HIGIENICZNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH w poszczególnych branżach

W 2022 roku w ewidencji sekcji ujęto **719** obiektów, w tym: **643** zakłady żywnościowo-żywnieniowe, **10** obiektów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, **6** obiektów obrotu kosmetykami oraz **60** środków transportu.

W sumie w roku sprawozdawczym przeprowadzono **540** kontroli sanitarnych, 528 kontroli przeprowadzono w zakładach żywnościowo-żywnieniowych (w tym 7 dot. kontroli środków transportu żywności), 2 w obiektach obrotu kosmetykami i 3 w obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Na podstawie określonych arkuszy dokonano 261 ocen zakładów.

W roku 2022 wydano **96** decyzji administracyjnych tj.:

- 41 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego dot. pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia w zakładach;
- 22 decyzje dot. wykreśleń obiektów z rejestru zakładów z uwagi na zaprzestanie prowadzenia w nich działalności;
- 9 decyzji o przedłużeniu terminu wykonania obowiązków wynikających z wydanych decyzji nakazujących;
- 16 decyzji dot. wprowadzenia zmian związanych z rozszerzeniem zakresu prowadzonej działalności w zakładach;
- 7 decyzji umarzających wszczęte postępowania administracyjne, które dot. wydanych zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnych;
- 1 decyzję wygaszającą z uwagi na to, iż wydana decyzja administracyjna stała się bezprzedmiowa w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności przez podmiot w zakładzie, na który wydano decyzję administracyjną.

W 2022 roku, na wnioski przedsiębiorców o zatwierdzenie oraz wpis do rejestru zakładów znajdujących się pod nadzorem PPIS w Świebodzinie, wydano **55** decyzji, które głównie dot. obiektów żywnościowo-żywnieniowych, **1** decyzję dot. zakładu obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu żywnością oraz **7** decyzji dot. środków transportu żywności.

Ponadto w 2022 r. wydano **11** zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności, które dot. głównie przedsiębiorców wprowadzających do obrotu środki spożywcze opakowane trwale mikrobiologicznie oraz 1 zaświadczenie dla producenta produkcji pierwotnej produktów pochodzenia roślinnego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli za stwierdzone nieprawidłowości nałożono w sumie **25** mandatów karnych na łączną kwotę **6.250 zł**.

Do badań laboratoryjnych w sumie pobrano **138** próbek, z których żadna nie została zdyskwalifikowana.

Ponadto w roku 2022 w nadzorowanych zakładach pobrano 2 próbki tłuszczów stosowanych do smażenia (1 w punkcie gastronomicznym i 1 w ciastkarni), w zakresie zawartości związków polarnych. Badania dokonano za pomocą OleoTestu, w wyniku których nie wykazano przekroczeń w przedmiotowym zakresie.

Wytwórnice Lodów

W rejestrze zakładów będących pod nadzorem PPIS w Świebodzinie w roku 2022 znajdowała się 1 Wytwórnia Lodów w Łagowie, w której działalność prowadzona jest w sezonie letnim. Lody produkowane są wyłącznie na potrzeby własnych punktów gastronomicznych oraz punktów sprzedaży lodów. W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną (wraz z oceną zakładu według odpowiedniego arkusza), w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – technicznych oraz higienicznych.

Automaty do lodów

W ewidencji w roku 2022 odnotowano 7 punktów sprzedaży lodów z automatu, z których 2 zostały skontrolowane. Łącznie przeprowadzono 4 kontrole, w tym 1 na wniosek podmiotu w związku z rozszerzeniem zakresu prowadzonej działalności. W 2022r., w tej grupie obiektów wydano 1 decyzję zatwierdzającą rozszerzający zakres działalności. Nie wydanono decyzji administracyjnych, nie nałożono mandatów karnych. Ponadto w roku 2022 pobrano 5 próbek do badań mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu, które zostały zakwestionowane z uwagi na przekroczenie dopuszczalnej liczby Enterobacteriaceae. Po otrzymaniu sprawozdania z badań przeprowadzono kontrolę sanitarną w ww. punkcie i nie stwierdzono nieprawidłowości, czystość w zakładzie była zachowana. Wszystkie punkty wodne doposażono w armaturę z bieżącą ciepłą i zimną wodą, a przy umywalkach zapewniono środki do higienicznego mycia i suszenia rąk, instrukcje stanowiskowe GHP oraz zamykane pojemniki na odpady. Przedsiębiorca okazał środki, które stosuje do mycia i dezynfekcji automatów. Wszystkie okazane preparaty posiadały aktualne terminy przydatności do użycia. Przedsiębiorca okazał również opracowane w zakładzie instrukcje dot. mycia rąk i dezynfekcji automatu do lodów. Na potwierdzenie wdrożenia ww. instrukcji okazano prowadzony na bieżąco rejestr mycia i dezynfekcji automatu do lodów. Ponadto przedsiębiorca postanowił zlecić badanie próbek lodów w zakresie parametrów mikrobiologicznych, które zostało wykonane przez Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego w Kalsku. Przedsiębiorca okazał w PSSE w Świebodzinie sprawozdanie w ww. badań, z którego wynikało, że przebadana próbka lodów nie zawierała analizowanych drobnoustrojów, była czysta mikrobiologicznie.

Ponadto kontrola wykazała, iż w skontrolowanych zakładach są wdrażane i przestrzegane instrukcje GHP/GMP oraz utrzymywane i wdrażane procedury oparte na zasadach systemu HACCP.

Piekarnie

W rejestrze zakładów na koniec roku sprawozdawczego odnotowano 4 piekarnie. W roku 2022 skontrolowano ww. 4 zakłady. W sumie przeprowadzono w nich 8 kontroli sanitarnych, w zakresie oceny stanu sanitarnego zakładów produkcji dokonanych na podstawie arkusza.

W tej grupie obiektów stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higieniczne w 1 zakładzie, w którym nałożono na osobę odpowiedzialną 1 mandat karny na kwotę 330 zł. (- za nie zachowanie czystości bieżącej w zakładzie oraz sprzętu i wyposażenia będącego w kontakcie z żywnością, nie zapewnienie właściwej segregacji środków spożywczych, nieporządek w pomieszczeniach zakładu, brak środków do higienicznego mycia i suszenia rąk przy umywalkach).

Ponadto w ww. grupie zakładów wykazano nieprawidłowości sanitarno – techniczne w 2 zakładach. Wydano 2 decyzje administracyjne (dot. niewłaściwego stanu powierzchni ścian, sufitów, drzwi, sprzętu i wyposażenia w zakładzie) oraz 2 decyzje dot. przedłużenia terminu wykonania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych z poprzedniego roku.

Ciastkarnie

W roku 2022 r. pod nadzorem znajdowały się 3 ciastkarnie, w których przeprowadzono łącznie 7 kontroli sanitarnych tj:

- 2 kontrole w zakresie oceny stanu sanitarnego zakładu produkcji żywności na podstawie arkusza, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – technicznych i higienicznych. Ponadto kontrole wykazały, iż w zakładzie są wdrażane i przestrzegane instrukcje GHP/GMP oraz utrzymywane i wdrażane procedury oparte na zasadach systemu HACCP;
- 1 kontrolę sanitarną, podczas której pobrano 1 - próbkę tłuszczu stosowanego do smażenia w zakresie zawartości związków polarnych. Badania dokonano za pomocą „OleoTestu” i nie wykazano przekroczeń w przedmiotowym zakresie;
- 2 kontrole w związku z pobraniem (podczas jednej pobrano 5 próbek do badań mikrobiologicznych, natomiast w trakcie drugiej pobrano do badań 1 próbkę barwnika spożywczego w kierunku kryteria czystości substancji dodatkowych (żadna nie została zakwestionowana);
- 1 kontrolę przeprowadzono na wniosek podmiotu w związku z zatwierdzeniem zakładu;
- 1 kontrolę w związku z rozszerzeniem zakresu działalności;

W 2022 roku nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych w tych zakładach, w związku z powyższym nie nałożono mandatów karnych.

Browary i słodownie .

W roku 2022 wydano 1 decyzję wykreślającą zakład (browar) z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli.

Wytwórnice wyrobów cukierniczych .

W roku 2022 w tej grupie obiektów pod nadzorem znajdowała się 1 wytwórnia wyrobów cukierniczych. W powyższym zakładzie nie przeprowadzono kontroli sanitarnej. Zakład został zaplanowany do kontroli w 2023r.

Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni .

W 2022 roku w rejestrze zakładów odnotowano 57 obiektów z grupy „Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni”.

Na wniosek podmiotów wydano w tej grupie 10 zaświadczeń dot. wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS, które dot. producentów produkcji pierwotnej produktów pochodzenia roślinnego.

W sumie skontrolowano w tej grupie 8 obiektów, przeprowadzając w nich 10 kontroli i dokonując w nich 4 ocen stanu sanitarnego tych zakładów na podstawie arkuszy.

Wspólnie z przedstawicielami PIORiN, przeprowadzono 3 kontrole gospodarstw rolnych w zakresie oceny zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego oraz oceny zgodności z wymaganiami żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie województwa w aspekcie urzędowej kontroli żywności. Podczas kontroli zwracano uwagę na zagrożenia związane z higieną produkcji pierwotnej, usytuowaniem obszaru produkcji, wodą wykorzystywaną w produkcji rolniczej, zachowaniem higieny personelu oraz warunkami dystrybucji i transportu surowców.

Ponadto poza ww. Planem współdziałania dodatkowo przeprowadzono kontrole gospodarstw rolnych – produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, które zostały zaplanowane w przyjętym „Planie pracy dla PSSE na 2022r...”. Kontrole przeprowadzono

w zakresie oceny zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego i dot. głównie plantacji owoców miękkich.

W 2022r. w tej grupie zakładów przeprowadzono także kontrolę sanitarną w związku z informacją otrzymaną od LPWIS w Gorzowie Wlkp. w sprawie powiadomienia dot. wykrycia wirusa zapalenia wątroby typu A w próbce mrożonych owoców jagodowych pobranej w restauracji w związku ze stwierdzonym zachorowaniem na WZW A. przeprowadzono dochodzenie w tej sprawie. W wyniku kontroli gospodarstwa nakazano poprawę stanu sanitarno-technicznego w pomieszczeniach magazynowych.

Do badań laboratoryjnych w tej grupie obiektów pobrano 6-próbek żywności, z których żadna nie została zakwestionowana.

Producenci żywności w warunkach domowych .

W rejestrze zakładów będących pod nadzorem PPIS w Świebodzinie w tej grupie obiektów na koniec 2022 roku znajdował się 1 zakład: Kuchnia przydomowa – Przydomowy zakład produkcji pierogów, w którym prowadzona jest działalność w zakresie produkcji pierogów przygotowywanych od surowca do półproduktu mrożonego oraz wyrobu gotowego. W roku sprawozdawczym w tej grupie zakładów nie przeprowadzono kontroli, zakład został zaplanowany na rok 2023.

Inne wytwórnie żywności

W rejestrze zakładów będących pod nadzorem PPIS w Świebodzinie w tej grupie obiektów na koniec 2022 roku znajdowały się 4 zakłady:

- 1 zakład sortowania i sprzedaży szparagów, w którym działalność prowadzona jest sezonowo w zakresie sortowania i sprzedaży szparagów pochodzących z uprawy własnej w gruncie;
- 1 zakład sortowania i oczyszczania cebuli, w którym prowadzona jest działalność w zakresie sortowania i oczyszczania wstępnego surowca (cebuli);
- 1 zakład: Piekarnia Ormiańsko – Gruzinińska w Galerii HOSSO, w której prowadzona jest działalność w zakresie: produkcji i sprzedaży detalicznej: chleba puri, chaczapuri z dodatkami (ustalono, że dodatki stanowić będą półprodukty m.in. wołowina z serem, ser z bekonem, grillowane warzywa, ser z suszonymi pomidorami, pietruszka z serem), croissanty z dodatkami (ustalono, że dodatki stanowić będą półprodukty m.in. gotowa masa truskawkowa, jabłkowa, nutella, czekolada itp.) oraz środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych: chleba „Lawasz”, napojów bezalkoholowych (wód mineralnych, lemoniad, soków), przetworów (dżemów);
- 1 zakład: Punkt produkcji świeżych soków, w którym prowadzona jest działalność w zakresie: przygotowywania i sprzedaży soków ze świeżych warzyw i owoców w opakowaniach jednostkowych; dystrybucja ww. asortymentu odbywa się w termoizolacyjnych transporterach zbiorczych dla odbiorców zewnętrznych zatwierdzonym środkiem transportu.

W 2022 roku przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w ww. grupie obiektów i nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych oraz sanitarno – technicznych w związku z tym nie wydano decyzji administracyjnych oraz nie nałożono mandatów karnych.

Sklepy spożywcze .

W rejestrze zakładów w roku 2022 znajdowało się 160 sklepów spożywczych, w tym 9 marketów. Łącznie kontrolą objęto 122 obiekty, w tym wszystkie markety.

Dokonano 100 ocen stanu sanitarnego sklepów spożywczych, w tym 9 marketów na podstawie arkuszy.

W tej grupie obiektów przeprowadzono w sumie 190 kontroli i rekontroli, z których 29 przeprowadzono w marketach.

Ponadto w związku z otrzymanymi informacjami od osób skarżących, przeprowadzono 5 kontroli interwencyjnych, w tym 1 w markecie. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż zarzuty wniesione we wszystkich przypadkach okazały się zasadne.

Lp.	Zakresy kontroli interwencyjnych	Zasadna/ Manat karny	Niezasadna
1.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia - w Sklepie spożywczo – przemysłowym w Jeziorach	1/ 400zł	
2.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej, brak dokumentacji potwierdzającej wdrażanie instrukcji GHP i procedur systemu HACCP, brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych pracowników – w Sklepie spożywczo – przemysłowym Carrefour w Kępsku	1/ 200zł	
3.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej - w Sklepie spożywczo – przemysłowym w Świebodzinie	1/ 50zł	
4.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia - w Sklepie spożywczo – przemysłowym w Bucze	1/ 200zł	
5.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej, braku zachowania higieny przy wprowadzaniu środków spożywczych do obrotu – w Markecie – Sklep sieci „BIEDRONKA” nr 1657 w Świebodzinie	1/ 250zł	
Suma	5	5/1100zł	0

Ponadto w tej grupie obiektów kontrole były przeprowadzane w związku z otrzymanymi od LPWIS w Gorzowie Wlkp. pismami, które dot. kwestionowanych produktów zgłaszanych głównie w ramach funkcjonowania systemu RASFF oraz w związku z pismami w sprawie nadzoru nad miejscami obrotu ryb pod kątem nielegalnego wprowadzania do obrotu ryb poławianych indywidualnie z rzeki Odry.

W roku 2022 na wnioski przedsiębiorców o zatwierdzenie oraz wpis do rejestru zakładów PPIS wydał 11 decyzji zatwierdzających sklepy spożywcze.

Łącznie w tej grupie wydano 33 decyzje administracyjne, w tym 1 dot. marketu.

Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych w tej grupie obiektów:

	decyzje administracyjne – nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego	decyzje wykreślające obiekty z rejestru zakładów	decyzje dot. zmiany terminu wykonania obowiązków tzw. prolongaty	decyzje zmieniające dot. rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności	Decyzje umarzające
sklepy	15	9	2	3	3
markety	0	1	0	0	0
SUMA	15	10	2	3	3

Do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano ogółem 97 próbek, w tym 35 próbek w marketach, żadna z nich została zdyskwalifikowana.

W roku 2022 w tej grupie obiektów nałożono 12 mandatów karnych na łączną kwotę 2.850 zł. Powyższe mandaty nałożono głównie z uwagi na nieprzestrzeganie należytych warunków sanitarno-higienicznych i dot.:

- niezapewnienia odpowiednich warunków dot. przechowywania środków spożywczych tj. nieprzestrzeganie odpowiednich temperatur określonych przez producentów na etykietach;
- niezachowania segregacji dla przechowywanych środków spożywczych (łącznie przetrzymywano produkty tzw. brudne oraz czyste (np. warzywa okopowe, środki spożywcze w opak., napoje);
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia;
- brudnych urządzeń (chłodniczych i zamrażalniczych), w których przetrzymywane są środki spożywcze oraz wyposażenie mające kontakt z żywnością (regały);
- powierzchni ścian w pomieszczeniach magazynowych środków spożywczych (pokryte miejscami pajęczynami, podłogi miejscami brudne);
- brak środków do higienicznego mycia i suszenia rąk przy umywalkach;
- brak / lub nie prowadzonych na bieżąco zapisów w rejestrach potwierdzających przestrzeganie i wdrażanie opracowanych dla tych obiektów instrukcji GHP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

Przeprowadzone kontrole w tej grupie obiektów najczęściej wykazały nieprawidłowości:

- zły stan sanitarno – techniczny powierzchni (ścian, sufitów, podłogi, drzwi i wyposażenia stykającego się z żywnością, głównie dot. regałów i urządzeń chłodniczych);
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia;
- niezapewnienie należytego stanu sanitarno-higienicznego, zwłaszcza w zakresie utrzymania czystości w pomieszczeniach zakładu (magazynach środków spożywczych, salach sprzedaży);
- nieprzestrzeganie należytych warunków sanitarno - higienicznych w obrocie środkami spożywczymi (brudne regały, urządzenia chłodnicze, zamrażalnicze);
- nieprzestrzeganie i niewdrażanie zapewnionych dla tych obiektów instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

Kioski

W 2022 roku objęto nadzorem 7 kiosków, w tym 1 kiosk sprzedający mięso oraz 1 kiosk sprzedający inne środki spożywcze na targowisku.

W sumie skontrolowano w tej grupie 5 obiektów, dokonując w tym 4 oceny na podstawie arkusza. Podczas przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że dla wszystkich kiosków zapewniono dokumentację z zakresu GHP. Natomiast w kiosku sprzedającym mięso na targowisku zapewniono i wdrożono procedury z zakresu systemu HACCP, stosownie do zakresu prowadzonej działalności.

W 2022 roku ogólnie przeprowadzono w w/w obiektach 5 kontroli, w tym w kiosku sprzedającym mięso na targowisku. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z tym nie nałożono mandatów karnych i nie wydano decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno – technicznego.

W roku sprawozdawczym nie pobierano w kioskach próbek do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.

Apteki .

W rejestrze zakładów odnotowano 11 aptek i 5 punktów aptecznych, z których 16 skontrolowano. W tej grupie przeprowadzono łącznie 17 kontroli, w tym 1 w związku z oceną oznakowania środków specjalnego przeznaczenia medycznego. Pozostałe kontrole zostały przeprowadzone w związku z pismem LPWIS w Gorzowie Wlkp. w sprawie wniosku o wszczęcie postępowania administracyjnego w związku ze sprzedażą suplementów diety zawierających w składzie Monakolinę K ze sfermentowanego czerwonego ryżu w wielkości porcji od 3 mg, co jest niezgodne z rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) 2022/860, które weszło w życie 22 czerwca 2022r.

Podczas kontroli nie stwierdzono wprowadzania do obrotu suplementów diety zawierających w składzie Monakolinę K ze sfermentowanego czerwonego ryżu w wielkości porcji od 3 mg. W trakcie kontroli ustalono, że w większości aptek otrzymano informację (głównie z hurtowni, w których zamawiane są leki i suplementy diety) dot. wycofania suplementów diety zawierających w składzie Monakolinę K ze sfermentowanego czerwonego ryżu w wielkości porcji od 3 mg. Przedłożono oświadczenie firmy tj. Myłana EPD Sp. z o.o.z dnia 06.07.2022r., z którego wynikało, że zgodnie

z rozporządzeniem Komisji (UE) 2022/860 z dnia 2 czerwca 2022r., wytwórca suplementu diety pn. ArmoLIPID dostosował etykietę do nowych wymogów oraz gwarantuje, że wszystkie partie wprowadzone do obrotu po 22 czerwca 2022r., są bezpieczne i spełniają wymogi aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Ponadto, z treści oświadczenia wynikało, że w dniu 18.03.2022r., firma złożyła powiadomienie do Głównego Inspektora Sanitarnego o wprowadzeniu po raz pierwszy do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, suplementu diety ArmoLIPID (20 tabl. EAN 8019561242615; 60 tabl. EAN 8019561242639) zawierającego 2,8 monakoliny ze sfermentowanego czerwonego ryżu w porcji dziennej. Firma Mylana EPD Sp. z o.o., poinformowała również, że ze względu na brak okresu przejściowego w rozporządzeniu uniemożliwiło to dostosowania opakowań o kodach EAN 8019561240017 20 tabl. oraz EAN 8019561240031 60 tabl. W związku z powyższym firma podjęła decyzję o wycofaniu z obrotu ww. partii suplementu diety.

Według oświadczenia osób obecnych przy kontroli w momencie otrzymania informacji o wycofaniu suplementów diety zawierających Monakolinę K w obrocie nie znajdował się produkt „ARMOLIPID”, natomiast znajdowały się inne suplementy diety o zawyżonej zawartości Monakoliny K tj.: „NEOSTATIN”, „Lipiforma”, „Cholefect”, „Optisterin” oraz „Lipiforma plus”, które zostały wycofane z obrotu i zwrócone do hurtowni.

Ponadto podczas przeprowadzania kontroli w aptekach stwierdzano, że były wprowadzane do obrotu suplementy diety zawierające w składzie Monakolinę K ze sfermentowanego czerwonego ryżu w wielkości porcji do 3 mg tj.:

- „Cardiostatil” Monakolina K 2,75mg;
- „Lipiforma plus” Monakolina K < 3mg;
- „Cholester” Monakolina K < 3mg.

Ponadto w 2022r. w tej grupie obiektów wydano 4 decyzje wykreślające zakłady z rejestru w związku z zaprzestaniem w nich działalności.

Magazyny hurtowe.

W rejestrze zakładów odnotowano 11 hurtowni, z których 10 skontrolowano. W tej grupie przeprowadzono łącznie 12 kontroli i rekontroli. Ponadto dokonano w hurtowniach 8 ocen na podstawie arkusza.

W 2022r. w tej grupie obiektów nie wydano decyzji administracyjnych oraz nie nałożono mandatów karnych.

W roku 2022 w hurtowniach pobrano łącznie 3 próbki do badań laboratoryjnych, z których żadna nie została zdyskwalifikowana.

Obiekty ruchome i tymczasowe.

W 2022 roku w powyższej grupie w rejestrze zakładów znajdowało się 57 zakładów, z których 17 skontrolowano.

W sumie zatwierdzono w tej grupie 17 obiektów - na podstawie złożonych przez przedsiębiorców prowadzących działalność stosownych wniosków o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów.

Przeprowadzając kontrole w tych obiektach stwierdzono, iż ogólnie zapewniono w nich instrukcje z zakresu GHP/GMP, które oparte zostały na zasadach systemu HACCP i zgodnie z elastycznym podejściem uznano, że ww. dokumentacja była wystarczająca, co do charakteru i zakresu prowadzonej działalności.

W sumie przeprowadzono 26 kontroli i rekontroli, w tym 1 kontrolę interwencyjną w związku z informacją od konsumenta dot. nie zachowania właściwej higieny w obrocie środkami spożywczymi. Przeprowadzona kontrola interwencyjna nie potwierdziła zasadności wniesionych zarzutów. W wyniku kontroli przeprowadzonych w tej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – technicznych i higienicznych, w związku z powyższym nie wydano decyzji administracyjnych oraz nie nałożono mandatów karnych.

Środki transportu .

W 2022 roku w rejestrze zakładów znajdowało się 60 środków transportu żywności. W związku z wnioskami o zatwierdzenie i wpis do rejestru przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych. Wydano 7 decyzji zatwierdzających.

Inne miejsca obrotu żywnością

W 2022 roku w rejestrze zakładów znajdowały się 82 obiekty z grupy „inne miejsca obrotu żywnością”.

Łącznie w tej grupie wydano 4 decyzje administracyjne:

- 1 decyzję dot. poprawy stanu sanitarno – technicznego zakładu dot. ścian i sufitu;
- 1 decyzję wykreślającą obiekt z rejestru zakładów;
- 2 decyzje zmieniające dot. rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności.

Wydano 1 zaświadczenie dot. wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS, które zostało wydane dla przedsiębiorcy wprowadzającego do obrotu środki spożywcze opakowane trwale mikrobiologicznie.

W roku 2022 w tej grupie zakładów skontrolowano 21 zakładów, przeprowadzając w nich 38 kontroli/rekontroli, w tym 1 kontrolę interwencyjną dot. nieprzestrzegania warunków sanitarno - higienicznych w zakładzie, braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych, wprowadzania do obrotu alkoholu „spod lady” oraz obecności zatrważającej ilości owadów (tj. os, szerszeni). Przeprowadzona kontrola wykazała, iż wniesione zarzuty okazały się niezasadne.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 3 zakładach stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higieniczne dot. niezachowania czystości bieżącej w zakładzie oraz sprzętu i wyposażenia będącego w kontakcie z żywnością, wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, brak środków do higienicznego mycia i suszenia rąk przy umywalce, przetrzymywania sprzętu porządkowego w przypadkowych miejscach, brak odzieży ochronnej pracownika, brak orzeczenia lekarskiego do celów sanitarno – epidemiologicznych oraz brak rejestrów potwierdzających wdrożenie instrukcji GHP i procedur z zakresu systemu HACCP.

Za stwierdzone nieprawidłowości na osoby odpowiedzialne nałożono **3** mandaty karne w wysokości **750,00 zł**. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazywała poprawę stanu sanitarno – higienicznego w tym obiekcie.

Do badań laboratoryjnych pobrano 4 próbki żywności, z których żadna nie została zakwestionowana.

W 2022r., wraz z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej, przeprowadzono kontrole Targowiska Miejskiego w Świebodzinie. Zakres kontroli obejmował targowisko i inne potencjalne miejsca sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego zawierających mięso wieprzowe lub dzików pochodzących z terenów podległych ograniczeniom z powodu wystąpienia afrykańskiego pomoru świń. Nie stwierdzono nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie.

Zakłady żywienia zbiorowego.

W tej grupie obiektów znajduje się łącznie 135 zakładów, z których 68 skontrolowano. Przeprowadzono w nich łącznie 101 kontroli i rekontroli (w tym 4 kontrole interwencyjne). Zatwierdzenie i wpis uzyskało 12 zakładów.

W 2022r. wydano 27 decyzji administracyjnych.

Ponadto za uchybienia sanitarno-higieniczne nałożono 9 mandatów karnych na kwotę 2 350zł. Do badań laboratoryjnych pobrano 13 próbek żywności, które nie zostały zakwestionowane.

Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego.

W 2022 roku w ewidencji prowadzonej przez PPIS w Świebodzinie znajdowało się 65 zakładów w/w typu. Skontrolowano 39 z nich, przeprowadzając łącznie 61 kontroli i rekontroli (w tym 1 interwencyjną). Kontrola interwencyjna dot. naruszeń wymagań higienicznych przy przygotowywaniu dań przez pracowników restauracji hotelowej, która okazała się niezasadna.

W 2022r. zatwierdzono 6 nowych zakładów żywienia zbiorowego otwartego.

W tej grupie obiektów wydano łącznie 17 decyzji administracyjnych:

- 9 nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego w pomieszczeniach zakładu (w związku ze złym stanem sanitarno – technicznym powierzchni ścian, sufitów, podłogi, wyposażenia i sprzętu);
- 2 decyzje dot. przedłużenia terminu wykonania obowiązków zawartych w decyzji administracyjnych dot. poprawy stanu sanitarno – technicznego;
- 3 decyzje zmieniające zakres prowadzonej działalności;
- 2 decyzje umarzające wszczęte postępowania administracyjne, które dot. wydanych zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnych;
- 1 decyzja wygaszająca z uwagi na to, iż wydana decyzja administracyjna stała się bezprzedmiotowa w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności przez podmiot w zakładzie, na który wydano decyzję administracyjną.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarno-higienicznymi nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 1.200 zł za:

- przechowywanie środków spożywczych niezgodnie z zaleceniami producenta umieszczonymi na etykietach,
- niezachowanie prawidłowej segregacji surowców, półproduktów i środków spożywczych wykorzystywanych przy przygotowywaniu serwowanych w zakładzie dań;
- niezachowanie należytej czystości przy przygotowywaniu posiłków;
- wykorzystywanie do przygotowywania dań środków spożywczych będących po upływie terminu przydatności do spożycia;
- niezachowanie należytych warunków sanitarnych i higienicznych dla przetrzymywanych środków spożywczych;
- brak dokumentacji potwierdzającej wdrożenie i przestrzeganie instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz wdrożenie i utrzymanie systemu HACCP.

W roku 2022 do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano 12 próbek żywności, które nie zostały zakwestionowane.

Zakłady Małej Gastronomii .

W 2022 roku w rejestrze zakładów znajdowało się 75 zakładów małej gastronomii, z których 29 skontrolowano. Wg arkusza oceniono 13 zakładów.

1) Łącznie przeprowadzono 40 kontroli i rekontroli, w tym 3 kontrole interwencyjne dot.

Przeprowadzone kontrole interwencyjne w zakładach (punkty gastronomiczne, pijalnie piwa, puby, smażalnie) w związku z otrzymanymi informacjami od osób skarżących				
Lp.	Zakresy kontroli interwencyjnych	Zasadna	Niezasadna	Nierozpatrzona
1.	Prowadzenia działalności niezgodnej z zakresem decyzji zatwierdzającej w Punkcie gastronomicznym	+		
2.	Nieprzestrzegania należytej higieny w Punkcie gastronomicznym		+	
3.	Nieprzestrzegania należytej higieny w Punkcie gastronomicznym		+	
Suma	3	1	2	0

Kontrola interwencyjna dot. prowadzenia działalności niezgodnej z zakresem decyzji zatwierdzającej wydanej przez PPIS w Świebodzinie – potwierdziła wniesione zarzuty. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał wniosek o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. LPWIS w Gorzowie Wlkp. wymierzył karę w wysokości 500zł za prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z decyzją o zatwierdzeniu zakładu.

Podmiot prowadzący działalność złożył wniosek o zatwierdzenie rozszerzonego zakresu działalności, w związku z czym, po przeprowadzonej kontroli i postępowaniu administracyjnym, uzyskał decyzję zatwierdzającą ww. rozszerzony zakres.

Zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów prowadzonego przez PPIS w Świebodzinie uzyskało w tej grupie 6 zakładów.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarno – higienicznymi, na osoby odpowiedzialne nałożono 4 mandaty karne na kwotę 1 150,00 zł, głównie za:

- nieprzestrzeganie i niewdrażanie opracowanych dla obiektu instrukcji GHP i procedur opartych na zasadach systemu HACCP i dot. głównie braku lub niesystematycznie prowadzonych zapisów w rejestrach zakładu;
- za nie dopełnienie obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego, zwłaszcza w zakresie utrzymania czystości w pomieszczeniach żywnościowo-żywnościowych;
- niezachowanie prawidłowej segregacji surowców, półproduktów i środków spożywczych wykorzystywanych przy przygotowywaniu serwowanych w zakładzie dań (łącznie przechowywano produkty tzw. czyste z surowcami brudnymi);
- brak środków do higienicznego mycia i suszenia rąk przy umywalkach;
- za niezachowanie należytych warunków sanitarnych i higienicznych dla przetrzymywanych środków spożywczych (tj. np. brudne urządzenia chłodnicze).

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 10 decyzji administracyjnych:

- 1 nakazującą poprawę stanu sanitarno-technicznego w pomieszczeniach zakładu;
- 5 decyzji dot. rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności;
- 4 decyzje wykreślające obiekty z rejestru zakładów prowadzonego przez PPIS w Świebodzinie, w związku z zaprzestaniem prowadzenia w nich działalności.

W roku sprawozdawczym pobrano 1 próbkę do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu (tj. 1 próbkę tłuszczu stosowanego do smażenia w zakresie zawartości związków polarnych). Badania dokonano za pomocą „OleoTestu” i nie wykazano przekroczeń w przedmiotowym zakresie.

Gospodarstwa agroturystyczne.

Pod nadzorem PPIS w Świebodzinie znajduje się 5 zakładów. Nie przeprowadzono kontroli sanitarnych w roku sprawozdawczym.

Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

W 2022r. w ewidencji znajdowało się 97 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, z których 80 skontrolowano. Przeprowadzono w nich łącznie 87 kontroli/ rekontroli, w tym 2 kontrole interwencyjne.

Zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów prowadzonego przez PPIS w Świebodzinie uzyskały 2 zakłady.

Łącznie wydano 18 decyzji administracyjnych tj.:

- 12 decyzji nakazujących poprawę warunków sanitarno - technicznych w zakładzie;
- 3 decyzje wyrażające zgodę na przedłużenie terminu wykonania obowiązków określonych w decyzji nakazującej w/w poprawę;
- 1 decyzję zmieniającą dot. rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności;
- 2 decyzje umarzające wszczęte postępowania administracyjne, w tym 1 dot. złożonego wniosku o zatwierdzenie rozszerzonego zakresu prowadzonej działalności i 1 dot. zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnej.

W tej grupie zakładów nie nałożono mandatów karnych.

Kontrole sanitarne wykazały, że w większości zakładów opracowano i wdrożono instrukcje z zakresu GHP/GMP oraz procedury oparte na zasadach systemu HACCP, ponadto w większości stwierdzono, że prowadzone są systematycznie zapisy w rejestrach w powyższym zakresie.

Bufety przy zakładach pracy, w tym bufety przy zakładach pracy w systemie cateringowym .

W rejestrze zakładów znajduje się 8 zakładów pracy, z których 7 działa w systemie cateringowym. Łącznie skontrolowano 5 bufetów w zakładach pracy.

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję zmieniającą dot. rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności.

W tej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higienicznych w związku z powyższym nie nałożono mandatów karnych.

Stolówki w domach wczasowych.

W 2022 roku w ewidencji znajdowało się 8 zakładów z których 5 skontrolowano. Przeprowadzono w nich 6 kontroli w zakresie oceny stanu sanitarnego zakładu.

Wydano 1 decyzję wyrażającą zgodę na przedłużenie terminu wykonania obowiązków określonych w decyzji nakazującej poprawę warunków sanitarno-technicznych wydanej w ubiegłym roku. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie obowiązków.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych oraz technicznych.

Bloki żywienia w szpitalach, w tym bloki żywienia w szpitalach w systemie cateringowym.

W 2022 roku w rejestrze zakładów znajdowały się 3 bloki żywienia w szpitalach działające w systemie cateringowym:

Kuchenki oddziałowe 23 - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Psychicznie i Nerwowo Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu, 66-213 Skąpe - żywieniem pacjentów zajmuje się firma: „Niro” Sp. z o.o., ul. Ścinawska 37, 59-300 Lubin, która dzierżawi i prowadzi działalność w kuchni znajdującej się na terenie szpitala w Ciborzu;

Kuchenki oddziałowe w 4 oddziałach oraz pomieszczenie - aneks kuchenny, w którym sporadycznie podgrzewane są w kuchenkach mikrofalowych gotowe mieszanki mleczne dla noworodków –

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - „NOWY SZPITAL W ŚWIEBODZINIE” Sp. z o.o., ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodzin - żywieniem pacjentów zajmuje się zewnętrzna firma cateringowa Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe Natalia Madej z siedzibą w Zielonej Górze, ul. Mikołaja Reja 7/6, 65-119 Zielona Góra.

Kuchenki oddziałowe w 4 oddziałach - Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza Sp. z o.o. w Świebodzinie, przy ul. Zamkowej 1 - żywieniem pacjentów zajmuje się firma zewnętrzna w formie cateringu tj.: „Niro” Sp. z o.o., ul. Ścinawska 37, 59-300 Lubin, natomiast posiłki przygotowywane i dostarczane są bezpośrednio z kuchni prowadzonej przez ww. firmę, która znajduje się w miejscowości Cibórz.

Ocena stanu sanitarnego bloków żywienia w szpitalach w 2022 roku

W roku 2022 kontrolą objęto wszystkie bloki żywienia w ww. szpitalach. Łącznie przeprowadzono w nich 6 kontroli i rekontroli, w tym:

- 3 kontrole sanitarne w zakresie oceny stanu sanitarnego zakładów żywienia zbiorowego;
- 1 kontrola sprawdzająca dot. sprawdzenia wykonania obowiązków wynikającej z decyzji administracyjnej (wydanej w roku ubiegłym);
- 1 kontrola tematyczna w związku pobraniem posiłku obiadowego do badań fizyko-chemicznych;
- 1 kontrola tematyczna w zakresie oceny dystrybucji posiłków na oddziale szpitalnym. Kontrola przeprowadzona w obecności przedstawiciela LPWIS w Gorzowie Wlkp.

W wyniku przeprowadzanych kontroli stwierdzano, że w widocznych miejscach najczęściej na tablicach zamieszczone są jadłospisy wraz z informacjami dot. alergenów występujących w poszczególnych posiłkach.

W ramach przeprowadzonych kontroli dokonywano analizy przedkładanych jadłospisów i stwierdzano, że stosowane są w żywieniu pacjentów diety, najczęściej (tj. podstawowa, lekkostrawna, cukrzycowa, bogatobiałkowa), określono również w nich gramatury dla poszczególnych asortymentów posiłków. Ponadto przypominano podmiotom o zwróceniu uwagi na istotne elementy tj.: urozmaicenie posiłków, zwiększenie podaży warzyw i owoców oraz stosowanie przez firmy cateringowe technik kulinarnych (tj. dobieranie potraw przygotowywanych na parze, gotowane, duszone i pieczone w folii lub pergaminie, a ograniczenie smażenia potraw, szczególnie w głębokim tłuszczu), a także na zawartość soli w poszczególnych posiłkach (tj. 5g na osobę / na dobę).

Ponadto pobrano do badań fizyko – chemicznych w ramach urzędowej kontroli 1 próbkę - posiłek całodzienny (dieta podstawowa) w Bloku żywienia - kuchenkach oddziałowych w Wojewódzkim Szpitalu specjalistycznym dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych SP ZOZ w Ciborzu. Po otrzymaniu wyników badań stwierdzono, że ww. posiłek jest niezgodny z umową zawartą z w/w firmą cateringową.

Ze sprawozdania z badań otrzymanego z Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. wynika, że zawartość białka wynosi 89 ± 12 g, zawartość tłuszczu 46 ± 4 g, zawartość węglowodanów ogółem 323 ± 34 g, wartość energetyczna 2066 ± 222 kcal, zawartość wody 2205 ± 215 g, zawartość soli 15 ± 2 g. Natomiast zgodnie z okazanym zestawieniem średnich wartości odżywczych jadłospisów na dzień kontroli dla diety podstawowej, sporządzonym przez ww. firmę cateringową wynika, że wartość energetyczna wynosi 2759,5 kcal, zawartość wody 894,1g, zawartość białka ogółem 96,5g, zawartość tłuszczu 96,5, zawartość węglowodanów ogółem 398,3g, zawartość soli 8580,0 mg.

W związku z tym, że wyniki badań pobranego posiłku znacznie odbiegają od parametrów umieszczonych w ww. zestawieniu sporządzonym przez firmę cateringową „NIRO” Sp. z o.o. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie przesłał do podmiotu prowadzącego działalność w ww. szpitalu pismo – wystąpienie dot. przeanalizowania jadłospisów i wyeliminowanie błędów żywieniowych, szczególnie wskazanych powyżej. Ponadto zwrócono uwagę, że jadłospisy powinny być skonstruowane w sposób zgodny z zasadami racjonalnego odżywiania i powinny zaspokajać potrzeby żywieniowe pacjentów.

Bloki żywienia w domach opieki społecznej .

W 2022r. w ewidencji znajdowały się 4 zakłady, które skontrolowano przeprowadzając w nich łącznie 9 kontroli/rekontroli.

W dwóch zakładach przeprowadzono 4 kontrole sprawdzające dot. sprawdzenia wykonania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych powierzchni ścian, sufitów wydanych w 2022r.

Ponadto w Bloku żywienia Domu Pomocy Społecznej w Glinie pobrano do badań posiłek całodzienny w kierunku wartości energetycznej posiłku, zawartości białka, węglowodanów ogółem, tłuszczu i soli. Po otrzymaniu sprawozdania z badań PPIS powiadomił pisemnie o wynikach prowadzącego działalność oraz o ich rozbieżności z parametrami zamieszczonymi w zestawieniu DPS-u. W związku z powyższym polecił przeanalizowanie jadłospisów, wyeliminowanie błędów żywieniowych oraz poinformowanie o podjętych działaniach.

Stolówki w żłobkach i domach małego dziecka .

W 2022 roku w ewidencji zakładów znajdowały się 2 obiekty działające w systemie cateringowym. Wydano 1 decyzję zatwierdzającą. W minionym roku przeprowadzono 1 kontrolę w tej grupie zakładów.

Nie nałożono mandatów karnych oraz nie wydano decyzji administracyjnych.

Stolówki szkolne .

W 2022 r. w ewidencji w dalszym ciągu znajdowało się 17 stołówek szkolnych, w tym 6 działających w systemie cateringowym. Wszystkie zakłady skontrolowano przeprowadzając w nich łącznie 26 kontroli/rekontroli.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w związku z zapadnięciem się podłogi w jadalni oraz trwającymi pracami remontowymi w w/w pomieszczeniu. W wyniku kontroli i przeanalizowaniu zastanego stanu stwierdzono, że w zakładzie nie ma możliwości przygotowywania posiłków w higienicznych warunkach z uwagi na możliwość zanieczyszczenia żywności. W związku z powyższym zalecono, aby żywienie dzieci do czasu zakończenia prac remontowych będzie zapewniła firma zewnętrzna posiadająca zgodę na prowadzenie działalności cateringowej polegającej na przygotowywaniu i dostarczaniu dań dla odbiorców zewnętrznych własnym środkiem transportu w opakowaniach jednorazowego użytku w termoizolacyjnych pojemnikach zbiorczych. Podmiot po zakończeniu w/w prac zwrócił się do PPIS o przeprowadzenie czynności kontrolnych i dopuszczenie pomieszczeń kuchennych do funkcjonowania. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że w pomieszczeniach zapewniono odpowiednie warunki do prowadzenia działalności związanej z przygotowywaniem posiłków i napojów oraz jej spożywaniem.

W stołówkach szkolnych dokonywano oceny stanu żywienia na podstawie okazanych jadłospisów i oceniono je jako zgodne z obowiązującymi normami prawidłowego żywienia. Stwierdzono, że znajdują się w nich produkty będące źródłem pełnowartościowego białka, produkty o wysokiej zawartości węglowodanów oraz warzywa i owoce stanowiące dla organizmu bogate źródło witamin i składników oraz błonnika.

W 2022r. w tej grupie zakładów nie wydano decyzji zatwierdzających oraz nie nałożono mandatów karnych.

W sumie w tej grupie obiektów wydano 6 decyzji administracyjnych, w tym:

- 5 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian, sufitów, drzwi, wyposażenia i sprzętu (w tym 1 decyzję wydano na obiekt prowadzący działalność w systemie cateringowym);
- 1 decyzję umarzającą wszczęte postępowania administracyjne dot. złożonego wniosku o zatwierdzenie rozszerzonego zakresu prowadzonej działalności.

Stołówki w bursach i internatach .

W 2022 roku pod nadzorem PPIS w Świebodzinie znajdowały się 2 zakłady, w których przeprowadzono 3 kontrole (w tym jedną sprawdzającą).

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję wyrażającą zgodę na przedłużenie terminu wykonania obowiązków określonych w decyzji nakazującej poprawę warunków sanitarno-technicznych powierzchni ścian, sufitów, ościeżnic i wyposażenia. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych, nie nałożono mandatów karnych.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że w zakładach przestrzegane są instrukcje GHP/GMP oraz procedury systemu HACCP.

Stołówki na koloniach, obozach .

W 2022 roku w rejestrze znajdowało się 5 zakładów, wszystkie skontrolowano przeprowadzając w nich 5 kontroli.

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję administracyjną dot. poprawy stanu sanitarno-technicznego powierzchni sufitu i kanałów wentylacyjnych.

Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych, nie nałożono mandatów karnych.

Kontrole sanitarne wykazały, że opracowano i wdrożono instrukcje z zakresu GHP/GMP zawierające elementy oparte na zasadach systemu HACCP. W wyniku kontroli stwierdzano prowadzone systematycznie rejestry potwierdzające wdrożenie GHP i systemu HACCP.

W stołówkach na koloniach i obozach dokonano oceny stanu żywienia w zakładzie na podstawie okazanych jadłospisów i stwierdzono, że były one urozmaicone pod względem składu i zestawienia asortymentowego produktów. Posiłki są przyrządzane z wykorzystaniem różnych technik przygotowywania, zawierają produkty z grupy „mleko i przetwory”, węglowodanów złożonych, warzyw i owoców. Ponadto zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, ze szczególnym

uwzględnieniem alergenów stwierdzono, że udostępniono listę alergenów występujących w poszczególnych posiłkach.

Stolówki w przedszkolach .

W 2022 roku w ewidencji w dalszym ciągu znajdowały się 22 stolówki (w tym 12 w których żywienie odbywało się w systemie cateringowym). Skontrolowano wszystkie zakłady przeprowadzając w nich łącznie 23 kontrole/rekontrole.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 3 decyzje administracyjne:

- 2 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego dot. powierzchni ścian, sufitu oraz stolarki okiennej;

- 1 decyzję wyrażającą zgodę na przedłużenie terminu wykonania obowiązków określonych w decyzji nakazującej w/w poprawę.

Dokonano oceny stanu żywienia na podstawie okazanych jadłospisów, które nie budziły zastrzeżeń. Stwierdzano, że zawierały one produkty będące źródłem pełnowartościowego białka, produkty o wysokiej zawartości węglowodanów złożonych oraz warzywa i owoce stanowiące dla organizmu bogate źródło witamin i składników oraz błonnika. Podczas kontroli stwierdzono również, że do przygotowywania posiłków stosowane są artykuły spożywcze, które nie spełniają norm określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2016r. w sprawie grup środków spożywczych stosowanych w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty. Ponadto zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, ze szczególnym uwzględnieniem alergenów stwierdzono, że udostępniono listę alergenów występujących w poszczególnych posiłkach.

Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych, nie nałożono mandatów karnych.

Stolówki w domach dziecka i młodzieży .

W 2022r. na terenie nadzorowanym przez PPIS w Świebodzinie funkcjonowały 4 placówki opiekuńczo - wychowawcze typu socjalizacyjnego, które skontrolowano. W czasie kontroli ustalono, że od poniedziałku do piątku przygotowaniem posiłków zajmuje się wyznaczona osoba posiadająca aktualne orzeczenie lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych. Natomiast w weekend ich przygotowaniem zajmują się dzieci pod nadzorem i opieką wychowawców.

Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych oraz technicznych, w związku z powyższym nie nałożono mandatów karnych oraz nie wydano decyzji administracyjnych.

Stolówki w zakładach specjalnych i wychowawczych .

W 2022r. w ewidencji PPIS w Świebodzinie znajdował się 1 zakład, w którym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.

W czasie czynności kontrolnych stwierdzono przestrzeganie instrukcji GHP/GMP oraz procedur systemu HACCP.

Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych oraz technicznych, w związku z powyższym nie nałożono mandatów karnych oraz nie wydano decyzji administracyjnych.

Inne zakłady żywienia .

W tej grupie w roku 2022 objęto nadzorem 18 zakładów, w tym 6 działających w systemie cateringowym. Skontrolowano 9 zakładów, przeprowadzając w nich łącznie 13 kontroli/rekontroli.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w związku z informacją dot. nielegalnego funkcjonowania zakładu tj. punktu żywienia w klubie dla dzieci. W czasie czynności kontrolnych w zakładzie nie przebywały dzieci, odbywał się remont jednego pomieszczenia. Wg oświadczenia

przedstawiciela w zakładzie żywności jest 20 dzieci, a rozdziałem posiłków i opieką na dziećmi zajmuje się 4 opiekunów dziennych (z których każdy odpowiada za 5 dzieci). W czasie kontroli nie okazano decyzji zatwierdzającej w/w punkt, dokumentacji sanitarnej opracowanej dla zakładu. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zasadność wniesionych zarzutów.

W dniu 05.09.2022r. podmiot złożył wniosek o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów punktu żywienia działającego w formie dziennego opiekuna. w dniu 18.09.2022r. podmiot złożył pismo o przedłużenie terminu rozpatrzenia w/w wniosku. W 2022r. PPIS wydał 1 decyzję zatwierdzającą.

Ponadto 21.10.2022r. PPIS wniósł do LPWIS w Gorzowie Wlkp. wniosek o nałożenie kary pieniężnej na podmiot prowadzący działalność za prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów.

W tej grupie zakładów wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego powierzchni podłóg, ścian oraz wyposażenia w zakładzie.

Zakłady usług cateringowych .

Na koniec roku sprawozdawczego w tej grupie znajdowały się 3 zakłady, z których wszystkie skontrolowano przeprowadzając w nich łącznie 4 kontrole.

Wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą poprawę stanu sanitarno-technicznego powierzchni podłóg, ścian oraz wyposażenia w zakładzie.

Ponadto w kuchni centralnej przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciborzu pobrano do badań posiłek obiadowy bezglutenowy. Po otrzymaniu sprawozdania z badań PPIS powiadomił pisemnie prowadzących działalność o niezakwestionowaniu pobranej próbki w zakresie zbadanych parametrów.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że w zakładach przestrzegane są instrukcje GHP/GMP oraz procedury systemu HACCP.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOCI I ŻYWIENIA ZLOKALIZOWANYCH NA SZLAKACH TURYSTYCZNYCH.

Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2022 roku objęto nadzorem 91 obiektów żywności i żywienia, zlokalizowane na szlakach turystycznych, głównie znajdujące się na terenie miejscowości wypoczynkowych tj.:

- Niesulice – 15 obiektów,
- Lubrza i Mostki, Nowa Wioska - 16 obiektów,
- Łągów i Pożrzadło - 47 obiektów,
- Wilkowo - 5 obiektów,
- Nowy Dworek - 2 obiekty,
- Przełazy - 4 obiekty,
- Krzeczkowo/Tyczyno - 2 obiekty.

W roku 2022 skontrolowano 69 zakładów, przeprowadzając w nich łącznie 80 kontroli sanitarnych. Ww. kontrole sanitarne przeprowadzono w następujących grupach zakładów:

- obiekty obrotu żywnością (sklepy spożywcze, punkty sprzedaży) - 26 kontroli;
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, bary, kawiarnie) – 42 kontrole;
- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówki przy O.W., koloniach, obozach) – 12 kontroli.

Powyższe kontrole przeprowadzono w zakresie:

- oceny stanu sanitarnego zakładów żywienia zbiorowego/obrotu żywnością na podstawie arkusza,
- sprawdzenia wykonania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych oraz po nałożonych grzywnach w drodze mandatów karnych;
- kontroli interwencyjnych w związku z otrzymanymi informacjami od osób skarżących dot. m.in. nie zachowania należytej czystości w pomieszczeniach zakładu bądź prowadzenia działalności bez zgody PPIS;

- kontroli sanitarnych w związku z pismami m.in. w sprawie nadzoru nad miejscami obrotu ryb pod kątem nielegalnego wprowadzania do obrotu ryb poławianych indywidualnie z rzeki Odry.

W sumie w sezonie letnim za stwierdzone nieprawidłowości, w tym sanitarno-higieniczne w 2 obiektach nałożono mandaty karne na kwotę 900 zł za.:

- nie zachowanie należytej czystości w pomieszczeniach żywnościowo-żywnościowych;
- niezachowanie prawidłowej segregacji surowców, półproduktów i środków spożywczych wykorzystywanych przy przygotowywaniu serwowanych w zakładzie dań;
- za niezachowanie należytych warunków sanitarnych i higienicznych dla przetrzymywanych środków spożywczych (tj. brudne urządzenia chłodnicze);
- brak dokumentacji potwierdzającej wdrożenie i przestrzeganie instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz wdrożenie i utrzymanie systemu HACCP.

W wyniku kontroli sprawdzających w w/w zakładach stwierdzono poprawę stanu sanitarno – higienicznego i wykonanie zaleceń pokontrolnych.

W 2022r. PPIS wniósł do LPWIS w Gorzowie Wlkp. wniosek o nałożenie kary pieniężnej na podmiot prowadzący działalność za prowadzenie działalności niezgodnie z decyzją wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie.

LPWIS wymierzył grzywnę w wysokości 500 zł.

NADZÓR NAD MATERIAŁAMI I WYROBAMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ KOSMETYKAMI, MIEJSCA OBROTU PRZEDMIOTAMI UŻYTKU.

W 2022 roku w rejestrze zakładów znajdowało się 10 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 1 hurtownia i 9 sklepów. W sumie skontrolowano 2 miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w których przeprowadzono 3 kontrole (2 w sklepie i 1 w hurtowni). Kontrole przeprowadzono m.in. w związku z wnioskiem dot. rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności oraz w związku oceną stanu sanitarnego zakładu. W 2022r. w tej grupie obiektów nie pobierano próbek.

Ponadto w roku 2022 w rejestrze zakładów znajdowało się 6 miejsc obrotu kosmetykami - sklepów, z których 2 skontrolowano. Łącznie przeprowadzono w nich 2 kontrole w związku z otrzymanymi od LPWIS w Gorzowie Wlkp. pismami, które dot. kwestionowanych produktów zgłaszanych głównie w ramach funkcjonowania systemu RASFF.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w roku 2022 nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych oraz sanitarno – technicznych, w związku z czym nie nałożono mandatów karnych i nie wydano decyzji administracyjnych.

Natomiast wydano 1 decyzję wykreślającą z rejestru w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności.

W roku sprawozdawczym nie pobierano w obiektach obrotu kosmetykami próbek do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLNYMI I ŚRODKAMI MASOWEGO PRZEKAZU

W 2022 roku w ramach współpracy z innymi powiatowymi jednostkami kontrolnymi oraz komórkami PSSE podejmowano następujące działania:

1. W ramach współdziałania organów urzędowej kontroli żywności pochodzenia roślinnego oraz zgodnie z otrzymanym „Planem działania na 2022 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” – podjęto wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa działania kontrolne w 3 gospodarstwach rolnych w określonych zakresach dla poszczególnych inspekcji (Seksja BŻŻ przeprowadziła w zakresie oceny higieny produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej owoców miękkich oraz w jednym gospodarstwie pobrano próbkę owoców (porzeczek) do badań laboratoryjnych w kierunku - metali);

2. W 2022 roku w dalszym ciągu dokonywano wspólnych kontroli z przedstawicielami Powiatowego Lekarza Weterynarii w Świebodzinie ds. higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w ramach prowadzonego wzmożonego nadzoru dot. targowisk miejskich i innych potencjalnych miejsc sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego zawierających mięso wieprzowe lub dzików pochodzących z terenów podległych ograniczeniom z powodu wystąpienia Afrykańskiego Pomoru Świń.
Ponadto zgodnie z zawartym porozumieniem oraz z podziałem kompetencji Inspekcji Weterynaryjnej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazywano wzajemnie informacje na temat nadzorowanych zakładów oraz dokonano oceny współpracy za poprzedni rok.
3. W 2022 roku przedstawiciele Sekcji BŻŻ współuczestniczyli również wraz z pracownikami pionu PZ, HK w organizowaniu punktów edukacyjnych m.in.: - 29 kwietnia 2022 roku w zakładzie pracy „ADIENT” w Świebodzinie oraz 03 września 2022r. na Stadionie Miejskim w Świebodzinie w ramach imprezy masowej pn. „Zakończenie Lata”. W zorganizowanych ww. punktach edukacyjnych dokonywano m.in. pomiaru tkanki tłuszczowej m.in. przekazywano w formie ulotek informacje i udzielano porad w zakresie zdrowego odżywiania i prowadzenia zdrowego stylu życia.
4. W roku 2022 pracownicy PSSE (Sekcji HŻŻ i HK) podejmowali również działania kontrolno – represyjne, związane z imprezami masowymi organizowanymi na terenie powiatu tj.: „XXVI Festiwal Rock, Blues & Motocykle” (09.07.2022r.), „Dni Zbąszynka” w dniu 13.08.2022 r.; - „Zakończenie Lata” w dniu 03.09.2022r. w zakresie oceny stanu sanitarnego zorganizowanych stoisk gastronomicznych i handlowych wprowadzających żywność do obrotu.

WNIOSKI

W roku 2022 przeprowadzono łącznie 540 kontroli, przy czym skontrolowano 371 obiekty znajdujące się w rejestrze zakładów będących pod nadzorem PPIS w Świebodzinie.

W roku 2022 zaplanowano do kontroli 314 obiektów, z których wykonano 278, co stanowi 88,5 % wykonania planu. Kontrole obiektów, które nie zostały wykonane według przyjętego planu, w większości były spowodowane zaprzestaniem prowadzenia działalności w tych obiektach (które następnie zostały wykreślone z rejestru zakładów w drodze wydanych decyzji). Pozostałe obiekty nie zostały skontrolowane w związku z zawieszeniem w nich działalności oraz na okoliczność, iż zastano je nieczynne.

Należy zwrócić uwagę, że w roku 2022, przeprowadzono 262 dodatkowe nieplanowane kontrole, które przeprowadzono na wnioski podmiotów, głównie w sprawie uzyskania decyzji PPIS w sprawie zatwierdzenia oraz wpisu do rejestru zakładów lub o dokonanie zmian, co do zakresu prowadzonej działalności we wskazanych obiektach i w określonych zakresach działalności. Pozostałe kontrole nieplanowane stanowiły kontrole sprawdzające po wydanych zaleceniach pokontrolnych, nałożonych mandatach karnych i decyzjach administracyjnych oraz dot. podejmowanych działań w zakresie otrzymanych informacji w systemie RASFF, kontroli tematycznych w związku z pobraniem próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, a także dodatkowych kontroli sanitarnych podejmowanych w sezonie letnim w miejscach turystycznych, wypoczynku dzieci i młodzieży.

Kontrole nieplanowane przeprowadzono również w sprawach interwencji, w związku z otrzymanymi informacjami od osób skarżących, które najczęściej dot. wprowadzania do obrotu żywności nieodpowiedniej jakości (środków spożywczych po upływie terminu przydatności, o zmienionych cechach organoleptycznych), nieodpowiedniego postępowania z żywnością w zakładach żywnościowo-żywnościowych oraz nieprzestrzegania należytych warunków sanitarno-higienicznych w tych zakładach i prowadzenia działalności bez decyzji zatwierdzającej. W sumie w roku 2022 do PPIS w Świebodzinie wpłynęło 14 wniosków od osób skarżących, z których 6 uznano jako bezzasadne, 7 jako zasadne. W roku 2022 przekazano 1 wniosek do rozpatrzenia sprawy interwencyjnej wg właściwości przez inną jednostkę.

W dalszym ciągu do priorytetowych zadań sekcji należała realizacja przyjętego planu pobierania próbek na rok 2022, który został zrealizowany w 100%. W roku 2022 nie pobierano próbek poza przyjętym harmonogramem.

W sumie pobrano do badań 138 próbek, z których żadna nie została zakwestionowana. W roku 2022 nadzorem objęto również obiekty żywnościowo-żywnościowe położone w miejscowościach wypoczynku letniego oraz zlokalizowanych w miejscowościach i przy trasach turystycznych, przebiegających na nadzorowanym terenie. W sumie w ww. obiektach przeprowadzono 80 kontroli, w wyniku których w większości z nich nie stwierdzono nieprawidłowości co do stanu sanitarno-technicznego, natomiast stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higieniczne, które wykazano w 2 obiektach i za które nałożono mandaty karne na łączną kwotę 900zł.

W 2022r. PPIS w Świebodzinie dwukrotnie wystąpił do organu wyższej instancji (tj. LPWIS w Gorzowie) z wnioskami o ukaranie przedsiębiorców prowadzących działalność na nadzorowanym terenie. W jednym przypadku przedsiębiorca prowadził działalność niezgodnie z zakresem decyzji zatwierdzającej zakład, natomiast drugi przypadek dotyczył prowadzenia działalności bez uzyskania w/w decyzji wydanej przez Państwowe Powiatowe Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie. W wyniku kontroli sprawdzających w ww. zakładach stwierdzono poprawę stanu sanitarno – higienicznego i wykonanie zaleceń pokontrolnych.

W dalszym ciągu pod wzmożonym nadzorem znajdowały się zakłady zakwalifikowane do grupy wysokiego ryzyka i w roku 2022 stanowiły je obiekty: zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (głównie żywienia dzieci i młodzieży) oraz zakłady obrotu środków spożywczych łatwopsujących się (sklepy wprowadzające do obrotu np. mięso, wędliny i nabiał, ryby oraz hurtownie, markety).

Przeprowadzono, także kontrole w obiektach, które zostały zaplanowane w roku 2022 z uwagi na to, iż w roku poprzednim wykazano w nich nieprawidłowości, w wyniku których w większości tych obiektów stwierdzono poprawę warunków.

Po przeanalizowaniu wyników przeprowadzonych kontroli w roku 2022 można zauważyć, że najwięcej nieprawidłowości wykazywano w obiektach obrotu środkami spożywczymi (głównie w sklepach spożywczych) oraz zakładach żywienia zbiorowego otwartego (w punktach gastronomicznych i restauracjach), a także w mniejszej części w innych obiektach obrotu (3 zakłady) i zakładach produkcji (jeden przypadek dot. piekarni). W związku ze stwierdzanymi nieprawidłowościami w ww. obiektach przeprowadzono rekontrole, ponadto zostaną one objęte wzmożonym nadzorem w kolejnym roku.

W sumie w 2022 roku wydano **96** decyzji administracyjnych, które dotyczyły: 41 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego, 22 decyzji dot. wykreślenia obiektów z rejestru zakładów z uwagi na zaprzestanie prowadzenia w nich działalności, 9 decyzji o przedłużeniu terminu wykonania nakazów wynikających z decyzji administracyjnej, 16 decyzji w sprawach wprowadzenia zmian, najczęściej w zakresie rozszerzenia prowadzonej działalności, 7 decyzji dot. umorzeń wszczętych postępowań administracyjnych oraz 1 decyzja dot. wygaszenia. Ponadto w roku 2022 na wnioski podmiotów decyzje zatwierdzające i wpis do rejestru zakładów uzyskało 55 zakładów.

Wydano również 164 decyzje płatnicze oraz nałożono 25 mandatów karnych na łączną kwotę 6.250zł.

W wyniku dokonanych kontroli można stwierdzić, iż w skontrolowanych zakładach w większości realizowano i przestrzegano wdrożone w nich procedury/ instrukcje z zakresu GHP/GMP oraz systemu HACCP, co potwierdzano w przedstawianej podczas kontroli dokumentacji tj. w zapisach w rejestrach.

W roku bieżącym podejmowano działania w zakresie wzmożonego nadzoru nad stanem sanitarno-higienicznym zakładów znajdujących się na nadzorowanym terenie i stwarzających najwięcej problemów tj. egzekwowano zapewnienie należytych warunków sanitarno – higienicznych od podmiotów prowadzących działalność w zakładach, nakładano grzywny w drodze mandatów karnych oraz przeprowadzano kontrole sprawdzające, mające na celu sprawdzenie wykonanie doraźnych zaleceń pokontrolnych. W obiektach, w których nie wykazano poprawy ponownie nakładano wyższe mandaty karne oraz wydawano zalecenia, a następnie podejmowano kolejne działania pokontrolne, w wyniku których podmioty wykazały poprawę w prowadzonych zakładach.

Podsumowując wyniki przeprowadzonych kontroli w roku 2022 należało uznać, że ogólny stan obiektów, które zostały objęte nadzorem pogorszył się, głównie w zakresie stanu sanitarno –

technicznego (szczególnie w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego, a także w zakładach obrotu). Natomiast stan sanitarno – higieniczny był porównywalny do ubiegłego roku i nieznacznie uległ pogorszeniu i dot. zakładów obrotu żywnością (tj. sklepy) oraz częściowo zakładów żywienia zbiorowego otwartego (tj. punkty gastronomiczne i restauracje).

W roku sprawozdawczym kontynuowano działania kontrolno-represyjne wobec podmiotów prowadzących obiekty żywnościowo-żywnieniowe świadczące usługi na organizowanych w powiecie imprezach masowych. Dokonując analizy podejmowanych w powyższym zakresie działań można zauważyć, że jakość świadczonych usług w roku 2022 w większości tych obiektów nie budziła zastrzeżeń.

W roku 2022 oprócz działalności kontrolno – represyjnej pracownicy sekcji BŻiŻ wraz z przedstawicielami innych komórek PSSE uczestniczyli w organizowanych punktach edukacyjnych, gdzie udzielano porad i informacji w zakresie zasad prawidłowego żywienia oraz zdrowego stylu życia.

Sporządziła: Julita Golon – p.o. kierownik Sekcji BŻiŻ

5. NADZÓR NAD HIGIENĄ PRACY

Nadzór nad Higieną Pracy-wprowadzenie

Do podstawowych zadań samodzielnych stanowisk pracy ds. higieny pracy należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące:

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- przestrzeganie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 169 poz. 1650 z późn. zm.),
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2015r., poz. 1203) obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124, z późn. zm.), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi,
- kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy również wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia.

Działalność pionu higieny pracy dotyczyła zakresu określonego w art. 4 ust. 1, pkt 2, 5, 8, 9 i ust. 2 oraz art. 5 pkt 4a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 ze zm).

Do podstawowych zadań samodzielnych stanowisk pracy ds. higieny pracy należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące:

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- przestrzeganie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 169 poz. 1650 z późn. zm.),
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1816) obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnoty Europejskiej w niej wymienionych,

- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorsy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi,
- kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy również wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia

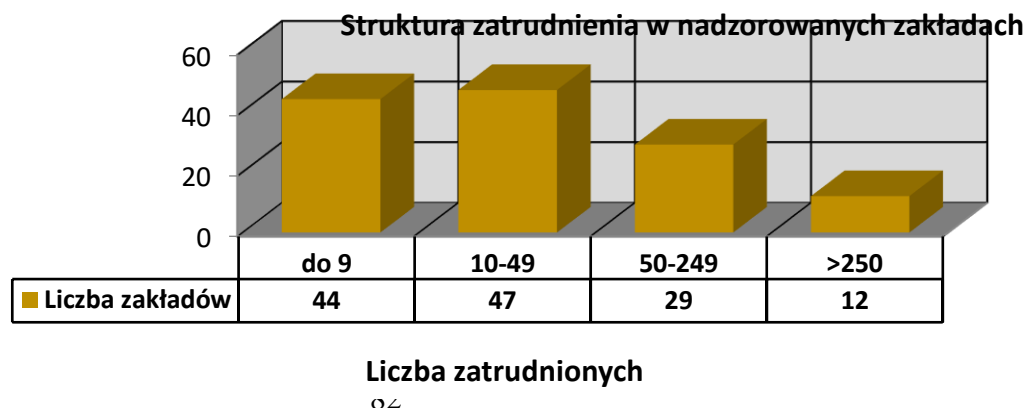
Nadzór bieżący nad zakładami pracy

W ewidencji PSSE w Świebodzinie w 2022 r. znajdowały się 132 zakłady zatrudniające 15 111 pracowników. W 2022r. przeprowadzono 110 kontroli (bieżące, sprawdzające, interwencyjne) w 87 zakładach pracy zatrudniających 13 967 pracowników. Dział Higieny Pracy wydał 47 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego w tym: 21 decyzji administracyjnych, 2 decyzje o wygaśnięciu, 1 decyzja umarzająca, 22 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków. Wydane decyzje dotyczyły nakazów w zakresie: substancji chemicznych i ich mieszanin (3 nakazy), produktów biobójczych (7 nakazów), substancji, preparatów, ich mieszanin lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (2 nakazy), czynników biologicznych w środowisku pracy (5 nakazów), badań i pomiarów środowiska pracy (7 nakazów), oceny ryzyka zawodowego (13 nakazów) oraz stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i pomieszczeń pracy. Ponadto wydano 31 decyzji płatniczych. Wydano 1 upomnienie w celu przymuszenia do wykonania obowiązków nałożonych decyzją.

Tabela 1. Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w sekcji higieny pracy.

Liczba zakładów pracy skontrolowanych	Liczba kontroli ogółem	Liczba wydanych decyzji ogółem	W tym decyzji:				Liczba nakazów / obowiązków w decyzjach	Liczba wydanych postanowień
			unieruchamiających stanowisko pracy	unieruchamiających oddział pracy	unieruchamiających zakład pracy	dotyczących poprawy warunków pracy		
87	110	47	0	0	0	38	302	0

Większość zakładów objętych nadzorem przez PPIS w Świebodzinie to zakłady pracy zatrudniające do 49 pracowników, na terenie powiatu świebodzińskiego jest ich 91. W ewidencji najmniej jest zakładów zatrudniających powyżej 250 pracowników (12 zakładów). W 2022 r. skontrolowano 27 zakładów zatrudniających do 9 pracowników, 29 zakładów pracy zatrudniających od 10 do 49 pracowników, 19 zakładów zatrudniających od 50 do 249 pracowników oraz wszystkie zakłady zatrudniające ponad 250 pracowników, znajdujących się w ewidencji PPIS w Świebodzinie.

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Liczba pracowników pracujących w 2022r. w przekroczeniu hałasu wyniosła 1004 osoby. Liczba ta zwiększyła się względem lat poprzednich w 2021r. w przekroczeniu tego czynnika fizycznego pracowało 891 osoby, a w 2020r. - 594 osoby.

Hałas powyżej wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń występuje szczególnie w zakładach meblowych, branży drzewnej i metalowej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie tych starszych. Zakup nowych, cichszych maszyn wiąże się z dużym nakładem finansowym i nie zawsze jest możliwy do realizacji. Pracownicy narażeni na hałas wyposażani są w dobre ochronniki słuchu. Ponadto pracodawcy opracowują programy działań technicznych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie wpływu hałasu na zdrowie pracowników.

W jednym zakładzie pracy występuje przekroczenie najwyższych dopuszczalnych natężeń drgań mechanicznych. Na stanowiskach pracy z przekroczeniami tego szkodliwego czynnika zatrudniono 25 pracowników. W dwóch zakładach pracy występuje przekroczenie NDS pyłów - w przekroczeniu tego czynnika pracowało 12 osób. W nadzorowanych zakładach pracy nie stwierdzono przekroczenia NDS czynników chemicznych.

Nie wydano decyzji unieruchamiających stanowisko w związku z przekroczeniem normatywu higienicznego oraz decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych.

Tabela 2. Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia.

Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba wszystkich zakładów pracy, z przekroczeniami NDS/NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach				Liczba wydanych decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych	Liczba wydanych decyzji unieruchamiających stanowisko w związku z przekroczeniem normatywu higienicznego	Liczba pracowników którym poprawiono warunki pracy
		NDS/NDN (ogółem)	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych			
14	19	1010	0	12	1004	0	0	0

Choroby zawodowe

W 2022 r. sporządzono 4 karty oceny narażenia zawodowego podejrzenia chorób zawodowych (wydano 4 decyzje, w tym 3 o stwierdzeniu choroby zawodowej i 1 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej). Wniesiono 1 odwołanie, w wyniku którego organ wyżej instancji uchylił decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W porównaniu do 2 lat ubiegłych liczba chorób zawodowych pozostaje na porównywalnym poziomie.

Choroby zawodowe stwierdzono u ratownika medycznego (COVID-19) oraz monter a masarza-wykrawacza (zespół cieśni w obrębie nadgarstka). W przypadku przewlekłych chorób narządu ruchu, występowanie schorzeń jest zależne od indywidualnych predyspozycji pracowników, a narażenie jest trudne do wyeliminowania.

Tabela 3. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie Świebodziń w latach 2020 - 2022

Numer choroby zawodowej	Liczba przypadków

	w 2020r.	w 2021r.	w 2022r.
19	3	1	0
20	0	1	2
26	0	2	1
Razem	3	4	3

Nie stwierdzono chorób zawodowych słuchu, ani zatruc ostrych środkami chemicznymi. Można więc stwierdzić, że prowadzone działania profilaktyczne w kontrolowanych zakładach, które polegają na wydawaniu decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, kontroli badań i pomiarów czynników szkodliwych, żądania wyposażenia pracowników we właściwie dobrane indywidualne ochrony osobiste, kontroli oznakowania stref zagrożonych czynnikami szkodliwymi, kontroli badań profilaktycznych pracowników, przynoszą efekty w postaci zmniejszenia ilości chorób zawodowych spowodowanych czynnikami szkodliwymi dla zdrowia w środowisku pracy.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

Tabela 4. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi.

Liczba zakładów pracy w ewidencji w PSSE	Liczba kontroli w roku sprawozdawczym	Liczba zakładów, w których stwierdzono następujące uchybienia			Liczba wydanych decyzji
		Brak rejestru prac	Brak rejestru pracowników	Brak informacji do PWIS	
9	9	3	3	1	1

Narażenie na czynniki rakotwórcze na terenie powiatu świebodzińskiego występuje w 9 zakładach (3 szpitalach i 6 zakładach przemysłowych). Na stanowiskach pracy, gdzie występuje narażenie na czynniki rakotwórcze pracuje 613 pracowników, w tym 63 kobiety. Wykonywane pomiary środowiska pracy nie wykazują przekroczeń na ww. stanowiskach pracy.

Liczba pracowników pracujących w narażeniu na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich w związku ze zmianą w 2021r. wykazu czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, zawartego w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2021r., poz. 2235 ze zm.)

W służbie zdrowia narażenie na czynniki o działaniu rakotwórczym występuje wśród pracowników zatrudnionych w pracowniach rentgenowskich, przy wykonywaniu zabiegów z użyciem pola wysokiej częstotliwości. W zakładach przemysłowych prowadzone są procesy technologiczne w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym m. in: przy pracach związanych z narażeniem

na pył drewna oraz pracach związanych z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.

Eliminacja czynników rakotwórczych w ww. przemysłach nie jest w zasadzie możliwa z uwagi na profil produkcji, nie ma możliwości zastosowania innych surowców.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W 2022r. przeprowadzono 50 kontroli pod kątem stosowania i dystrybucji substancji chemicznych i ich mieszanin. Podczas 3 kontroli stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym m. in.: brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie; brak kart charakterystyki; niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin.

W 2022 r. skontrolowano dwa podmioty pod kątem dystrybucji prekursorów narkotyków kat 3 oraz cztery podmioty stosujące te substancje. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie nie ma podmiotów gospodarczych zajmujących się na skalę przemysłową wytwarzaniem prekursorów narkotyków ani podmiotów odpowiedzialnych za pierwsze wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego.

WNIOSKI

Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie należy uznać za zadowalający.

Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Występuje on powyżej wartości dopuszczalnych, szczególnie w zakładach branży meblarskiej i drzewnej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie tych starszych. Pracownicy narażeni na hałas wyposażeni są w dobrane ochronniki słuchu. Ponadto pracodawcy opracowują programy działań technicznych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie wpływu hałasu na zdrowie pracowników.

W roku 2022 r. nie stwierdzono przypadku przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia czynników rakotwórczych. Liczba pracowników pracujących w narażeniu na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich w związku ze zmianą przepisów prawa. Eliminacja stosowania czynników rakotwórczych w istniejących zakładach nie jest możliwa z uwagi na profil prowadzonej działalności.

Kontrole substancji chemicznych i ich mieszanin wykazały, że najczęstszym uchybieniem u podmiotów stosujących te substancje jest brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie;

6.ŚRODKI ZASTĘPCZE (TZW. DOPALACZE)

Nadzór nad środkami zastępczymi

W ramach aktualnie obowiązujących przepisów prawa tj. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2022 prowadzono nadzór nad środkami zastępczymi popularnie zwanymi „dopalaczami”. Stale monitorowano wprowadzanie tych substancji do obrotu na terenie powiatu oraz rejestrowano przypadki podejrzenia zatrucia tymi substancjami.

Na terenie powiatu świebodzińskiego nie ujawniono działalności w zakresie wprowadzania do obrotu i produkcji środków zastępczych. W 2022r. do PSSE w Świebodzinie nie wpłynęły prośby o interwencje w sprawie wprowadzania do obrotu i produkcji środków zastępczych. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych w obiektach na terenie powiatu świebodzińskiego nie

stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych. W chwili obecnej głównym źródłem dystrybucji środków zastępczych jest Internet, co uniemożliwia skuteczne zwalczanie tej działalności.

Lekarze świadczący usługi na terenie powiatu nie zgłaszali podejrzenia zatruc „środkami zastępczymi”.

Biorąc pod uwagę skalę zagrożenia wynikającego z przyjmowania szczególnie przez młodzież „nowych narkotyków” prowadzone są stale na terenie powiatu działania edukacyjne wśród młodzieży i ich rodziców oraz wśród nauczycieli, poprzez organizowanie spotkań, prelekcji i dystrybucji materiałów edukacyjnych. PPIS w Świebodzinie umieszcza na stronie internetowej PSSE informacje o podjętych działaniach oraz informacje mające na celu przekazywanie wiedzy o zagrożeniach dla życia lub zdrowia ludzi spowodowanych używaniem tzw. „dopalaczy”. Przeprowadzanie tego typu działań może mieć znaczący wpływ na zmniejszenie liczby potencjalnych nabywców środków zastępczych dystrybuowanych przy pomocy przekazu internetowego.

Infolinia uruchomiona przez GIS (800 060 800) udziela informacji dotyczących substancji psychoaktywnych oraz umożliwia zgłaszanie przypadków wprowadzania do obrotu substancji niedozwolonych tzw. „środków zastępczych”.

7. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Nadzór nad Higieną Dzieci i Młodzieży -wprowadzenie

W roku 2022 działalność pionu higieny dzieci i młodzieży była ukierunkowana na eliminowanie czynników zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży.

Czynności kontrolne w pionie higieny dzieci i młodzieży obejmują szeroki zakres zagadnień mających na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pobytu dzieci i młodzieży w placówkach. W roku 2022r. kontynuowano nadzór nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawnych i norm w następującym zakresie:

- *oceny stanu sanitarnego i bezpiecznych warunków nauki, wychowania i wypoczynku;*
- *wyposażenia pomieszczeń w odpowiednie meble i sprzęt;*
- *oceny warunków pracy ucznia, które obejmują:*
 - *higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych;*
 - *ocenę dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów/przedszkolaków;*
 - *ocenę warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych w szkołach;*
 - *ocenę czynników fizycznych – temperatury wewnątrz pomieszczeń placówek oświatowo-wychowawczych;*
- *oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w pracowniach chemicznych;*
- *higienicznej oceny dotyczącej obciążenia uczniów tornistrami/plecakami w szkołach podstawowych;*
- *kontroli bezpieczeństwa i higieny w czasie prowadzenia zajęć w-f w salach gimnastycznych, na boiskach szkolnych i sprawdzania warunków do utrzymania higieny po tych zajęciach;*
- *bieżący nadzór oraz ocena przebiegu wypoczynku letniego i zimowego.*

W 2022r. nie prowadzono pomiarów natężenia oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach w placówkach nauczania i wychowania.

Podstawy prawne nadzoru w zakresie higieny dzieci i młodzieży:

- *Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 grudnia 2010r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania*
- *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*
- *Ustawa z dnia 04 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy*

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży*
- *Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 01 grudnia 1998r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe*
- *Ustawa z dnia 05 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą*
- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych*
- *Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie przez osobę prawną lub osobę fizyczną szkoły lub placówki publicznej*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu*

1. Liczba placówek pod nadzorem (ogółem): 91, w tym:

- kluby dziecięce- **1**;
- żłobki- **3**;
- przedszkola- **23** (w tym 2 wchodzące w skład zespołów edukacyjnych- Zespół Edukacyjny Nr 1 w Świebodzinie, Zespół Edukacyjny w Gościkowie);
- szkoły podstawowe- **20** (w tym 2 wchodzące w skład zespołów edukacyjnych- Zespół Edukacyjny Nr 1 w Świebodzinie, Zespół Edukacyjny w Gościkowie);
- OHP przy szkole podstawowej- **1**;
- zespoły szkół- **2** (Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu w skład, którego wchodzi technikum oraz szkoła branżowa I stopnia, Powiatowy Zespół Szkół w skład, którego wchodzi technikum, szkoła branżowa I stopnia);
- placówki opiekuńczo-wychowawcze- **4**;
- specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy- **1**;
- warsztaty szkolne- **1**;
- centra szkolenia zawodowego- **1**;
- bursy i internaty- **2**;
- schronisko młodzieżowe- **1**;
- poradnia-psychologiczno-pedagogiczna- **1**;
- szkoły muzyczne- **1**;
- licea ogólnokształcące (w tym uzupełniające)- **3**;
- policealne szkoły zawodowe- **1**;
- domy kultury- **3**;
- gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach- **22**.

2. Ogólna liczba kontroli: 121

RODZAJ KONTROLI	LICZBA KONTROLI
kontrole bieżące (kompleksowe, planowane)	57
kontrole sprawdzające	4
kontrole interwencyjne	4
kontrole podejmowane z innymi komórkami	0
kontrole miejsc wypoczynku	46
kontrole tematyczne	7
odbory, opinie sanitarne	2
inne (kontrola pomieszczeń przeznaczonych na klub dziecięcy)	1

OGÓLNA LICZBA	121
----------------------	-----

3. Liczba załatwionych interwencji: 4 (dodatkowo 1 interwencja została przekazana według właściwości jednostce spoza PIS)

Rodzaj placówki		Liczba interwencji	
		ogółem	w tym zasadnych
Żłobki	01	0	0
Przedszkola	02	2	2
Szk. Podst.	03	2	2
Licea	04	0	0
Technika i szkoły branżowe	05	0	0
Szkoły specjalne	06	0	0
Zespoły szkół	07	0	0
Szk. Wyższe	08	0	0
Pozostałe placówki*	09	0	0
OGÓLEM	10	4	4

Interwencje uzasadnione – 4

1) W czerwcu 2022r. otrzymano telefoniczną informację o tym, iż dziecko uczęszczające do przedszkola po raz kolejny zostało zarażone wszawicą. Potwierdzono w czasie kontroli, że w ww. obiekcie wystąpiły przypadki wszawicy. Podjęto współpracę z pielęgniarką środowiskową. Zalecono kontrolę czystości głów wśród wszystkich dzieci w celu wykluczenia i zapobiegania rozprzestrzenianiu się wszawicy wśród uczniów w placówce, przekazano materiały edukacyjne nt. wszawicy.

2) W sierpniu 2022r. otrzymano pismo interwencyjne dot. nieprawidłowych warunków panujących w sali grupy integracyjno-rodzinnej w przedszkolu (zbyt mała powierzchnia sali w stosunku do liczby dzieci, które mają w niej przebywać, brak bezpośredniego wyjścia do toalety, brak wydzielonej jadalni, w sali nie ma warunków do leżakowania oraz przechowywania poduszek). Poproszono o przeprowadzenie kontroli dot. zapewnienia odpowiednich warunków do prowadzenia edukacji, ocenę oświetlenia i nasłonecznienia. W czasie kontroli potwierdzono część zarzutów ujętych w ww. piśmie. Wystosowano wystąpienie pokontrolne do organu prowadzącego oraz Dyrektora przedszkola.

3) We wrześniu 2022r. otrzymano telefoniczną informację o tym, iż uczennica uczęszczająca do szkoły podstawowej po raz kolejny została zarażona wszawicą. Potwierdzono w czasie kontroli, że w ww. obiekcie wystąpiły przypadki wszawicy. Zalecono kontrolę czystości głów wśród wszystkich dzieci w celu wykluczenia i zapobiegania rozprzestrzenianiu się wszawicy wśród uczniów w placówce, przekazano materiały edukacyjne nt. wszawicy.

4) W grudniu 2022r. otrzymano telefoniczną informację o tym, iż uczennica uczęszczająca do szkoły podstawowej po raz kolejny została zarażona wszawicą. Ustalono, że pielęgniarka szkolna dokonuje przeglądów czystości głów w trakcie badań przesiewowych. Zalecono kontrolę czystości głów wśród wszystkich dzieci w celu wykluczenia i zapobiegania rozprzestrzenianiu się wszawicy wśród uczniów w placówce, przekazano materiały edukacyjne nt. wszawicy. Ustalono z Dyrektorem szkoły, że wśród rodziców oraz starszych uczniów zostanie przeprowadzona kampania edukacyjna nt. wszawicy (zasady zapobiegania oraz postępowania w przypadku jej wystąpienia).

Interwencje przekazane innym organom wg właściwości

1) W sierpniu 2022r. otrzymano pismo interwencyjne dot. funkcjonowania klubu w formie dziennego opiekuna. Interwencję przekazano do załatwienia do Urzędu Miejskiego

w Świębodzinie, Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Świębodzinie oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świębodzinie celem podjęcia działań stosownie do posiadanych kompetencji.

3. Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części: 0

Rodzaj placówki		Liczba		
		zamknięć	unieruchomień	wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części
Żłobki	01	0	0	0
Przedszkola	02	0	0	0
Szk. Podst.	03	0	0	0
Licea	04	0	0	0
Technika i szkoły branżowe	05	0	0	0
Szkoły specjalne	06	0	0	0
Zespoły szkół	07	0	0	0
Szk. Wyższe	08	0	0	0
Pozostałe placówki*	09	0	0	0
OGÓLEM	10	0	0	0

5. Realizacja zamierzeń ujętych w planach pracy pionu HDiM na rok 2022

W 2022r. nie dokonano pomiarów natężenia oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach w placówkach nauczania i wychowania.

Higienicznej oceny obciążenia uczniów plecakami/tornistrami

w roku 2022 na terenie powiatu świebodzińskiego dokonano w 2 szkołach podstawowych (1 miejskich, 1 wiejskiej). Ocenie poddano 464 uczniów w 23 oddziałach.

W trakcie przeprowadzania badań przekroczenia wagi tornistrów/plecaków noszonych przez uczniów przyjęto, że dopuszczalny ciężar tornistrów/plecaków noszonych przez uczniów nie może przekraczać 10% masy ciała ucznia (niska norma) oraz 15% masy ciała ucznia (wysoka norma). W trakcie kontroli stwierdzono, że 398 spośród 464 ocenionych uczniów mieści się w wysokiej normie (15% masy ciała ucznia), co stanowi 85,7%. W niskiej normie (10% masy ciała ucznia) mieści się 240 uczniów, co stanowi 51,7% wszystkich ocenionych uczniów. Stwierdzono, że 66 uczniów nie mieści się w żadnej z ww. norm, co stanowi 14,2% wszystkich ocenionych osób. We wszystkich placówkach, w których przeprowadzono higieniczną ocenę obciążenia uczniów tornistrami/plecakami uczniowie mieli możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szkole.

Przekroczenie wagi tornistrów/plecaków wynika z przynoszenia do szkoły książek i zeszytów z przedmiotów nie ujętych w planie lekcji – uczniowie nadal nie potrafią w sposób racjonalny, zgodny z rozkładem zajęć lekcyjnych pakować tornistrów, przynoszenia ubrań na zajęcia wychowania fizycznego, noszenia dodatkowo książek z biblioteki, przynoszenia do szkoły różnych przedmiotów niezwiązanych z procesem nauczania (pamiątki, albumy, zabawki, napoje, piłki), a także masywnej konstrukcji plecaków (stelaże).

Higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych

Dokonano łącznie w 208 oddziałach w 16 szkołach podstawowych, 2 zespołach szkół, 1 liceum. Nieprawidłowości stwierdzono w 9 szkołach podstawowych, w 27 oddziałach oraz w 2 zespołach szkół, w 16 oddziałach. Różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była

większa od 1 godziny, zajęcia nie rozpoczynały się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami była większa niż 1 godzina. Wystosowano wystąpienia pokontrolne do organów prowadzących oraz Dyrektorów Szkoły lub wpisano zalecenia w protokołach kontroli.

Rodzaj placówek	2020				2021				2022			
	skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy		skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy		skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy	
	oddziałów	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach
szkoły podstawowe	32	3	4	1	10	3	2	1	166	16	27	9
licea ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	0	0
szkoły branżowe I i II stopnia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zespół szkół, w tym:	0	0	0	0	22	2	6	1	35	2	16	2
- szkoły podstawowe	0	0	0	0	0	0	0	0	35	2	16	2
- technika	0	0	0	0	14	2	3	1	0	0	0	0
- licea ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- szkoły branżowe I i II stopnia	0	0	0	0	8	2	3	1	0	0	0	0
OGÓLEM	32	3	4	1	32	5	8	2	208	19	43	11

W roku 2022 oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii dokonano w 4 oddziałach w 2 placówkach tj. w 1 przedszkolu (2 oddziały/36 stanowisk) i w 1 szkole podstawowej (2 oddziały/46 stanowisk). Łącznie oceniono 82 stanowiska pracy ucznia/przedszkolaka.

Przeprowadzone w czasie kontroli pomiary wykazały, że w 2 placówkach, w 3 oddziałach 17 uczniów/przedszkolaków ma nieprawidłowo dostosowane stoliki i krzesła do wzrostu tj. w 1 oddziale/ 3 stanowiska w 1 przedszkolu; w 2 oddziałach/ 14 stanowisk w 1 szkole podstawowej. Wystosowano wystąpienia pokontrolne do organów prowadzących oraz Dyrektorów Szkół.

Ocena mebli przedszkolnych

Ocena umeblowania przedszkoli, wykazała, że na **20 skontrolowanych przedszkoli**, w których przeprowadzono kontrole bieżące:

- **100% certyfikatów** na umeblowanie posiada **18** placówek, co stanowi **90%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych placówek;
- **powyżej 50% certyfikatów** na umeblowanie posiadają **2** placówki, co stanowi **10%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli.

Ocena mebli szkolnych

Ocena umeblowania szkół, wykazała, że na **16 skontrolowanych szkół podstawowych**, w których przeprowadzono kontrole bieżące:

- **100% certyfikatów** na umeblowanie posiadają **2** placówki, co stanowi **12,5%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół podstawowych;
- **powyżej 50% certyfikatów** na umeblowanie posiada **8** placówek, co stanowi **50%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół podstawowych;
- **do 50% certyfikatów** na umeblowanie posiada **5** placówek, co stanowi **31,25%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **brak certyfikatów** na umeblowanie- **1** placówka, co stanowi **6,25%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół.

Kontrole bieżące przeprowadzone w **2 zespołach szkół, 1 technikum (Szkoła Muzyczna I stopnia), 1 liceum ogólnokształcącym** wykazały:

- **zespoły szkół** w skład, których wchodzi przedszkole i szkoła podstawowa posiadają powyżej **50% certyfikatów** na umeblowanie;
- **technikum** (Szkoła Muzyczna I stopnia) posiada **100% certyfikatów** na umeblowanie;
- **liceum ogólnokształcące** posiada powyżej **50% certyfikatów** na umeblowanie.

Powyższe dane wskazują, że nadal w użytkowaniu placówek znajdują się meble bez certyfikatów. Meble są w dobrym stanie technicznym, w miarę możliwości finansowych placówki starają się sukcesywnie wymieniać meble na nowe z certyfikatami. W niektórych placówkach wymieniane są tylko blaty ławek.

Ocena urządzeń i sprzętu w przedszkolach wykazała, iż na **20 przedszkoli**, w których przeprowadzono kontrole bieżące:

- **100% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt posiada **14** przedszkoli, co stanowi **70%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli;
- **powyżej 50% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt posiadają **4** przedszkola, co stanowi **20%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli;
- **do 50% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt posiadają **2** przedszkola, co stanowi **10%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli.

Ocena urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach wykazała, iż na **16 szkół podstawowych**, w których przeprowadzono kontrole bieżące:

- **100% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy posiada **7** placówek, co stanowi **43,75%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół
- **powyżej 50% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy posiadają **3** placówki, co stanowi **18,75%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół.;
- **do 50% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy posiadają **2** placówki, co stanowi **12,5%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **do 25% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy posiadają **3** placówki, co stanowi **18,75%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **brak certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy- **1** placówka, co stanowi **6,25%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół.

Kontrole bieżące przeprowadzone w **2 zespołach szkół, 1 technikum, 1 liceum ogólnokształcącym** wykazały:

- **1 zespół szkół** w skład, którego wchodzi przedszkole i szkoła podstawowa posiada powyżej **50% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy;
- **1 zespół szkół** w skład, którego wchodzi przedszkole i szkoła podstawowa posiada **100% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy;
- **technikum** (Szkoła Muzyczna I stopnia)- brak urządzeń i sprzętu sportowego;
- **liceum ogólnokształcące** posiada powyżej **50% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy.

6. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

Rodzaj placówki		Liczba placówek								
		nowo od-danych w nowych obiektach	nowo otwartych w obiektach istniejących	Istniejących przeniesionych do nowych obiektów lub z rozbudowaną bazą dydaktyczną	zlikwidowanych	po remontach generalnych	z nowo od-danymi obiektami sportowymi	z modernizowanymi blokami sportowymi	z nowo otwartymi blokami żywienia	z modernizowanymi blokami żywienia
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Żłobki	01	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Przedszkola	02	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Szk. Podst.	03	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Licea	04	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Technika	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły branżowe I i II stopnia	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	07	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szk. Wyższe	08	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe placówki	09	0	0	2	0	0	0	0	0	0
OGÓLEM	10	0	0	2	0	0	0	0	0	0

Kontrole sanitarne przeprowadzone w 2022r. wykazały, że w 2020r. dobudowano nową część Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Świebodzinie, gdzie mieści się sala koncertowa, garderoba, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, pomieszczenia biurowe, pokój nauczycielski. W latach 2019-2021 nastąpiła rozbudowa Świebodzińskiego Domu Kultury.

7. Charakterystyka placówek

- Budynki w złym stanie higieniczno-sanitarnym - **5 placówek**- 2 przedszkola i 3 szkoły podstawowe. W ww. placówkach stwierdzono takie uchybienia jak:
 - 1) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni podłóg w salach przeznaczonych dla dzieci, sali rekreacyjno-zastępczej, sali gimnastycznej;
 - 2) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian w szatniach, jadalni, salach zajęć, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, ciągach komunikacyjnych;
 - 3) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni sufitów w szatni, jadalni, sali zajęć, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, ciągach komunikacyjnych;
 - 4) zły stan sanitarno-techniczny mebli;
 - 5) zły stan sanitarno-techniczny grzejników centralnego ogrzewania w szatni, pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym, ciągach komunikacyjnych,
 - 6) zły stan sanitarno-techniczny armatury sanitarnej w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
 - 7) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni ościeżnic przy drzwiach w szatni, pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym.

Wydano decyzje administracyjne z terminem usunięcia nieprawidłowości do 31 sierpnia 2023r.. Ponadto w 2022r. wystosowano 20 wystąpień pokontrolnych do podmiotów prowadzących placówki oraz Dyrektorów szkół i przedszkoli dot. m.in. zapewnienia prawidłowej wentylacji w pomieszczeniach przeznaczonych dla uczniów/wychowanków, ogrodzenia placu zabaw, planów lekcji, nawierzchni drogi, osłon na punktach świetlnych, krzeseł w pracowni komputerowej dostosowanych do zasad ergonomii, powierzchni sal zabaw, zapewnienia jadalni, zapewnienia standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania, zabezpieczenia otwartych przestrzeni pomiędzy biegami schodów oraz zabezpieczenia poręczy przed zsuwaniem się uczniów.

- Budynki w złym stanie higieniczno-sanitarnym oraz technicznym - **0**.
- Brak ciepłej wody - **0**.

W 2022 roku w 9 placówkach (3 przedszkola, 4 szkoły podstawowe, 1 zespół szkół, 1 poradnia) stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych. Wystosowano wystąpienia pokontrolne lub zalecenia pokontrolne do organów prowadzących placówki oraz dyrektorów.

W roku 2022 nie funkcjonowały placówki z brakiem wodociągów. Brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej stwierdzono w 2 przedszkolach oraz 1 szkole podstawowej. Placówki posiadały zbiorniki bezodpływowe.

8. Ocena warunków sanitarno-higienicznych, w placówkach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży

- Liczba kontroli - 45,
- Liczba skontrolowanych turnusów- 45 (z 74 zgłoszonych na platformie Ministerstwa Edukacji Narodowej),
- Liczba decyzji administracyjnych merytorycznych - 0,
- Liczba nałożonych mandatów karnych- 0,

W trakcie kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny pomieszczeń, w których przebywali uczestnicy letniego wypoczynku. W czasie kontroli 2 turnusów w obiekcie hotelowym stwierdzono nieodpowiedni stan sanitarno-techniczny podłóg w pokojach- powierzchnie wytarte, wyeksploatowane, trudne do utrzymania w czystości. W trakcie kontroli 1 turnusu w obiekcie hotelowym stwierdzono, że w pomieszczeniach przeznaczonych dla uczestników wypoczynku nie zapewniono wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej- w pokojach wyczuwalny nieprzyjemny zapach, w jednym z pokoi brak miejsca do przechowywania rzeczy osobistych uczestników wypoczynku. Wydano zalecenia pokontrolne.

Dwie skontrolowane bazy obozowe posiadały własne ujęcia wody. W czasie kontroli ustalono, że jakość wody do spożycia przez ludzi odpowiadała wymaganiom (okazano wyniki badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

Nie stwierdzono uchybień w sanitariatach przeznaczonych dla uczestników wypoczynku. Dzieci i młodzież korzystały z własnych środków higieny osobistej. Ponadto w sanitariatach ogólnodostępnych zapewniono mydło w płynie, ręczniki papierowe, suszarki, papier toaletowy.

W bazie obozowej uczestnicy letniego wypoczynku posiadali najczęściej własne śpiwory i poduszki, natomiast materace, koce, kołdry zapewnione były przez organizatora. Na koloniach i obozach zorganizowanych w obiektach stałych pościel, koce, kołdry, poduszki zapewnione były przez właścicieli obiektów.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dot. utrzymania właściwej temperatury w pomieszczeniach. Pokoje mieszkalne były regularnie wietrzone.

Opieka medyczna w miejscach wypoczynku dzieci i młodzieży- opieka pielęgniarska, lekarz, ratownik medyczny- 24h/dobę lub w razie potrzeby na telefon. W przypadku, gdy opieka medyczna nie była zapewniona w miejscu wypoczynku uczestnicy oraz kadra korzystali z POZ w Nowym Szpitalu w Świebodzinie (gabinet nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej), porad lekarzy rodzinnych.

- Najczęstsze uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:

- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych kadry.

- Odnotowane przypadki zachorowań i urazów:

Odnotowano: zapalenia gardła, przeziębienia, ukąszenia os i kleszczy – łącznie 27 przypadków. W trakcie trwania wypoczynku dzieci i młodzieży odnotowano także 1 złamanie kości przedramienia, 1 uraz ręki (założono szynę), 1 skręcenie kolana, 1 złamanie nogi oraz 1 hospitalizację z uwagi na notoryczne omdlenia.

- **W trakcie trwania wypoczynku letniego w 2022r.** nie zgłaszano wniosków o interwencję.

9. Ocena warunków sanitarno-higienicznych, w placówkach zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2022 na terenie powiatu świebodzińskiego wypoczynek zimowy zorganizowano w miejscu zamieszkania. Na platformie MEN zarejestrowane zostały dwie półkolonie oraz jeden wypoczynek w obiekcie hotelowym. Z uwagi na brak chętnych dwa turnusy się nie odbyły. W trakcie trwania ferii zimowych przeprowadzono jedną kontrolę wypoczynku zimowego. Wypoczynek zorganizowany zgodnie z wytycznymi MEiN, MZ i GIS dla organizatorów wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2021/2022. W wypoczynku uczestniczyło 14 osób w wieku od 6 do 14 lat (1 grupa). W półkolonii mogły uczestniczyć tylko osoby zdrowe, bez objawów chorobowych. W przypadku zachorowania rodzic był zobowiązany odebrać dziecko z półkolonii. W odrębnym pomieszczeniu wyznaczono miejsce izolacji wyposażone w środki ochrony osobistej (maseczki, płyn do dezynfekcji rąk). Dzieci miały zapewniony dostęp do środków higieny osobistej (płynu do dezynfekcji rąk, mydła w płynie, papieru toaletowego, ręczników jednorazowych), bieżącej zimnej oraz ciepłej wody. W sanitariatach znajdowały się instrukcje dot. skutecznego mycia rąk. W czasie trwania wypoczynku zachorowań, hospitalizacji, wypadków i urazów nie odnotowano. W

skontrolowanej placówce wypoczynku nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych. Pomieszczenia, z których korzystali uczestnicy wypoczynku były regularnie wietrzone, powierzchnie i sprzęt dezynfekowane były przez pracowników.

Dla dzieci organizowane były gry i zabawy na hali sportowej. Zorganizowano wyjścia do kina, na basen oraz do pizzerii.

Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie nie wpłynęły wnioski dot. przeprowadzenia kontroli interwencyjnych w sprawie niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w miejscach wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu.

Na facebooku PSSE w Świebodzinie umieszczono informację nt. kampanii „Bezpieczne zimowisko” (bezpieczeństwo dzieci, bezpieczeństwo w obiektach wypoczynku) oraz wytyczne MEiN, MZ i GIS dla organizatorów wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2021/2022. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych: profilaktyka uzależnień (tytoń, dopalacze), profilaktyka HIV/AIDS, profilaktyka wszawicy.

10. Dodatkowe, istotne informacje, dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych

Dowóz dzieci do szkół podstawowych odbywa się na ogół autokarami szkolnymi bądź autobusami liniowymi. Dzieci przebywają pod opieką wychowawców lub innych osób zatrudnionych w tym celu. Do czasu odjazdu autokaru dzieci kończące zajęcia lekcyjne wcześniej przebywają w świetlicy szkolnej, również pod opieką wyznaczonych nauczycieli.

Pomiarów temperatury dokonano w 7 placówkach - w 46 pomieszczeniach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 15 placówkach stwierdzono, że w pomieszczeniach nie zapewniono wentylacji grawitacyjnej, mechanicznej lub brak jest nawiewników w oknach. Wystosowano wystąpienia pokontrolne do organów prowadzących oraz dyrektorów placówek lub zalecenia pokontrolne w protokołach kontroli.

W 3 przedszkolach oraz 1 klubie dziecięcym stwierdzono, że powierzchnie sal nie są dostosowane do liczby dzieci w nich przebywających (zbyt duże zagęszczenie). Wystosowano wystąpienia pokontrolne do organów prowadzących.

W 2 placówkach stwierdzono, że nawierzchnia drogi oraz przejścia przy budynku jest w nieodpowiednim stanie technicznym. Wystosowano wystąpienia pokontrolne do organów prowadzących oraz dyrektorów szkół.

Na terenie powiatu świebodzińskiego nadal występują przypadki wszawicy wśród uczniów i przedszkolaków. W 2022r. przeprowadzono 3 kontrole interwencyjne w związku z występującymi przypadkami wszawicy w placówkach. Przekazywano materiały edukacyjne nt. wszawicy, wydano zalecenia pokontrolne.

11. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach pionu Higieny Dzieci i Młodzieży

Dodatkowe podjęte działania to głównie współpraca z pracownikiem pionu Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna tj. uczestnictwo w przeprowadzanych wizytacjach, warsztatach edukacyjnych nt. profilaktyki nowotworowej, dystrybucji materiałów. Wspólnie z pracownikiem pionu BŻŻ i PZiOZ przeprowadzano kontrole w placówkach wypoczynku zimowego i letniego. Na bieżąco utrzymywana jest współpraca z pionem NZ przy ocenie właściwej funkcjonalności placówek.

Do organów prowadzących placówki oświatowo-wychowawcze wysyłano wystąpienia pokontrolne. Przeprowadzano kontrole wypoczynku letniego z pracownikami Komendy Powiatowej Policji w Świebodzinie.

WNIOSKI

W 2022r. przeprowadzono łącznie 121 kontroli sanitarnych. W trakcie kontroli oprócz oceny stanu techniczno-sanitarnego placówki i otoczenia oceniano realizację wytycznych przeciwepidemicznych, a w późniejszym czasie wytycznych zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego MEiN, MZ i GIS. Pracownik pionu Higieny Dzieci i Młodzieży uczestniczył w prowadzeniu wywiadów epidemiologicznych. Wydano 17 opinii dot. zawieszenia zajęć w placówkach oświatowo-wychowawczych. W wyniku przeprowadzanych kontroli sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych można zauważyć, że stan sanitarno-higieniczny oraz sanitarno-techniczny ulega poprawie. Przeprowadzane są bieżące remonty sal dydaktycznych, bloków żywieniowych, bloków sportowych oraz zapleczy sanitarnych. Pomimo zauważalnej poprawy w placówkach nadal można stwierdzić uchybienia sanitarno-techniczne. Najczęściej dotyczą one niezapewnienia wentylacji w pomieszczeniach nauki, złego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg w pomieszczeniach placówek.

W roku 2022 wydano 9 decyzji administracyjnych merytorycznych (w tym 2 opinie), 3 prolongaty terminów wykonania nakazów, 9 decyzji płatniczych oraz 20 wystąpień pokontrolnych.

8. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Nadzór Zapobiegawczy-wprowadzenie

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczyła zakresu określonego w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 ze zm.). Działania ww. komórki organizacyjnej są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w realizowanych obiektach, takich jak placówki ochrony zdrowia, obiekty żywieniowe i żywnościowe, zakłady pracy oraz wyeliminowanie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi zamieszkałych w ich sąsiedztwie bądź przebywających w ich otoczeniu.

Podstawy prawne:

- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r. poz. 1839),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zm.).

Działania ww. komórki organizacyjnej są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w realizowanych obiektach, takich jak placówki ochrony zdrowia, obiekty żywieniowe i żywnościowe, zakłady pracy oraz wyeliminowanie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi zamieszkałych w ich sąsiedztwie bądź przebywających w ich otoczeniu.

Do podstawowych zadań samodzielnego stanowiska pracy ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy wydawanie opinii pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w niżej wymienionych sprawach:

- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wniosków dotyczących konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu inwestycji na środowisko i jego zakresu,
- wniosków o uzgadnianie warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia,
- wniosków o przeprowadzenie kontroli w trakcie realizacji inwestycji,

- wniosków o uzgodnienie dokumentacji projektowej inwestycji,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Pracownicy zapobiegawczego nadzoru sanitarnego brali czynny udział w procesie budowlanym realizowanych inwestycji. W trakcie uzgadniania dokumentacji projektowej (27 opinii) oraz w trakcie uczestniczenia w dopuszczeniu obiektów budowlanych do użytkowania (26 kontroli) zwracano uwagę na takie zagadnienia, jak zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednich warunków pracy zatrudnionym w zakładach. W głównej mierze były to budowa lub rozbudowa budynków produkcyjnych i magazynowych, budowa budynków mieszkalnych oraz budowa lub rozbudowa obiektów z przeznaczeniem na handel lub usługi. Biorąc pod uwagę wymagania techniczne i sanitarne stan obiektów budowlanych oddawanych do użytkowania nie odbiegał od wymogów zawartych w przepisach. W 15 przypadkach zgłoszono zastrzeżenia do stanu faktycznego. W żadnym rozpatrywanym przypadku nie zgłoszono zażaleń lub skarg na procedury związane z dopuszczeniem obiektów do użytkowania.

Ilość rozpatrzonych wniosków kształtuje się następująco:

- uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy – 9 opinii,
- projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - 11 opinii,
- projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy - 2 opinie,
- zapytania o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu oddziaływaniu na środowisko i jego zakresie - 43 opinie, w tym w 8 przypadkach wnoszono o przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i o nałożenie na inwestora obowiązku opracowania raportu i określono zakres jego zawartości,
- środowiskowe uwarunkowania - 1 uzgodnienie warunków realizacji inwestycji przed wy-daniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięć,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych - 27 uzgodnień,
- dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych – 26 opinii (w tym 15 z uwagami).

Do najczęstszych błędów w zakresie zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym należały:

- nie zapewnienie w pomieszczeniach projektowanej wysokości;
- nie zapewnianie w pomieszczeniach wymiany powietrza np. z uwagi na nie działającą wentylację mechaniczną wywiewną, lub brak wentylacji;
- nie zapewnianie w ustępie projektowanej odległości umywalki od ściany 130 cm;
- w ustępie nie zapewniano projektowanej odległości kabin ustępowych od ścian 130,5 cm;
- w ustępie nie wykonano zaprojektowanej wentylacji mechanicznej;
- nie oddzielanie kabin ustępowych ścianą pełną do stropu, od wejściowego pomieszczenia izolującego;
- w pomieszczeniu socjalnym wykonywano zlewozmywak 1-komorowy, zamiast projektowanego 2-komorowego;
- w miejsce zaprojektowanej kanalizacji sanitarnej, wykonywano zbiornik bezodpływowy,
- w kuchni i zmywalni nie wykonywano zaprojektowanych umywalek i zlewozmywaków;
- w trakcie kontroli nie okazywano do wglądu wyników badań wody przeznaczonej do spożycia, potwierdzających, że woda użytkowana w zakładzie z ujęcia, które było przedmiotem inwestycji (np Stacja Uzdatniania Wody) jest zdatna do spożycia przez ludzi;
- nie wykonywano zaprojektowanych wpustów podłogowych i zaworów ze złączką do węża,
- nie wykonywano zaprojektowanego miejsca gromadzenia odpadów stałych przy budynku ,
- nie zapewniano oświetlenia światłem dziennym o stosunku powierzchni okien, liczonej w świetle ościeżnic, do powierzchni podłogi wynoszącego 1:8 w związku z tym nie powimnny tam być zlokalizowane stanowiska pracy stałej i czasowej (§ 57 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 ze zm.).

W 2022r. nie oddawano do użytku przedsięwzięć wpływających zasadniczo na stan sanitarny powiatu.

Tabela nr : działalność pionu Nadzoru Zapobiegawczego w latach 2017 – 2022.

Rodzaj działalności	Rok					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba uzgodnień miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy	8	9	8	4	12	13
Liczba uzgodnień przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	4	9	4	4	2	1
Liczba uzgodnień projektów budowlanych inwestycji	6	20	22	14	13	27
Liczba inwestycji dopuszczonych do użytkowania	23	23	29	12	11	26

WNIOSKI

Z poszczególnych działań w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynika, że w ostatnim okresie zwiększyła się liczba inwestycji dopuszczonych do użytkowania oraz liczba uzgodnień projektów budowlanych inwestycji, na niezmiennym poziomie pozostaje liczba uzgodnionych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zmniejszyła się liczba uzgodnień przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Działania inwestycyjne na terenie powiatu nie stworzyły istotnych zagrożeń sanitarnych dla mieszkańców. Ścisła współpraca Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami samorządowymi i innymi inspekcjami eliminowała inwestycje nie w pełni chroniące mieszkańców i środowisko.

Realizacje inwestycji w większości przypadków zgodne były z opracowaniami projektowymi, jednak należy zauważyć, że same opracowania projektowe zawierały błędy, nierzadko bardzo poważne.

Stosowane urządzenia technologiczne i rozwiązania projektowe stwarzają użytkownikom.

10.PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna - wprowadzenie

Realizacja zadań oświatowo zdrowotnych znajduje swoje odzwierciedlenie w programach edukacyjnych oraz w działaniach akcyjnych organizowanych w ciągu roku. Wdrażanie wszelkich działań odbywało się poprzez szkolenia, narady organizowane dla koordynatorów i realizatorów programów. Nawiązywano współpracę głównie z instytucjami samorządowymi, placówkami oświatowymi, mediami. W roku 2022 nadal prowadzono szereg interwencji środowiskowych o charakterze profilaktycznym zarówno w zakresie odżywiania, chorób cywilizacyjnych i zakaźnych oraz warunków życia codziennego.

Zadania realizowane przez pion Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w roku 2022.

Wszystkie zadania podejmowane w zakresie promocji zdrowia wynikają i są zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia i wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia. Podejmowane działania dostosowane są do potrzeb zdrowotnych środowiska lokalnego powiatu Świebodzińskiego. Realizacja zadań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2022 roku polegała na realizacji i koordynowaniu interwencji programowych i nieprogramowych. Podejmowane działania dotyczące poszczególnych interwencji opierały się na realizacji zadań wynikających z wcześniej ustalonych harmonogramów. Realizowane działania dotyczyły przede wszystkim profilaktyki chorób zakaźnych, zapobiegania nowotworom, profilaktyki nadwagi i otyłości, oraz profilaktyki uzależnień, szczególnie zdrowotnych następstw palenia tytoniu.

Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- inicjowanie, wdrażanie i koordynowanie programów edukacyjnych,

- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- nagłośnienie problematyki w mediach społecznościowych,
- nadzorowanie działalności oświatowo – zdrowotnej.

Placówki w których przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie prowadzili nadzór z zakresu Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej to:

- Placówki nauczania i wychowania – **48**

Łączna liczba wizytacji przeprowadzona w w/w placówkach w 2022 roku – **87**

Współorganizatorami powyższych działań byli:

- Szkolni koordynatorzy programów,
- Dyrektorzy Szkół,
- Pielęgniarki Środowiska Szkolnego,
- Pedagogzy Szkolni.

W 2022 roku pion promocii zdrowia i oświaty zdrowotnej nadzorował działalność placówek oświatowo wychowawczych. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono łącznie 87 wizytacji. Celem wizytacji była ocena sposobu realizacji interwencji programowych oraz diagnoza obozów i kolonii w trakcie akcji lato i akcji zima.

Wykres Nr 1: Wizytacje w podległych placówkach w latach 2019r. – 2022r.

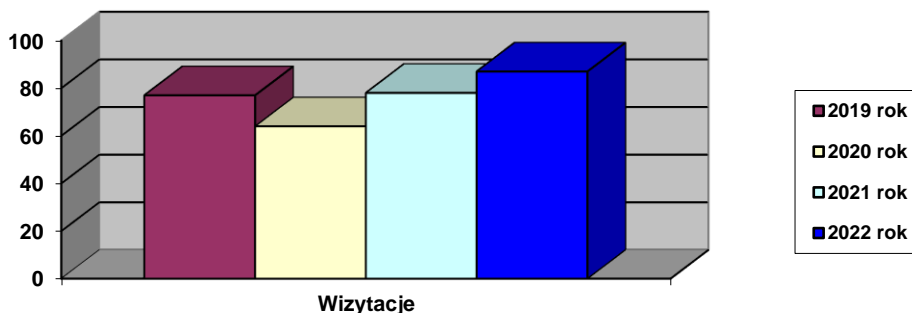

Tabela Nr 1: Liczba przeprowadzonych wizytacji w latach 2019r.- 2022r.

Lp.	Formy działalności w zakresie PZ	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
1.	Wizytacje	77	64	78	87

II W roku 2022 realizowano następujące programy profilaktyczne:

1. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów.

Program adresowany był głównie do dziewcząt szkół ponadpodstawowych, pacjentek zakładów opieki zdrowotnej, społeczności lokalnej. Celem programu było zmniejszenie liczby zachorowani na nowotwory w tym raka piersi poprzez propagowanie profilaktyki wśród ogółu kobiet, w tym także uczennic za szkół ponadpodstawowych i szkół podstawowych klasy (VII-VIII).

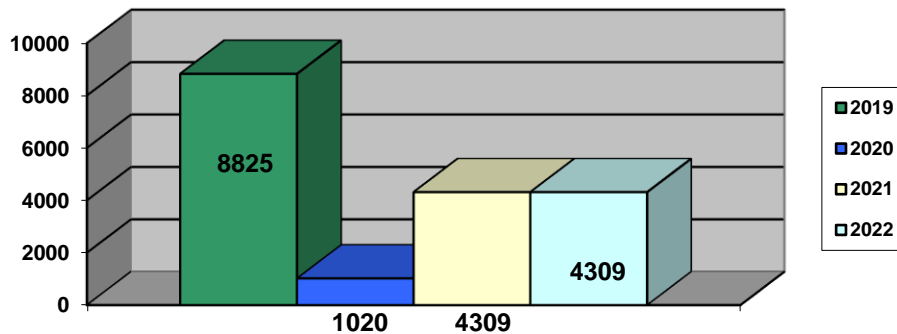
W 2022 roku program był realizowany w 6 szkołach (sp - klasy VII,VIII i ponadpodstawowe).

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 4 wizytacje,
- 1 szkolenie,

11 porad,
11 zajęć warsztatowych,
3 prelekcje,
3 punkty edukacyjno – informacyjne,
Informacje umieszczono na Facebooku.
Ogółem działaniami edukacyjnymi w całym powiecie objęto: 3353.

Wykres nr 2: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2019-2022

Po mimo dużej ilości działań edukacyjnych, łączna liczba odbiorców zróżnicowana jest nowym sposobem naliczania ilości odbiorców mediów społecznościowych (wymogi WSSE).

2. Program profilaktyki nadwagi i otyłości pt. „Trzymaj Formę!”

Głównym celem programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków uczniów oraz pogłębianie wiedzy na temat znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Program realizowany był w szkołach metoda projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym opracowali metody propagowania zasad zdrowego stylu życia, przy wykorzystaniu różnorodnych form pracy, m.in. prelekcji, zajęć praktycznych, ćwiczeń, konkursów, przygotowano własne ulotki i plakaty oraz stoiska ze zdrową żywnością.

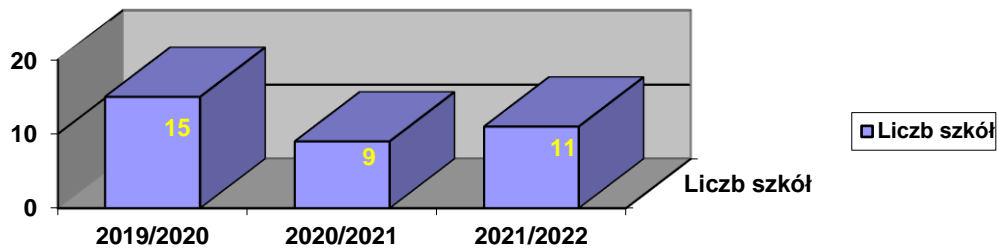
W 2022 roku program realizowany był w 11 szkołach podstawowych na 20 szkół w powiecie (55%). Działaniami przeprowadzonymi przez szkolnych koordynatorów programu objęto 1307 uczniów.

Łącznie działaniami edukacyjnymi podjętymi przez PSSE objęto 3363 osób.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 10 wizytacji,
- 1 szkolenie,
- 10 zajęć warsztatowych,
- 3 wykłady,
- 15 porad,
- 3 punkty edukacyjno – informacyjne,
- Informacje umieszczone na Facebooku.

Wykres nr 3: Liczba szkół realizujących program „Trzymaj Formę!” w latach 2019-2022

Po mimo dużej ilości działań edukacyjnych, łączna liczba odbiorców spowodowana jest nowym sposobem naliczania ilości odbiorców mediów społecznościowych (wymogi WSSE).

3. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Głównym celem programu było przekazanie rzetelnej informacji na temat zakażeń wirusem HIV oraz dostarczanie wiedzy i kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS.

W 2022 roku program profilaktyki HIV/AIDS realizowany był 4 szkołach ponadpodstawowych, co stanowi 100 % szkół tego typu. Łącznie

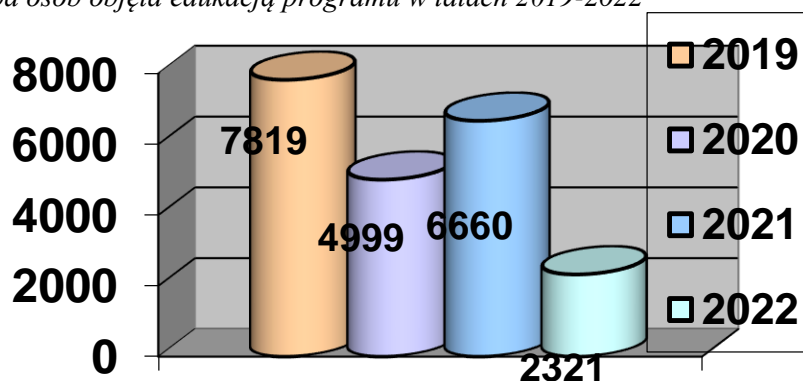
działaniami edukacyjnymi objęto 2321 osób.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 3 wizytacje,
- 1 szkolenie,
- 3 prelekcje,
- 6 porad,
- 3 punkty,

Informacje umieszczone na Facebooku.

Wykres nr 4: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2019-2022

Po mimo dużej ilości działań edukacyjnych, łączna liczba odbiorców spowodowana jest nowym sposobem naliczania ilości odbiorców mediów społecznościowych (wymogi WSSE).

4. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

Celem programu było zmniejszenie zachorowań i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Program adresowany był do uczniów wszystkich typów szkół, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, pacjentów oraz osób uzależnionych i ich rodzin. W ramach realizacji programu zorganizowano 2 kampanie antynikotynowe, wiosenną i jesienną (Światowy Dzień bez Tytoniu oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu).

Miejscem prowadzonych działań były: szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki wypoczynku zimowego i letniego.

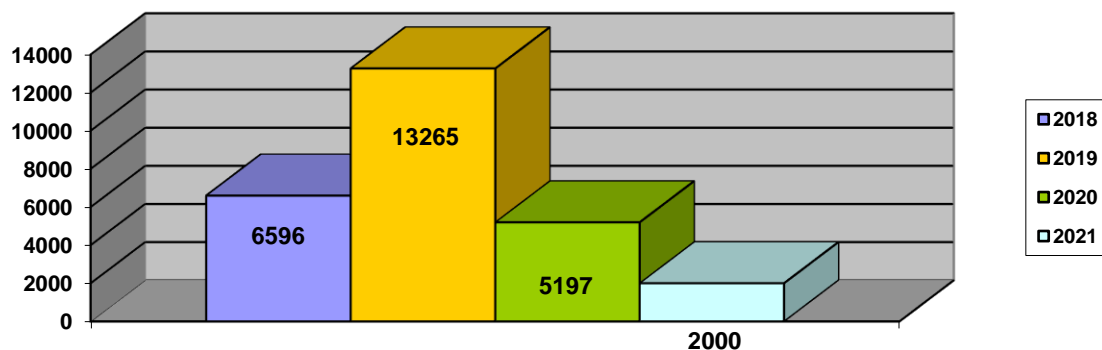
W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 3 wizytacje,
- 6 porad,
- 5 zajęć warsztatowych,
- 2 punkty edukacyjno – informacyjne,

Informacje umieszczono na Facebooku.

W 2022 roku program profilaktyki antynikotynowej realizowany był w 14 szkołach (w szkołach podstawowych i szkoły ponadpodstawowe). Łącznie działaniami edukacyjnymi PSSE objęto ok. 1365 osób.

Wykres nr 5: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2019-2022

Po mimo dużej ilości działań edukacyjnych, łączna liczba odbiorców zróżnicowana jest nowym sposobem naliczania ilości odbiorców mediów społecznościowych (wymogi WSSE).

5. „Bieg po zdrowie”.

Celem programu było zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej, poprzez zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem czynnego i biernego palenia. Program adresowany był do uczniów IV klas szkół podstawowych.

W 2022 roku program był realizowany w 4 placówkach. Łącznie działaniami objęto 831 osób.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 3 wizytacje,
- 1 szkolenie,
- 7 porad,

Informacje umieszczono na Facebooku.

6. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”.

Celem programu pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?” jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (np. alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich.

Program adresowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych.

W 2022 roku program był realizowany w 3 placówkach, co stanowi 75 % szkół ponadpodstawowych w powiecie). Łącznie działaniami objęto 500 uczniów.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 3 wizytacje,
- 1 szkolenie,
- 2 narady

Informacje umieszczono na Facebooku.

7. „Wojewódzki Program Profilaktyki Wszawicy”.

Program edukacyjny w zakresie profilaktyki wszawicy wśród dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów szkół podstawowych jest odpowiedzią Państwowej Inspekcji Sanitarnej Województwa Lubuskiego na kwestie związane z rozprzestrzenianiem się wszawicy, podnoszone przez zaniepokojonych rodziców, nauczycieli, dyrektorów szkół i przedszkoli. Cele szczegółowe programu to: - dostarczenie wiedzy z zakresu zapobiegania wszawicy oraz kształtowanie pozytywnych i aktywnych postaw prozdrowotnych wśród dzieci, rodziców i nauczycieli, - objęcie programem profilaktycznym dzieci, rodziców i opiekunów oraz nauczycieli z przedszkoli i szkół podstawowych z terenu województwa lubuskiego.

W 2022 roku program był realizowany w 9 placówkach (4 szkołach podstawowych – 20 % szkół podstawowych w powiecie i 5 przedszkolach – 21% przedszkoli w powiecie). Łącznie działaniami objęto 1588 osób w tym 950 dzieci.

W ramach realizacji programu przeprowadzono: 9 wizytacji.

8. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Program Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Głównego Inspektoratu Sanitarnego (edukacja zdrowotna przedszkolaków) pn. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Krajowy program edukacji zdrowotnej i konsumenckiej skierowany do dzieci przedszkolnych w celu nauki prozdrowotnych nawyków żywieniowych, doboru zdrowych produktów ekologicznej produkcji rolnej do sporządzania posiłków i potraw oraz świadomego wyboru artykułów dostępnych w sprzedaży detalicznej.

W 2022 roku program był realizowany w 15 placówkach / przedszkolach (65 % przedszkoli w powiecie). Łącznie działaniami objęto 1206 w tym 411 dzieci.

W ramach realizacji programu przeprowadzono: 7 wizytacji.

III .W roku 2022 realizowano następujące kampanie prozdrowotne:

1. Bezpieczne i Zdrowe Ferie/Wakacje.

Kampania skierowana była głównie do dzieci, młodzieży, i ich rodziców oraz opiekunów i wychowawców na koloniach i obozach letnich oraz zimowych. Tematyka obejmowała zagadnienia z zakresu zapobiegania chorobom zakaźnym (m.in. borelioza, bąblowica, salmonelloza, zakażenia meningokokowi, zakażenia wirusem HIV czy inne choroby przenoszone drogą płciową), profilaktyki uzależnień (nikotynizm, narkomania, alkoholizm) oraz zasada udzielania i pomocy, czy szkodliwości promieniowania UV.

W ramach realizacji działań edukacyjnych przeprowadzono: - 43 wizytacje.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 3003 osób.

2. Żyj pełnią życia bez energetyka.

WOJEWÓDZKA KAMPANIA EDUKACYJNA

A wystarczy dobrze jeść i zdrowo żyć. Wtedy energetyki nie są potrzebne. I właśnie po to powstała kampania "Żyj pełnią życia bez energetyka". Żeby uświadamiać, że picie napojów energetycznych nie powinno być modne.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- 1 szkolenie,
- 2 narady,
- 6 prelekcji,
- informacje umieszczano na Facebooku.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 739 osób.

3. Nie odpalaj nowej fajki, wrzuć papieros między bajki.

Kampania edukacyjna „Nie odpalaj nowej fajki, wrzuć palenie między bajki, ma na celu zwrócenie uwagi dzieciom i młodzieży na negatywne konsekwencje zdrowotne związane z paleniem tytoniu, ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości korzystania z e-papierosów.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- 1 szkolenie,
- 1 narada,
- 3 prelekcje,
- informacje umieszczano na Facebooku.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 649 osób.

4. EFSA Wybieraj bezpieczną żywność.

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) rozpoczął kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność”. Działania realizowana w okresie letnim i wczesną jesienią. Celem kampanii było uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. Unijny system

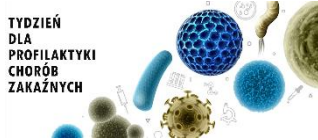
bezpieczeństwa żywności wytycza odpowiednie zasady i wymagania dla przedsiębiorców, organów kontrolnych, jak również daje konsumentom prawo do dostępu do wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa produkcji, przetwarzania, pakowania, etykietowania i sprzedaży żywności.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- 2 narady,
 - 6 prelekcji,
 - dystrybucję,
 - informacje umieszczano na Facebooku.
- Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 735 osób.

5. Tydzień profilaktyki chorób zakaźnych

Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych miał na celu uświadomienie potrzeby dbania o własne zdrowie oraz kształtowanie umiejętności niezbędnych do jego ochrony, co stanowi ważny cel edukacji zdrowotnej. Adresowany do społeczności lokalnej, mieszkańców powiatu.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- 1 wykład,
- 3 narady,
- 6 zajęć warsztatowych,
- 1 punkt edukacyjno – informacyjny.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 1077 osób.

IV Współpraca w 2022 roku.

W 2022 roku Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Świebodzinie prowadząc działalność oświatowo – zdrowotną współpracowała z:

- Dy, rektorami Szkół,
- Dyrektorami Przedszkoli,
- Zakładami pracy.

V. WNIOSKI.

Zadania Edukacji Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej były realizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie i wyznaczonego pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Świebodzinie w oparciu o wytyczne i zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego i Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.. Wyżej wymienione i opisane programy edukacji zdrowotnej i akcje profilaktyczne będą kontynuowane w roku 2023, modyfikowane w oparciu o bieżące wytyczne GIS w zależności od sytuacji epidemiologicznej w kraju, województwie i powiecie.

Sporządziła: Dorota Kimsa

11.DZIAŁANIA KONTROLNO-REPRESYJNE

W roku 2022 na dzień 31 grudnia 2022r. w ewidencji PPIS w Świebodzinie znajdowało się ogółem 1360 zakładów. Nadzór w tych zakładach prowadzą poszczególne komórki organizacyjne PSSE, w zależności od profilu i zakresu prowadzonej w nich działalności tj.:

- Higiena środowiska (komunalna) 454 obiekty,
- Bezpieczeństwo Żywności i Żywnienia 482 obiekty,
- Higiena Pracy 132 obiekty,
- Higiena Dzieci i Młodzieży 91 obiekty,
- Epidemiologia 137 obiekty,
- Promocja Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej 64 obiekty,
- Zaopieczawczy Nadzór Sanitarny – brak stałych obiektów.

W roku 2022r pracownicy PSSE w Świebodzinie nadal w ramach czynnego nadzoru epidemiologicznego nad chorymi zakażonymi wirusem SARS-CoV-2, przeprowadzali wywiady epidemiologiczne i wprowadali dane do systemu SEPIS.

W roku 2022 na terenie powiatu w ramach nadzoru sanitarnego:

- przeprowadzono **5390** kontroli:
 - kontrole dot. stanu sanitarnego obiektów **1452** (zaplanowanych **920**, nieplanowane **532**)
 - wizytacje **87**
- przeprowadzono **3851** wywiadów epidemiologicznych;
 - wydano **397** decyzji merytorycznych i **284** opłatowych, **21** postanowień, 1 tytuł wykonawczy;
 - nałożono **36** mandatów na kwotę 8.400,00zł.;
 - pobrano do badań w ramach nadzoru **446** próbek, w tym: **263** - wody, **138** - próbek żywności, **45** wymazów w kierunku SARS-CoV-2 od pracowników ferm norek; w placówkach oświatowych wykonano **1220** - badań fizycznych, podczas poboru próbek wody wykonano **251** oznaczeń (chemicznych – **110**, fizycznych – **141**).
 - przyjęto próbki do badań na nosicielstwo od ludności – od **824** osób pracujących i **129** uczniów, **53** próbki do badań na skuteczność działania sterylizatorów (sporale) oraz **28** próbek z „nadzoru” nad osobami zakażonymi i nosicielami.

Działania kontrolne poszczególnych komórek organizacyjnych PSSE na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2022.

	Ogółem	HK	HŻ	HP	EP	NZ	HDM	Inne (Środki zastępcze/ wizytacje)
Rok 2018	1616	515	471	111	284	28	135	72
Rok 2019	1538	517	491	79	244	32	98	77
Rok 2020	9417	428	366	68	8410 wywiady	12	70	63
Rok 2021	6603	455	343	105	5530 wywiady	12	80	78
Rok 2022	5390	532	540	115	3969 wywiady	26	121	87

W roku 2022 w związku ze sprawami interwencyjnymi wniesionymi przez mieszkańców powiatu świebodzińskiego, przyjęto 36 - próśb o interwencje, z których 29 rozpatrzono we własnym zakresie, 16 z nich było zasadnych, a 13 niezasadnych, natomiast 7 przekazano wg właściwości jednostkom spoza Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Sprawy interwencyjne dotyczyły:

- w zakresie higieny środowiska (HK): przyjęto **9** spraw interwencyjnych, z których **3** uznano jako zasadne, a **4** jako bezzasadne, **2** – przekazano wg właściwości jednostkom spoza PIS. Sprawy dot.: jakości wody, gospodarki nieczystościami płynnymi oraz stanu sanitarno-higienicznego obiektów użyteczności publicznej;
- w zakresie higieny, żywności, żywienia i przedmiotów użytku: rozpatrzono **14** spraw interwencyjnych, z których **7** uznano jako zasadne, a **6** jako bezzasadne, natomiast **1** przekazano wg właściwości jednostkom spoza PIS. Problematyka spraw dot.: stanu sanitarno – higienicznego zakładów żywnościowo-żywnościowych oraz środków transportu żywności, funkcjonowania nielegalnych zakładów żywnościowo-żywnościowych, jakości zdrowotnej żywności;

- w zakresie higieny pracy: rozpatrzono 5 spraw interwencyjnych, z których 1 uznano jako zasadną, a 2 jako bezzasadne, natomiast 2 przekazanych wg właściwości jednostkom spoza PIS. Problematyka spraw dot.: warunków sanitarnych pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz zagrożenia zawodowego;
- w zakresie higieny dzieci i młodzieży: rozpatrzono 5 wniosków o przeprowadzenie kontroli interwencyjnych, z których 4 były zasadne a 1 przekazano wg właściwości jednostce spoza PIS;
- w zakresie epidemiologii: rozpatrzono 2 sprawy interwencyjne, z których 1 uznano jako zasadną, natomiast 1 przekazano wg właściwości jednostce spoza PIS;

Zestawienie dot. porównania – Rozpatrzone sprawy interwencyjne w zakresie właściwości PPIS w Świebodzinie, dotyczące obiektów funkcjonujących na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2016-2022.

ROK	OGÓLEM ROZPATRZONO SPRAW INTERW.	ZASADNE	BEZZASADNE
2016	40	19	21
2017	45	16	29
2018	37	23	14
2019	41	24	17
2020	36	15	21
2021	29	6	23
2022	29	16	13

Dokonano podsumowania rozpatrzonych w 2022 roku spraw interwencyjnych stwierdzono, że ogólna ich liczba, która wpłynęła jest taka sama, w porównaniu do roku 2021, zmniejszyła się w porównaniu do lat 2016-2019.

W roku 2022 wpłynęła do PSSE w Świebodzinie 1 skarga na pracownika w sprawie zachowania pracownika podczas przesłuchania świadka w sprawie niestosowania się do obowiązku poddania się kwarantannie – uznano jako bezzasadną.

Ponadto w roku 2022 PPIS w Świebodzinie w sumie wydał 397 decyzji merytorycznych, w tym nakazujących poprawę warunków higieniczno- sanitarnych w obiektach.

Tabela : Ilość wydanych decyzji 2015 r. -2022r.

Lp	Komórka organizacyjna	2015 ilość decyzji	2016 ilość decyzji	2017 ilość decyzji	2018 ilość decyzji	2019 ilość decyzji	2020 ilość decyzji	2021 ilość decyzji	2022 ilość decyzji
1	Higiena komunalna	168	174	175	177	206	120	122	169
2	Sekcja Bezpieczeństwa Żywności	146	127	115	165	170	134	110	151
3	Higiena Pracy (nadzór nad środkami)	24	24	69	63	46	54	74	51

	zastępczymi od 2019r.)								
4	Higiena Dzieci i Młodzieży	15	12	2	9	3	5	9	12
5	Epidemiologia	30	35	28	284	10	2832 (kwarantanny)	15	14
6	Zaopobiegawczy Nadzór Sanitarny	3	1	4	28	0	0	0	0
7	Inne (w tym środki zastępcze)	(4)			(1)		0	0	0
	RAZEM	390	373	393	456	435	313 +2832	330	397

PODSUMOWANIE:

W roku 2022 działania PPIS w Świebodzinie były zgodne z wytycznymi określonymi przez GIS i LPWIS w Gorzowie Wlkp. W związku z działaniami przeciwepidemicznymi w związku z epidemią COVID-19 oraz zaprzestaniem /zawieszeniem działalności przez podmioty wytypowane do kontroli, nie udało się w 100% zrealizować Planu Pracy na 2022r. Dokonywano również kontroli w związku z akcjami zlecanymi przez GIS i przekazywanymi informacjami od LPWIS w Gorzowie Wlkp.

Ponadto kontrole przeprowadzano w związku ze stwierdzanymi nieprawidłowościami w czasie kontroli sanitarnych (rekontrole), a także w związku z występowaniem zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne oraz wniesionymi wnioskami od mieszkańców powiatu m.in. dot. interwencji, rozpoczęcia działalności i zmian w zakresach prowadzonych działalności.